

NAČRT
MESTNE OBČINE LJUBLJANA
ZA
ZAŠČITO IN REŠEVANJE
OB NESREČAH Z NEVARNIMI
SNOVMI

dokument št: 842-19/2006

Aktivnost	Organ	Oseba	Datum	Podpis
Sprejel	Županja Mestne občine Ljubljana	Danica Simšič	31-07-2006	
Odobril	Poveljnik civilne zaščite Mestne občine Ljubljana	Marko Prijatelj	31-07-2006	
Izdelal	organ, pristojen za izdelavo načrtov zaščite in reševanja - Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo mestne uprave Mestne občine Ljubljana	Robert Kus	26.7.06	
Skrbnik načrta	organ, pristojen za sodelovanje z drugimi organi, pristojnimi za izdelavo tistih načrtov zaščite in reševanja, ki morajo biti usklajeni z občinskim načrtom je Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo mestne uprave Mestne občine Ljubljana	Robert Kus	26.7.06	

Podatki o dopolnjevanjih in posodabljanjih načrta

Izdaja 6; 20. 01. 2022

Dopolnitve/posodobitve:

Dopolnitve:

- posodobitev predpisov;
- posodobitev imena pristojnega oddelka mestne uprave v skladu s spremembami in dopolnitvami Odloka o organizaciji in delovnem področju Mestne uprave Mestne občine Ljubljana, Ur. l. RS št.: 162/2021;
- vnos Dispečerske službe zdravstva in Pravilnika o dispečerski službi zdravstva (Uradni list RS, št. 58/17)
- dopolnitev poglavja 1 glede na spremembe v oceni ogroženosti (842-12/2009-3; 7. 1. 2022):
 - izločitev podjetja SCT Univerzalgrad;
 - preimenovanje podjetja Termoelektrarna Toplarna Ljubljana d.o.o.;
 - vključitev podjetja Javno podjetje Energetika Ljubljana, enota TOŠ, Verovškova ulica 62;
- preimenovanje podjetja Geoplin plinovodi d.o.o. v poglavju 1;
- v poglavju 4:
 - posodobitev številčnih podatkov;
 - nadomestitev organizacijske sheme javne gasilske službe Mestne občine Ljubljana z novejšo;
- nadomestitev sistema INDA s sistemom IGNIS pri zagotavljanju podatkov o operativni pripravljenosti prostovoljnih gasilskih enot;
- posodobitev izrazoslovja v skladu z raziskovalnim projektom Svete, U., Juvan, J., Jeraj, J., Tomazin, M., Krnc, M., Banovec, P., Klarič, M., Malešič, M., Šlebir, M., Kus, R., Bucik, V., Polič, M., Vavpetič, B., Prezelj, I., Barut, D., Fajfar, D., Sojer, B., Fink, A., 2019. Oblikovanje celovitega modela vodenja odziva na nesreče za vse ravni vodenja na področju zaščite, reševanja in pomoči v Republiki Sloveniji »ICS URSZR«. Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede;
- v poglavju 8:
 - premestitev postopka ukrepanja ob nesreči v Butan plinu iz načrta podjetja v občinski načrt;
 - posodobitve v skladu razveljavitvijo Zakona o policiji in uveljavitvijo Zakona o nalogah in pooblastilih policije v poglavju 8;
 - sprememba lokacije za zasilno nastanitev in lokacije opreme zanjo;
- dopolnitev poglavja 9 Osebna in vzajemna zaščita s priporočili za ravnanje prebivalcev, pridobljenimi na podlagi izkušenj velikih požarov z obširno dimno polucijo v letu 2020 in 2021 (deponija na Cesti dveh cesarjev in skladiščno-poslovni objekt v Vižmarjih) ter manjših nesreč s prisotnostjo nevarnih snovi.

Dopolnitev/posodobitev sta izdelala mag. Julij Jeraj in Luka Novak, OZR MU MOL.

Podpis odgovorne osebe: mag. Robert Kus

Kazalo

0	Uvod	1
0.1	Pravne podlage	1
0.2	Organ, ki izdelava in usklajuje načrt	2
0.3	Skrbnik načrta	2
0.4	Postopek usklajevanja, sodelovanje javnosti pri izdelavi in javna predstavitev načrtov	3
0.5	Podatki po 10. členu Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov ZR	4
0.6	Podatki po 10. točki 13. člena Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic	4
1	Nesreča, za katero je izdelan načrt	5
1.1	Vrsta nesreče	5
1.2	Značilnosti nesreče	5
1.2.1	Gospodinjstva, eno in večstanovanjski objekti	6
1.2.2	Gospodarske družbe, ki uporabljajo, proizvajajo oziroma skladiščijo večje količine nevarnih snovi	6
1.2.2.1	Belinka Perkemija	6
1.2.2.2	Butan Plin	11
1.2.2.3	PETROL	15
1.2.2.4	Javno podjetje Energetika Ljubljana Enota TE-TOL, Toplarniška ulica 19, 1000 Ljubljana	17
1.2.2.5	Javno podjetje Energetika Ljubljana Enota TOŠ, Verovškova ulica 62, 1000 Ljubljana	20
1.2.3	Transport	21
1.2.3.1	Železnica	21
1.2.3.2	Cesta	22
1.2.2.3	Plinovod	23
1.2.4	Nesreče z nevarnimi snovmi v naravnem in urbanem okolju, ki so posledica nelegalnega odlaganja nevarnih snovi	28
1.3	Možnost in verjetnost nastanka verižne nesreče	28
2.	Obseg načrtovanja	29
2.1	Raven načrtovanja glede na druge nosilce načrtovanja	29
2.2	Raven načrtovanja glede na vzrok	29
2.3	Raven načrtovanja glede na možne posledice nesreče	29
3.	Koncept zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči, za katero je izdelan načrt	30
3.1	Podmene	30
3.2	Zamiselnost izvedbe zaščite, reševanja in pomoči	30
3.3	Uporaba načrta	38
4.	Potrebne sile in sredstva ter razpoložljivi viri	38
4.1	Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost	38
4.1.1	Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve zaščite, reševanja in pomoči	38
4.1.2	Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve varstva okolja	38
4.1.3	Zdravstvo	39
4.1.4	Policija	39
4.1.5	Razpoložljive sile MOL za izvajanje pristojnosti MOL v zvezi z nesrečami z nevarnimi snovmi	40
4.2	Morebitno dodatno potrebne sile	43

4.3 Finančna in druga sredstva, potrebna za izvajanje načrta, njihovi viri in razpoložljivost	44
4.3.1 Oprema in druga materialna sredstva.....	44
4.3.2 Finančna sredstva, njihovi viri in razpoložljivost	45
5. Organizacija in izvedba opazovanja, obveščanja in alarmiranja.....	48
5.1 Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov.....	48
5.1.1 Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov za potrebe ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi	48
5.2 Obveščanje in alarmiranje ogroženih ljudi.....	49
5.3 Obveščanje sorodnikov oseb, ki so udeležene v nesrečah z nevarnimi snovmi	51
5.4 Obveščanje splošne javnosti.....	51
5.4.1 Obveščanje s pisnimi obvestili	51
5.4.2 Obveščanje z intervjuji na mestu nesreče.....	51
5.4.3 Obveščanje s tiskovnimi konferencami.....	52
5.5 Obveščanje in alarmiranje izvajalcev nalog zaščite, reševanja in pomoči ter zaščitnih ukrepov	52
5.6 Obveščanje drugih držav o nesreči.....	54
5.7 Drugo obveščanje – uporaba vode iz hidrantnega omrežja.....	54
6. Aktiviranje sil in sredstev – načini in postopki	55
7. Upravljanje in vodenje	58
7.1 Pristojnosti in naloge organov upravljanja in vodenja	58
7.2 Pristojnosti in naloge drugih izvajalcev načrta zaščite in reševanja	59
7.3 Vodenje in usklajevanje	59
7.4 Vzpostavitev več ravni za vodenje intervencije	61
7.5 Uporaba sredstev zvez.....	65
8. Ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči	68
8.1 Zaščitni ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči, nosilci posameznih nalog in način njihove izvedbe ter potek zaščitno-reševalnih dejavnosti - splošno	68
8.2. Zaščitni ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči, nosilci posameznih nalog in način njihove izvedbe ter potek zaščitno-reševalnih dejavnosti ob izpustu utekočinjenega naftnega plina (UNP; propan-butan) v Butan plinu, Verovškova ulica 59	88
9. Osebna in vzajemna zaščita.....	99
10. Razlaga pojmov in okrajšav	109
11 Dodatki in priloge.....	110
11.1 Dodatki	110
11.2 Priloga: Zbirke podatkov, potrebnih za izvajanje Načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi in druge priloge načrta.....	110
11.2.1 Seznam zbirk podatkov in drugih prilog ter povezave do njih:	110
11.2.2 Seznam drugih načrtov, ki se uporabljajo v povezavi z Načrtom MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi:	110
11.2.3 Seznam in povezave do predpisov:	Napaka! Zaznamek ni definiran.

0 Uvod

0.1 Pravne podlage

Načrt Mestne občine Ljubljana za zaščito in reševanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi je izdelan na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in v skladu s postopki in vsebino določeno v Uredbi o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja.

V načrtu in prilogah so upoštevana tudi določila:

- Zakona o gasilstvu (vodenje intervencije, pooblastila in naloge vodje intervencije, organizacija gasilstva kot del načrta varstva pred požarom, operativni gasilski načrt),
- Zakona o varstvu pred požarom,
- Zakona o varstvu okolja,
- Zakona o vodah,
- Zakona o prevozu nevarnega blaga,
- Zakona o kemikalijah,
- Zakona o javnih financah,
- Zakona o javnih naročilih,
- Zakon o nalogah in pooblastilih policije,
- Stanovanjskega zakona,
- Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja
- Uredbe o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja,
- Uredbe o izvajanju zaščite, reševanja in pomoči z uporabo zrakoplovov,
- Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic,
- Pravilnika o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- Pravilnika o službi nujne medicinske pomoči,
- Pravilnik o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga (RID) (Convention concerning International Carriage by Rail (COTIF) Appendix C – Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail (RID))
- Odloka o oskrbi s pitno vodo v Mestni občini Ljubljana.
- Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v mestni upravi Mestne občine Ljubljana,
- Sklepa o izvajanju stalne pripravljenosti in dežurstva v Mestni občini Ljubljana,

Z določbami 20. člena Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč je Vlada RS določila, da naloge zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi opravljajo določene gasilske enote in jih za izvajanje teh nalog sofinancira. Z določbami Zakona o varstvu okolja (državne in lokalne obvezne gospodarske javne službe varstva okolja – 148., 149. člen; načela subsidiarnega ukrepanja pri komunalnih odpadkih za občino in drugem obremenjevanju okolja za državo - 11., 25. člen; ukrepi v primeru okoljske in velike nesreče 27. in 28. člen) so pristojnosti za delovanje ob okoljskih in velikih nesrečah predvsem v pristojnosti države in lastnika/povzročitelja. Če upoštevamo še določbe Zakona o gasilstvu (40. člen ZGas) o vodenju intervencij sledi, da je vodenje ukrepanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi v državni pristojnosti, da vodenje izvaja poveljujoči z vladno uredbo določene krajevno pristojne gasilske

enote, da ta enota izvaja naloge zaščite, reševanja in pomoči¹ in da je ob teh nesrečah občina pristojna za izvajanje ustreznih zaščitnih ukrepov iz svoje pristojnosti².

Izjema pri izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči in vodenju so okoljske oziroma ekološke nesreče z vplivom na vode, vodna in priobalna zemljišča, kjer so pristojnosti za varstvo pred škodljivim delovanjem voda (kar v skladu z 82. členom Zakona o vodah vključuje tudi ukrepe v primeru izrednega onesnaženja voda in ukrepe v zvezi z odpravo njegovih posledic) v pristojnosti države, za kar država ustanovi obvezno gospodarsko javno službo s katero zagotavlja vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč. Če zaradi okoljske nesreče, pri kateri povzročitelj ni znan ali je okoljska nesreča posledica naravnega pojava, pride do onesnaženja voda, izvede interventne ukrepe izvajalec državne gospodarske javne službe varstva pred nenadnim onesnaženjem voda, določene po predpisih o vodah³. Inšpektor/at pristojen za vode (skupaj z rečno nadzorno službo) ima po 175. in 176. členu Zakona o vodah pooblastila, da odredi odpravo škode in vrnitev v prejšnje stanje, druge nujne ukrepe, sanacijske ukrepe za odpravo virov in posledic čezmernega obremenjevanja voda in izda ustno odločbo in takoj odredi izvršitev odločbe, če obstoji neposredna nevarnost za onesnaženje vodnega vira, namenjenega oskrbi s pitno vodo in če obstoji neposredna nevarnost za onesnaženje površinskih ali podzemnih voda.

Glede na navedeno, bi moral biti temeljni načrt izdelan na ravni države, vendar ga v času sprejema tega načrta ni bilo, prav tako ne v času njegovega posodabljanja in dopolnjevanja. Prav tako bi moral minister pristojen za okolje in prostor, v soglasju z ministrom pristojnim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami predpisati način ravnanja in interventne ukrepe v primeru okoljske nesreče⁴ ter ukrepe, način njihove izvedbe in delovanja javne službe za izvedba izrednih ukrepov zaradi škodljivega delovanja voda⁵.

Ta načrt je torej nastal v zapletenem, nedorečenem in neusklajenem pravnem okolju, ki je do izvajalcev aktivnosti na mestu nesreče zelo neprijazen. Z upoštevanjem zakonodaje z različnih področij in navajanjem pravnih podlag za posamezne navedbe v načrtu skušamo pomagati izvajalcem, da znajo omejiti svoje delovanje na svoje dejanske naloge in da znajo zahtevati izvedbo povsem določenih nalog od tistih, ki bi se skušali svoji odgovornosti izogibati.

0.2 Organ, ki izdelava in usklajuje načrt⁶

V skladu s 5. členom Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja občinske načrte zaščite in reševanja izdelava organ občine, ki ga določi župan. Načrte Mestne občine Ljubljana (MOL) za zaščito in reševanje pripravlja in usklajuje Oddelek za zaščito in reševanje (OZR) mestne uprave (MU) MOL v skladu s Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v MU MOL.

0.3 Skrbnik načrta⁷

V skladu s 7. členom Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov ZR določam za skrbnika načrta OZR. Skrbnik načrta ima naslednje naloge in pristojnosti:

¹ 71. člen Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami

² 59-65, 69. člen Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami

³ V skladu s 7. točko 27. člena ZVO.

⁴ 2. odstavek 27. člena ZVO.

⁵ 95., 96., 161. člen ZV.

⁶ 5. in 15. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja

⁷ 7. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja

- sodeluje z organi, pristojnimi za izdelavo tistih načrtov zaščite in reševanja, ki morajo biti usklajeni z državnim ali občinskim načrtom oziroma načrtom organizacije⁸,
- ažurira oz. posodablja in dopolnjuje načrt ter evidentira vse spremembe načrta, predstojnik OZR pa posodobitve in dopolnitve sprejme⁹,
- usklajuje načrte v skladu s postopkom usklajevanja¹⁰.

0.4 Postopek usklajevanja, sodelovanje javnosti pri izdelavi in javna predstavitev načrtov

V skladu s 15., 16., 16.a, 17. in 18. členom Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja odločam, da je postopek usklajevanja, sodelovanja javnosti pri izdelavi in javna predstavitev načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi kot sledi:

- OZR izvede javno predstavitev osnutka Načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi tako, da objavi načrt in poziv javnosti za zbiranje mnenj in predlogov na internetni strani MOL in določi rok 30 dni za posredovanje pripomb. Kot osnutek načrta za javno predstavitev z namenom zbiranja mnenj in predlogov se praviloma uporabi veljavni načrt.
- OZR izdela predlog načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi.
- OZR predlog načrta pošlje v morebitne pripombe JGS, RP UKCL, ZDL s SNMP, PUL, URSZR IL in po potrebi drugim nosilcem načrtovanja ter izvajalcem nalog zaščite, reševanja in pomoči (ZRP) in zaščitnih ukrepov ter določi rok za posredovanje pripomb.
- OZR ob zaključku obeh rokov pripravi poročilo o usklajevanju načrta z nosilci načrtovanja in izvajalci načrta ter sodelovanju javnosti pri izdelavi načrta.
- OZR presodi prejete pripombe in predloge in jih po potrebi vključi v predlog načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi.
- OZR pošlje načrt MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi v odobritev PCZ MOL.
- OZR pošlje odobren načrt v sprejem županu MOL.
- OZR poskrbi za javno predstavitev načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi z njegovo objavo na internetni strani MOL.

Drugi nosilci načrtovanja, ki morajo uskladiti svoje načrte z Načrtom MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi so:

- URSZR v delu, ki zadeva naloge in delo državne ravni ZRP ter varstva okolja.
- Pravne osebe, ki morajo izdelati dokumentacijo za ukrepanje ob okoljskih nesrečah (6.8 točka 3. člena ZVO) oz. ekoloških nesrečah (3. b točka 8. člena ZVNDN) ter večjih nesrečah (6.8.1 točka 3. člena ZVO) oz. industrijskih nesrečah (4. točka 8. člena ZVNDN) v katerih je udeleženo nevarno blago (1. odstavek 4. člena ZPNB) oz. nevarne snovi, nevarni pripravki, nevarne kemikalije (2. člen ZKem) oz. nevarni odpadki (5.1 točka 3. člena ZVO) oz. nevarne snovi (5. odstavek 8. člena ZVNDN) oz. nevarne oz. škodljive snovi (42. točka 7. člena, 70. člen ZV).

Za uskladitev so drugi nosilci načrtovanja odgovorni sami.

Priloga: [Poročilo o javni predstavitvi osnutka in usklajevanju predloga načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi, 842-19/2006](#)

⁸ 7. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja

⁹ 14. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja

¹⁰ 15. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja

0.5 Podatki po 10. členu Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov ZR

Podatki, zahtevani v 10. členu Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov ZR so opredeljeni v naslednjih delih načrta:

Vrsta podatka	Poglavje načrta
imena ali položaj oseb oziroma osebe, ki so pooblaščenice za aktiviranje postopkov ob nesreči,	6, 8.1
imena ali položaj oseb oziroma osebe, ki je odgovorna za usklajevanje postopkov za zmanjšanje posledic nesreče;	6
postopki za prejem obvestila o nesreči ter postopki za obveščanje in aktiviranje;	3.2, 5.2, 5.5, 8.1
ukrepi za zagotovitev potrebnih sil ter zaščitne in reševalne opreme za izvajanje nalog iz načrta oziroma ukrepi za usklajevanje sredstev za izvajanje načrta	4.3.2
ukrepi za pomoč organizaciji ob nesreči;	4
možnost okrepljenega sodelovanja med državami članicami Evropske unije oziroma pomoči ob intervencijah ob nesreči;	/ (pristojnost državne ravni)
postopki za obveščanje javnosti ob nesreči in napotki za ravnanje;	5.2, 5.3, 5.4, 8.1, 9
postopki za obveščanje drugih držav ob nesreči s čezmejnimi vplivi.	5.6 (pristojnost državne ravni)

0.6 Podatki po 10. točki 13. člena Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic

Vsebina, ki jo morajo občine, v skladu z 10. točko 13. člena Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16), v zvezi z zaščito, reševanjem in pomočjo ob nesrečah v obratih večjega tveganja za okolje, objaviti na svoji spletni strani (nasveti glede ravnanja v skladu z navodili ali zahtevami reševalnih služb ob nesreči), so vsebovane v poglavju 9 tega načrta, ki je objavljen na spletni strani MOL, na podstraneh MU, OZR. Na istem mestu so te informacije objavljene tudi kot izvleček iz načrta.

1 Nesreča, za katero je izdelan načrt¹¹

1.1 Vrsta nesreče¹²

Predmet tega načrta so okoljske nesreče (6.8 točka 3. člena ZVO) oz. ekološke nesreče (3. b točka 8. člena ZVNDN) ter večje nesreče (6.8.1 točka 3. člena ZVO) oz. industrijske nesreče (4. točka 8. člena ZVNDN) v katerih je udeleženo nevarno blago (1. odstavek 4. člena ZPNB) oz. nevarne snovi, nevarni pripravki, nevarne kemikalije (2. člen ZKem) oz. nevarni odpadki (5.1 točka 3. člena ZVO) oz. nevarne snovi (5. odstavek 8. člena ZVNDN) oz. nevarne oz. škodljive snovi (42. točka 7. člena, 70. člen ZV). Glede na razmere se ta načrt lahko uporablja tudi za odziv na druge nesreče, vključno z odzivom na dejanja terorizma.

1.2 Značilnosti nesreče¹³

Nesreče v katerih so udeležene nevarne snovi lahko nastanejo v:

- gospodinjstvih (kurilno olje, UNP, zemeljski plin);
- gospodarskih družbah, ki so v skladu s predpisom na področju varstva okolja, ki ureja preprečevanje večjih nesreč in zmanjševanje njihovih posledic za ljudi in okolje, uvrščene med obrate manjšega in večjega tveganja za okolje;
- gospodarskih družbah, ki v delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, ali skladiščijo nafto in njene derivate ter energetske pline;
- transportu (cesta, železnica, plinovod, zračni in rečni promet);
- naravnem in urbanem okolju, kot posledica nelegalnega odlaganja nevarnih snovi ali kot posledica naravne ali druge nesreče.

Nesreče z nevarnimi snovmi prizadanejo in/ali ogrožajo življenje in zdravje ljudi in druge vrednote (živali, rastline, zrak, prst, gospodarsko dejavnost idr.) prek :

- izpustov snovi v zrak;
- razsutij in razlitij snovi v vodo (površinsko in podzemno, stoječo in tekočo, pitno);
- razsutij in razlitij snovi v/na zemljinu;
- toplotnih učinkov gorenja, vzbuha in eksplozije ter nadpritiska in letečih delcev ob vzbuhi in eksploziji;
- produktov gorenja, ki so prisotni v dimu ob požaru.

V tipologiji URSZR za zbiranje podatkov o nesrečah so nesreče povezane z nevarnimi snovmi razvrščene v več razredov. V nadaljevanju je tabela s podatki, ki jo je na podlagi vnosov v SPIN pripravila Gasilska brigada Ljubljana o številu nesreč z nevarnimi snovmi na območju MOL. Velja opozoriti, da je veliko posredovanj v zvezi z nevarnimi snovmi skritih v podatkih o prometnih nesrečah, kjer v precejšnjem delu intervencij sestavni del tudi ukrepanje ob razlitju nevarnih snovi – gorivo, akumulatorska kislina.

¹¹ 8. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

¹² 9. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

¹³ 9. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

Kategorija	Vrsta	Število
Sproščanja nevarnih plinov	sproščanja nevarnih plinov	459
Sproščanja nevarnih plinov	zastrupitve zaradi plinov in tekočin	11
Nesreče z nevarnimi snovmi	nesreče z nevarnimi snovmi v industriji, industrijske nesreče	10
Nesreče z nevarnimi snovmi	nesreče z nevarnimi in drugimi snovmi v stanovanjskih in drugih objektih	34
Nesreče z nevarnimi snovmi	nesreče z nevarnimi in drugimi snovmi v naravi, prometu	134
Nesreče z nevarnimi snovmi	nesreče z nevarnimi snovmi - ljudje kot neposredni vzrok onesnaženja	64
Nesreče z nevarnimi snovmi	onesnaženja okolja in posegi v okolje	209
Onesnaženja zraka	prekomerna onesnaženja zraka	14
Skupaj v obdobju od 1.1 2012 do 31. 12. 2021		935
povprečje na leto		94
povprečje na teden		2

1.2.1 Gospodinjstva, eno in večstanovanjski objekti

Nesreče z nevarnimi snovmi pri gospodinjstvih oz. eno in večstanovanjski objektih vključujejo predvsem energente, ki se uporabljajo za ogrevanje in jih hranijo v cisternah ter dobavljajo prek avtocistern (ekstra lahko kurilno olje, UNP) ali jih dobavljajo prek plinovoda (zemeljski plin).

1.2.2 Gospodarske družbe, ki uporabljajo, proizvajajo oziroma skladiščijo večje količine nevarnih snovi

Kot vir večjega tveganja za okolje sta pri Ministrstvu za okolje in prostor prijavljeni dve podjetji z območja MOL:

- Belinka Perkemija d.o.o, Zasavska cesta 95, 1001 Ljubljana;
- Butan plin, d.d. Ljubljana, Verovškova ulica 59, 1000 Ljubljana.

Priloga: [Podatki o virih tveganja za okolje](#)

1.2.2.1 Belinka Perkemija¹⁴

BELINKA PERKEMIJA d.o.o. je podjetje, ki se ukvarja s proizvodnjo bazičnih kemikalij. Proizvaja vodikov peroksid in druge peroksi spojine, kor so natrijev perborat in peroksiocetna kislina. Pri svoji proizvodnji uporablja in proizvaja nevarne snovi, ki po fizikalnokemijskih lastnostih spadajo med oksidativne, strupene, gorljive ali dražljive spojine. Nevarnost za nastanek nesreče predstavlja oksidator, ki vsebuje 60 m³ delovne raztopine, ki je mešanica organskih topil Sextata 22%, Shellsola 51%, z dodatkom etilantrakinona (kinoni in njihovi derivati) 27%. Obrat avtooksidacije je namenjen za proizvodnjo surovega vodikovega peroksida (H₂O₂), koncentracije 38 - 40 ut%. Kapaciteta obrata je ca 18.000 t H₂O₂, preračunano na 100% koncentracijo. Glavne surovine, ki se stalno porabljajo v proizvodnem procesu vodikovega peroksida so:

- vodik
- kisik (prepihovanje z zrakom, pri tem se porabi kisik)

¹⁴ Povzeto po načrtu za raven podjetja Belinka Perkemija (št. zadeve 803-21/2004)

- demineralizirana voda,

Ostale surovine oziroma energenti so še:

- etilantrakinon
- aromatsko topilo (solveso 150, shellsol)
- sekstat
- paladij Pd (katalizator za hidrogeniranje)
- katalizator v reverziji (HAS,AA 400G)
- hladilna voda
- para
- električna energija
- dušikova kislina HNO_3
- natrijev hidroksid NaOH
- pirofosfat $\text{Na}_2\text{H}_2\text{P}_2\text{O}_7$

Največja nesreča se lahko pripeti v fazi oksidacije delovne raztopine, kjer primerno ohlajeno delovno raztopino črpajo v oksidator, kjer se intenzivno prepihava z zrakom. Oksidacija poteka pri temperaturi 50 - 60 °C in nadtlaku 0.6 - 0.9 bar. Reakcija oksidacije je eksotermna in poteka v glavnem takole:

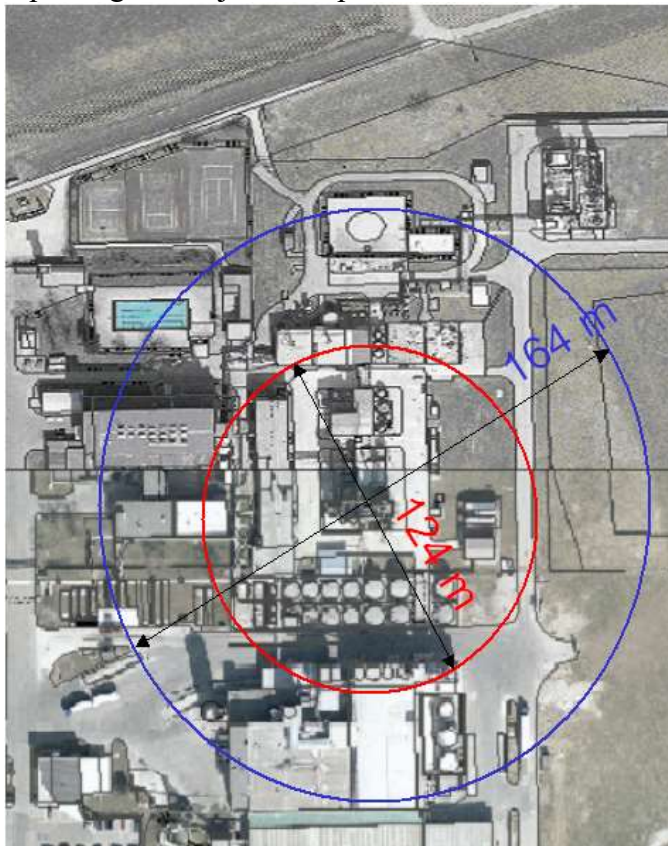
V obratu avtooksidacije predstavlja največjo nevarnost za nastanek večje tehnične nesreče, ki ima za posledico požar in eksplozijo, izliv iz oksidatorja (Vkolone=120 m³, Vtek =60 m³, 0,9 bar nadtlak, 60 °C), če pride v primeru izliva do vžiga hlapov in odpovedi posameznih varnostnih ukrepov.

Oksidator se nahaja na vzhodnem delu tovarniškega kompleksa Belinka (objekt 18).

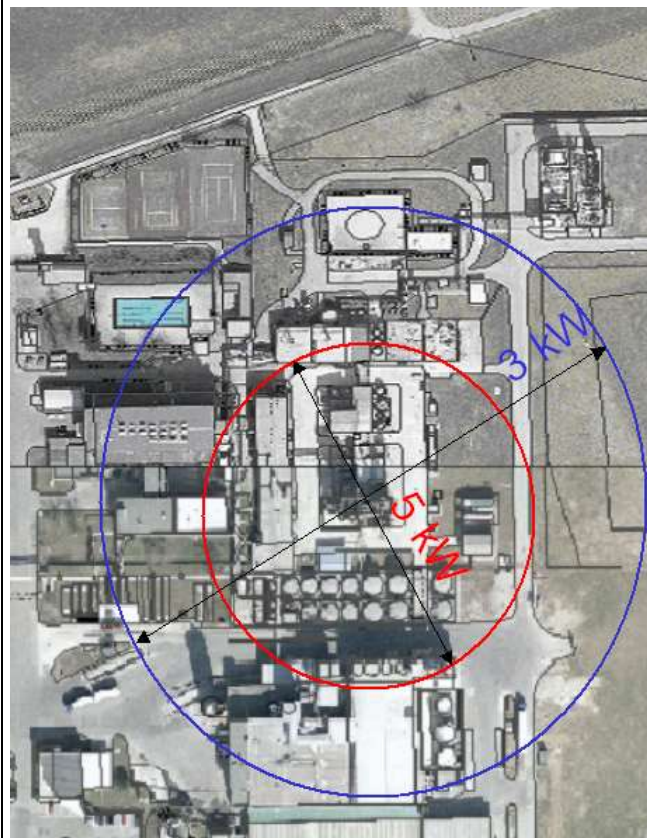
Obremenitev okolice oksidatorja zaradi toplotnega sevanja

Mikrolokacija: Slika 26 prikazuje grafični prikaz območja vpliva toplotnega sevanja zaradi požara razlite delovne raztopine.

Slika 26: Vpliv toplotnega sevanja v m

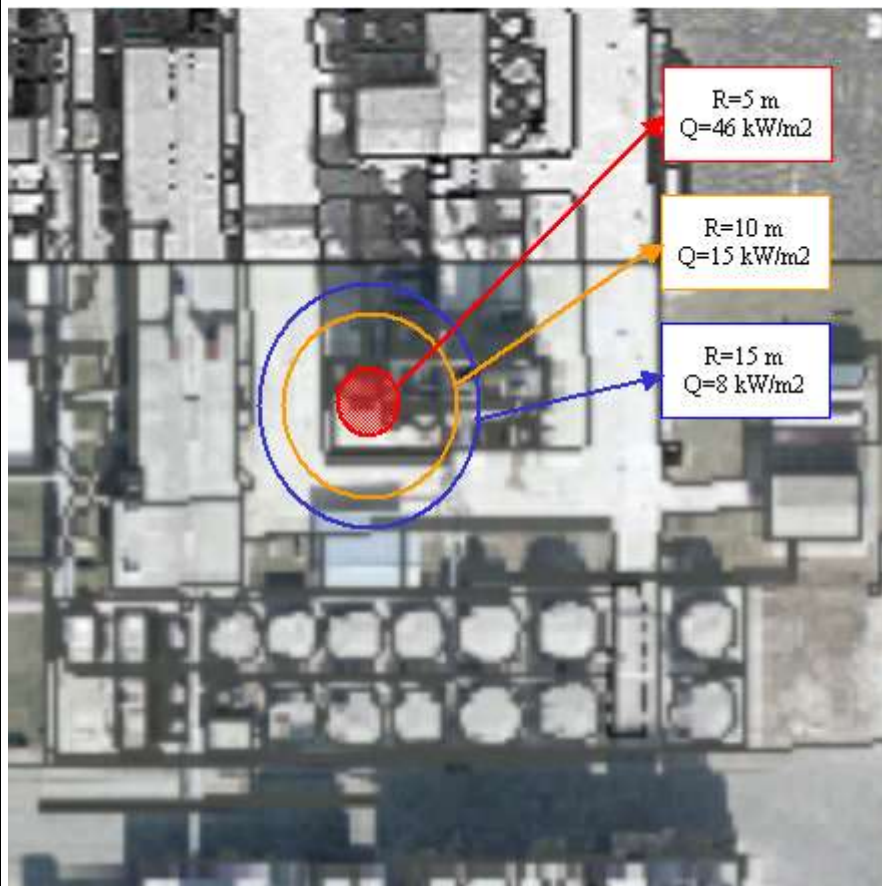
Mikrolokacija: Slika 27 prikazuje grafični prikaz območji, obremenjenih zaradi toplotnega sevanja s toplotnim tokom 5 kW in 3 kW.

Slika 27: Vpliva toplotnega sevanja v kW

Obremenitev bližnje okolice oksidatorja zaradi toplotnega sevanja

Na sliki 28 je prikazan vpliv toplotnega toka na okolico v neposredni bližini oksidatorja ob nastanku požara razlite delovne raztopine.

Slika 28: Obseg vpliva toplotnega sevanja v neposredni bližini

Tabela: Vpliv toplotnega sevanja na opremo in ljudi

Toplotni tok (kW/m ²)	Poškodbe na opremi	Poškodbe na ljudeh	Število prisotnih	Verjetne poškodbe
37,5	Poškodbe na procesni opremi	100% mrtvih v eni minuti 1% mrtvih v 10 sekundah	1	opekline, rane, poškodbe oči, nezavest
25	Minimalna toplotna energija za vžig lesa s toplotnim sevanjem	100% mrtvih v eni minuti večje poškodbe v 10 sekundah	1	opekline, rane, poškodbe oči, nezavest
12,5	Minimalna toplotna energija za vžig lesa s plamenom, plastične cevi se topijo, po 10 minutah počí steklo	1% mrtvih v eni minuti opekline 1.stopnje po 10 sekundah	1–2	opekline, rane
4		Povzročá bolečino, če je izpostavljenost daljša od 20 sekund	2	ne
1,6		Ne vpliva na počutje po daljši izpostavljenosti	2	ne

Tabela: Vpliv toplotnega sevanja na opremo in ljudi pri požaru razlíte tekočine delovne raztopine

Toplotni tok (kW/m ²)	Razdalja, kjer je dosežen toplotni tok pri oksidatorju	Poškodbe na opremi	Poškodbe na ljudeh	Število prisotnih	Verjetne poškodbe
37,5	6 m	Poškodbe na procesni opremi	100% mrtvih v eni minuti 1% mrtvih v 10 sekundah	1	opekline, rane, poškodbe oči, nezavest
25	7,5 m	Minimalna toplotna energija za vžig lesa s toplotnim sevanjem	100% mrtvih v eni minuti večje poškodbe v 10 sekundah	1	opekline, rane, poškodbe oči, nezavest
12,5	11,5 m	Minimalna toplotna energija za vžig lesa s plamenom, plastične cevi se topijo, po 10 minutah počí steklo	1% mrtvih v eni minuti opekline 1.stopnje po 10 sekundah	1–2	opekline, rane
4	20 m		Povzročá bolečino, če je izpostavljenost daljša od 20 sekund	2-3	ne

Obseg delovanja z toplotnim sevanjem 5 kW je ob požaru razlite tekočine na oksidatorju s premerom 124 m. Toplotno sevanje zaradi požara v tem obsegu ne bo vplivalo na opremo, lahko pa vpliva z manjšimi poškodbami na delavce, ki bi se ob požaru nahajali v obsegu delovanja toplotnega sevanja na prostem. Vpliva toplotnega sevanja na okolico (okoljske hiše) izven meja Belinke Perkemija ne bo, saj preko tovarniške ograje, edino na kmetijsko zemljišče (vzhod), ki je last podjetja, posega samo krožnica kroga toplotnega sevanja 3kW, ki pa ni več nevarno za ljudi.

Priloga: [Načrt podjetja Belinka Perkemija d.o.o., Zasavska cesta 95, Ljubljana, za zaščito in reševanje ob nesreči z nevarno snovjo](#)

Širjenje oblaka dima, njegova možna vsebina in posledice za ljudi in okolje podjetje še ni opredelilo.

1.2.2.2 Butan Plin¹⁵

Butan Plin d.d. Ljubljana se ukvarja z nakupom, pretovarjanjem, skladiščenjem, prodajo in transportom utekočinjenega naftnega plina (mešanica propana in butana) na Verovškovi ulici 59 v Ljubljani. Na lokaciji podjetja so naslednje skladiščne kapacitete:

		Snov	Volumen (m ³)	Količina (ton)
1	Dve ležeči cisterni 2×250 m ³	Propan	500,00	230,00
2	Dva snopa s po šestimi stoječimi cisternami 12×250 m ³ (odstranjeno v letu 2021)	UNP	0,00	0,00
3	Ležeče cisterne 6×60 m ³	UNP	360,00	176,50
4	Polne jeklenke po 10 kg, 5000 kosov	UNP	123,50	60,50
5	Polne jeklenke po 35 kg, 100 kosov	UNP	8,40	3,86
6	Acetilen, jeklenke, 80 kosov	acetilen	0,00	0,50
7	Železniške cisterne, 6 kosov, vsaka 80 – 110 m ³	UNP	240,00	118,00
		Skupaj:	1.231,90	589,36
		UNP:	1.231,90	588,86

Podjetje predvideva možnost izpusta iz pokončnega rezervoarja na Verovškovi ulici 59, Ljubljana, ki pa so bili v letu 2021 odstranjeni in trenutno ne predstavljajo več nevarnosti. Podjetje še ni posredovalo nove dokumentacije, ki bi to spremembo upoštevalo. V nadaljevanju opisan scenarij zaradi te spremembe trenutno ni relevanten in bo spremenjen ob prejemu nove dokumentacije podjetja.

Dogodek:	Posledice:	Območje:
Izpust, izhlapevanje tekočega plina in oblikovanje oblaka mešanice UNP in zraka, širjenje oblaka in eksplozivni vžig mešanice.	eksplozija, nadpritisk, poškodbe ljudi, objektov in stvari	v polmeru 1225 m od mesta vžiga v primeru izpusta 250 m ³ UNP (celotna vsebina enega pokončnega rezervoarja od šestih v enem snopu)

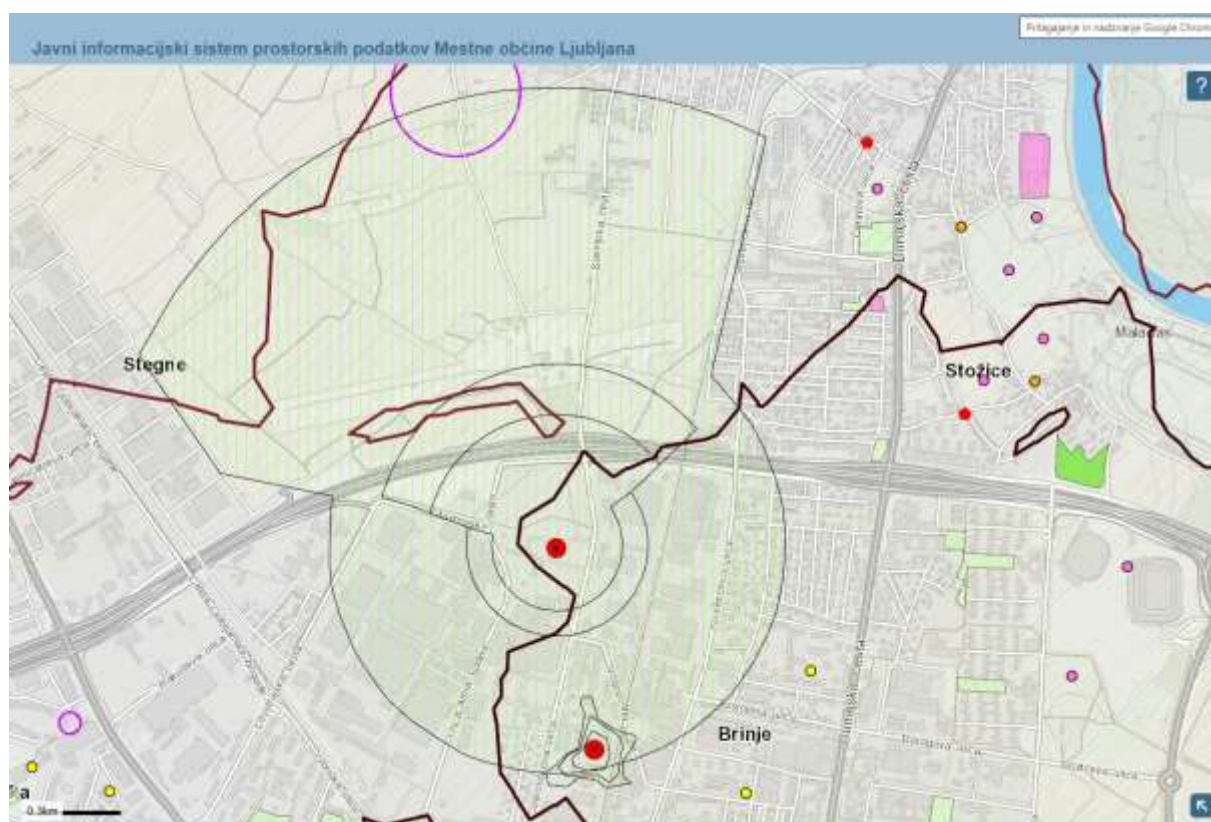
¹⁵ Povzeto po načrtu za raven podjetja Butan Plin (št. zadeve 803-20/2004)

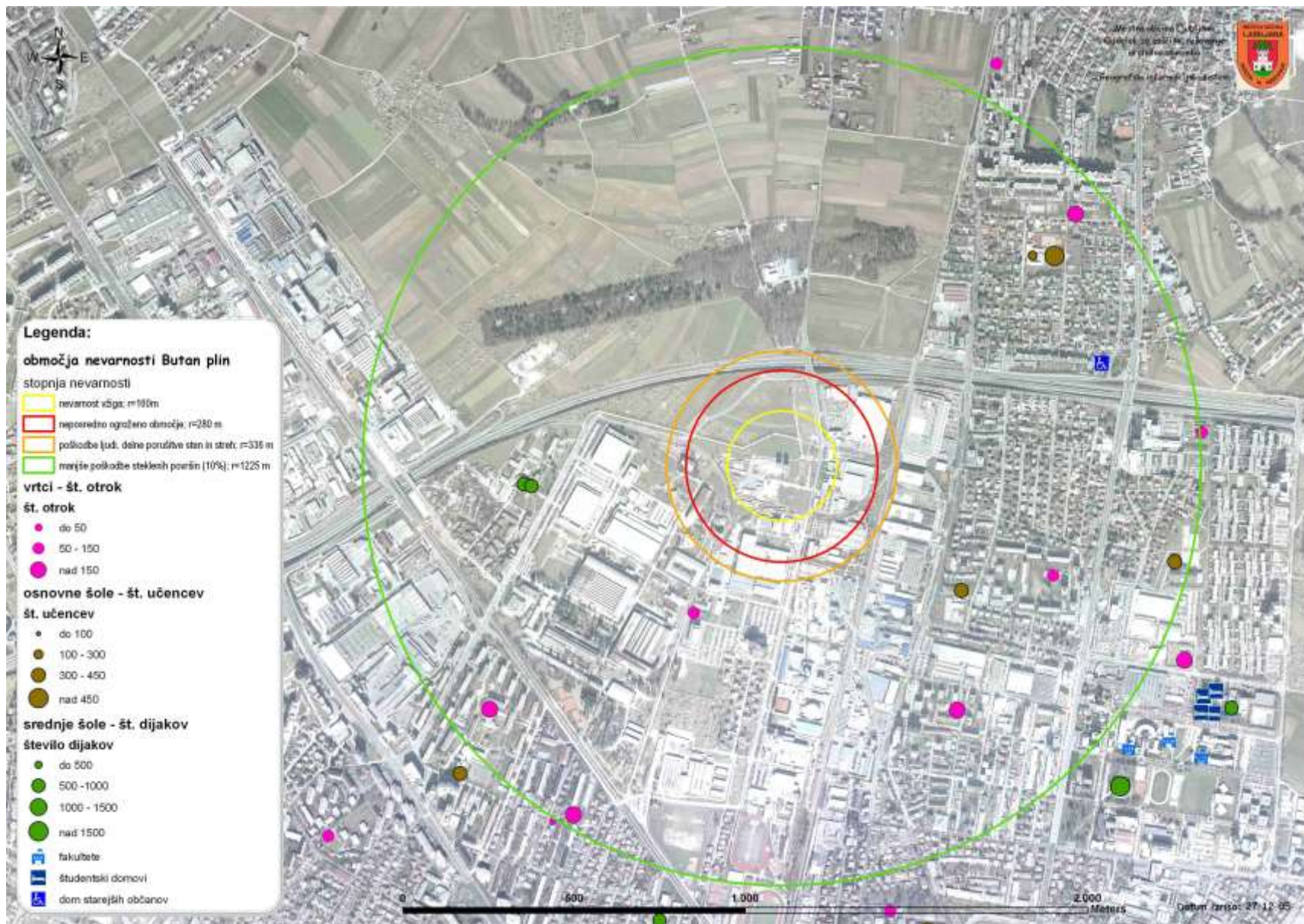
Možni učinki različnih nadtlakov ob morebitni eksploziji so:

Nadtlak	Učinki - material	Učinki – ljudje	Območje (polmer v m)
0.021 bar	ni večje materialne škode, škode, 10 % steklenih površin poškodovanih	fizične poškodbe niso verjetne	1225
0.138 bar	delne porušitve sten in streh	poškodbe, ureznine, krvavitve, zlomi	336
0.207 bar	poškodbe zgradb in opreme; objekti iz jeklene konstrukcije deformirani, odtrgani od temeljev; poškodbe cistern	hude poškodbe, ureznine, udarnine, krvavitve, zlomi, smrt	280

Pri izpustu 250 m³ UNP je nevarnost vžiga prisotna do razdalje približno 160 m od vira izpusta (spodnja eksplozijska meja) oziroma do razdalje okoli 280 m (50 % spodnje eksplozijske meje).

V primeru, da bi do nezgode prišlo med delovnim časom, bi bilo skupaj ogroženih okoli 2.000 ljudi. To so zaposleni v Butan plinu in v sosednjih podjetjih (Lek, Energetika, Tuba ...).

Možen je nastanek verižne nesreče, po eksploziji oblaka hlapov iz celotne množine iztečenega UNP – 250 m³, zaradi poškodbe objektov in opreme ter sproščanja nadaljnjih količin UNP in eksplozije tega na novo izpuščenega UNP oziroma njegovega gorenja. Pregled skladiščnih zmogljivosti je v preglednici 3.

Možno je, da pride do naknadnih izrednih dogodkov – eksplozij UNP zaradi že iztečenega in v jaških, kanalih, ceveh, kletah zaostalega UNP, kjer z izpodrivanjem zraka koncentracija UNP lahko preseže spodnjo eksplozijsko mejo. Do zakasnelih eksplozij lahko pride več dni po prvem izrednem dogodku.

Priloga: [Načrt Butan Plina za zaščito in reševanje v primeru izpusta utekočinjenega naftnega plina na lokaciji Verovškova ulica 59 v Ljubljani](#)

Kot obrati manjšega tveganja za okolje so pri MOP registrirani:

- PETROL, Slovenska energetska družba, d.d., Skladišče goriv Zalog, Zaloška 259, 1260 Ljubljana
- Javno podjetje Energetika Ljubljana na dveh lokacijah:
 - Verovškova ulica 62, 1000 Ljubljana
 - Toplarniška ulica 19, 1000 Ljubljana

Obstoje tudi drugi obrati z nevarnimi snovmi, ki niso v navedeni evidenci virov.

Priloga: [Podatki o virih tveganja za okolje](#)

1.2.2.3 PETROL

PETROL Skladišče Ljubljana Zalog in PETROL skladiščno distribucijski center Ljubljana ima po podatkih podjetja¹⁶ kapaciteto v nadzemnih rezervoarjih 21.100 m³ za različne vrste naftnih derivatov ter pretakališča za cestne in železniške cisterne. Podjetje ugotavlja, da imajo izvedeno:

- dvojno dno in vgrajen sistem za kontrolo puščanja rezervoarjev, ki omogoča lokalni in daljinski nadzor puščanja rezervoarjev;
- varnostne odduške s plamenskimi zaporami rezervoarjev;
- lovilne bazene rezervoarjev;
- strelovodno zaščito;
- sistem požarnega javljanja;
- instalacije in naprave za gašenje;
- mobilno opremo za gašenje;
- 24 urno dežurstvo varnostnikov/gasilcev.

Lastnosti/Medij	motorni bencin (MB)	diesel gorivo (D2)	ekstra lahko kurilno olje
Temperatura destilacije(°C)	30 - 180	160 - 380	180 - 360
Temperatura plamenišča (°C)	pod 23	55 - 70	55 - 70
Temperatura vžiga (°C)	280	220 - 300	220 - 300
Gostota (kg/l)	0,725 - 0,780	0,80 - 0,86	0,81 - 0,87
Topnost v vodi	nizka	nizka	nizka
Gostota hlapov (zrak = 1)	cca 2,8	cca 3,8	cca 3,8
Temperatumi razred hlapov	T3	T3	T3
Eksplozijska skupina hlapov	IIA	IIA	IIA
Maksimalna dovoljena temperatura površin (°C)	160	160	160
SME v vol%	0,6	0,6	0,6
ZME v vol%	7,6	6,5	6,5
Energija vžiga hlapov (mJ)	> 0,25	> 0,25	> 0,25
Skupina nevarnosti: - po JUS Z.GO.005		FxII B	FxII B
- po JUS Z.GO.007	IB	II	II
- po VbF		All	All
zaznavna koncentracija (mg/m ³)	300	300	300
MDK (mg/m ³)	300	300 - 500	300 - 500

¹⁶ Posebne strokovne podlage o vplivih na okolje za izdelavo predloga spremembe oz. dopolnitve veljavnega načrta za območje urejanja MM8/1 Petrol Zalog Kašelj del in MT 7/1 območje ŽG del – Požarna in eksplozijska varnost, november 2001 (št. zadeve 800-26/2002)

Vsi mediji spadajo med hlapne in vnetljive tekočine, diesel gorivo in ekstra lahko kurilno olje med srednje hlapne in srednje vnetljive, bencini pa med lahko vnetljive in lahko hlapne. Vsi hlapi so težji od zraka. Vsi mediji so slabo topni v vodi.

Hlapi bencina že pri normalni temperaturi (okoli 20°C) z zrakom tvorijo eksplozivne mešanice, ki se v prisotnosti vira vžiga lahko vžgejo. Hlapi diesel goriva in ekstra lahko kurilno olje pa tvorijo eksplozijsko nevarne mešanice samo pri povišanih temperaturah - nad temperaturo plamenišča.

Glede na vrsto skladiščenih snovi in tehnološki postopek (pretakanje) je pri bencinih stalno prisotna nevarnost iztekanja, nastanka eksplozijskih zmesi in vžiga. V notranjosti rezervoarjev in naprav za bencine je cona eksplozijske nevarnosti 0, v neposredni okolici oddušnikov, ventilov, naprav za pretakanje, varnostnih ventilov in črpalk pa cona eksplozijske nevarnosti 1 in 2 (dimenzije con so odvisne od vrste naprav in geometrije prostorov). Pri diesel gorivu in ekstra lahkem kurilnem olju pri normalnih obratovalnih pogojih ni con eksplozijske nevarnosti.

Rezultat simulacije razlitja super 98 bencina iz rezervoarja 10 s kapaciteto 800.000 l kaže, da je radij cone možnih smrtnih žrtev med ljudmi na prostem do 35 m (toplotno sevanje 15 kW/m²), radij cone poškodb pa do 50 m (toplotno sevanje 5 kW/m²).

Širjenje oblaka dima, njegova možna vsebina in posledice za ljudi in okolje podjetje še ni opredelilo.

1.2.2.4 Javno podjetje Energetika Ljubljana Enota TE-TOL, Toplarniška ulica 19, 1000 Ljubljana¹⁷

Proizvodni proces v TE-TOL sam po sebi ne predstavlja procesa z visokim tveganjem za okoljske nesreče – visoko tveganje bi se lahko izrazilo le v primeru požara večjega obsega, ki bi zajel celotno podjetje ali pa naprave, ki obratujejo z izjemno visokimi delovni tlaki. Med obrate manjšega tveganja za okolje pa se razvršča zaradi skladiščenja nevarnih snovi. Celotno območje obrata TE-TOL kot vir manjšega tveganja razdelimo glede na uporabo nevarnih snovi iz tabele v prijavi na:

- skladiščni rezervoarski prostor za kurilno olje, srednje težko
- skladiščni prostor za hidrazin (15 % vodna raztopina hidrazina (levoxin 15) za kemijsko odplinjanje vode za napajanje kotlov, turbinskega kondenzata in vode za konzervacijo kotlov)
- skladiščni prostor za aceten.

¹⁷ Dopis Termoelektrarne toplarne Ljubljana št. 842-19/2006-18 z dne 14. 4. 2009.

Nevarna snov	Nevarnost	R stavki	S stavki	Opis možnih nevarnih učinkov
Kurilno olje, srednje težko	Zdravju škodljivo, okolju nevarno	R20/21/22, R52/53	S20, S21, S29, S36	Gorljiva snov za primer požara, v primeru razlitja manj nevarna, ker zaradi gostote ne prodira v tla.
Hidrazin, 15%	Strupeno	R45, R20/21/22, R34, R43	S45, S53, S60, S61	Je vnetljiva snov. Nad 38°C se lahko tvori eksplozivna mešanica par in zraka. Tveganje nastanka ognja ali eksplozije nastane zaradi stika z mnogimi materiali. Snov se absorbira v telo z inhalacijo par, preko stika s kožo ali z uživanjem. Povzroči lahko okvaro respiratornega trakta, pljučni edem, težave pri dihanju in okvare centralnega živčnega sistema. Ob dotiku lahko močno opeče kožo ali oči. Lahko povzroči raka.
Acetilen	Zelo lahko vnetljivo	R5, R6, R12	S2, S9, S16, S33	Zelo vnetljiv plin, v primeru požara posode in jeklenke z acetilenom, ki so izpostavljene ognju, hladiti iz zaščitene pozicije z razpršenim curkom vode, ker sicer lahko pride do eksplozije jeklenke. Ne gasiti ognja izhajajočega plina, če ni nujno potrebno – lahko pride do spontanega eksplozivnega ponovnega vžiga – v tem primeru raje gasiti ogenj ostalih virov. Ob vdihavanju večjih koncentracij acetilena lahko pride do zadušitve. Ob vdihavanju nižjih koncentracij acetilena se pojavi narkotičen efekt s simptomi, kot so: glavobol, vrtoglavica in izguba koordinacije.

Instalacija za mazut zajema:

- plato za dostavo mazuta s kamionskimi cisternami, izdelan v obliki lovilne skleds s kontroliranim odvodnjavanjem,
- črpališče s šestimi črpalkami – zaprto, z razvodnimi elektro omarami,
- prizidan prostor pri črpališču za bivanje osebja in vodenja manipulacije,
- dva nadzemna rezervoarja po $V = 1.500 \text{ m}^3$ vsak, v zemeljskem lovilnem bazenu s kontroliranim odvodnjavanjem,
- hidrantno mrežo z nadzemnimi hidranti,
- vkopano posodo za zajem zaoljene vode,
- podzemne tehnološke cevovode, ogrevane in izolirane, vodene v betonski kineti dimezije 800 x 800 mm,
- cevovod v kineti za protipožarno zaščito,
- elektro energetske kable v kineti.

Skladišče raztopine hidrazina:

V TE-TOL se za kemijsko tretiranje tehnoloških vod uporablja 15 % vodna raztopina hidrazina (levoxin 15) in sicer za kemijsko odplinjanje vode za napajanje kotlov, turbinskega kondenzata in vode za konzervacijo kotlov. Poraba levoxina je približno 4400 kg na leto.

Hidrazin se v podjetje dovaža s kamioni 2-3 krat letno v originalni embalaži proizvajalca, ki se proizvajalcu prazna tudi vrača.

Skladišči se v ustrezno urejenem skladišču v objektu kemične priprave vode, ki ima v primeru razlitja iztoke speljane v nevtralizacijski bazen. Skladišči se v 200 l zaprtih sodih.

Skladiščni prostor je prezračevan in opremljen z interventnim tušem. Od skladišča do mesta uporabe (v GPO) se hidrazin transportira z viličarji v originalno zaprtih sodih, kjer se le-ti priključijo na črpalke za avtomatsko doziranje kemikalij v tehnološke vode. Podstavek, na katerega se namestijo sodi, je izdelan v obliki lovilne sklede za zajetje morebitnega razlitja.

Acetilen se uporablja v majhnih količinah, predvsem v vzdrževanju. Za preprečevanje nesreč z acetilenom se upoštevajo ukrepi za varno delo s plinskimi jeklenkami, ki vsebujejo zelo vnetljive pline – pokončna in fiksna postavitve, table nevarnosti, odsotnost odprtega ognja in drugih nevarnosti.

V primeru večjega požara, bi bil vpliv v primeru brezvetrja omejen na lokacijo podjetja, v primeru vetrovnih razmer z visokim zračnim tlakom pa bi dimne požarne pline raznašalo izven lokacije. V primeru, da bi požar zajel tudi tehnološko opremo z visokimi delovnimi pritiski, bi obstajala možnost, da opremo zaradi visokih temperatur okolice in s tem dodatnega povečanja pritiska, za katerega ni dimenzionirana, raznese, zaradi česar na lokaciji podjetja v takšnih razmerah ne smejo biti fizično prisotni zaposleni ali reševalci in gasilci. Ljudje se ne smejo neposredno izpostavljati dimu. Saje iz dima pa bodo umazale področje, kjer bodo prišle do tal.

V primeru nesreče v podjetju verižna nesreča ni pričakovana. Posledice izpada proizvodnje toplote za daljinsko ogrevanja bi v ogrevalnem času prizadele več kot 53.672 stanovanj¹⁸ s približno 120.000 ljudmi ter podjetja in organizacije, ki so priključeni na toplovodno omrežje – ukrepi Javnega podjetja Energetika morajo omogočiti vsaj delno oskrbo s toploto, ki mora v primeru nizkih temperatur preprečiti zmrzovanje in pokanje cevi v priključenih sistemih.

V podobnih objektih po svetu ni bilo večjih nesreč, zato se lahko pričakuje, da je verjetnost pojava nesreče v primeru pravilnega dela, vzdrževanja opreme in kontroli obratovanja minimalna.

Priloga: [Dopis Termoelektrarne toplarne Ljubljana št. 842-19/2006-18 z dne 14. 4. 2009](#)

Širjenje oblaka dima, njegova možna vsebina in posledice za ljudi in okolje podjetje še ni opredelilo.

¹⁸ Podatek je za 31. 12. 2007. Podatek je posredovalo Javno podjetje Energetika.

1.2.2.5 Javno podjetje Energetika Ljubljana Enota TOŠ, Verovškova ulica 62, 1000 Ljubljana

Na lokaciji obrata se lahko skladišči v dveh rezervoarjih do največ 6000m³ ekstra lahkega kurilnega olja (ELKO/D2), do 10 m³ natrijevega hidroksida (NaOH) in do 10m³ klorovodikove kisline (HCl).

Najbolj neugoden je scenarij, ki obravnava izpust ekstra lahkega kurilnega olja iz rezervoarja C, do katerega bi morebiti lahko prišlo zaradi napake na rezervoarju ali zaradi poškodovanega ventila na rezervoarju. Iztekajoče gorivo se izteka v lovilni bazen. Večja nesreča se lahko zgodi, če pride do vžiga luže ekstra lahkega kurilnega olja v lovilnem bazenu. Do vžiga lahko pride samo v primeru, če bi bil prisoten nenadejan vir vžiga. Strelovodi so nameščeni in v primeru pravilnega delovanja preprečijo vžig zaradi strele. V primeru, da kljub vsem ukrepom pride do vžiga, zagorita gorivo v lovilnem bazenu (goreča luža) in pa tudi sam rezervoar. V takem primeru lahko pride do velikega požara, poškodb opreme, sproščanja saj in ogljikovih oksidov v zrak. Glede na to, da je na rezervoarjih nameščen hladilni sistem, ki se sproži v primeru ognja, se predvidi, da prenos požara na sosednji rezervoar D ni mogoč, v kolikor se izvaja vse potrebne postopke od začetka izbruha požara. V času prečrpavanja v rezervoar razlitje preko strehe rezervoarja ni mogoče, saj ima rezervoar nepremično streho ter ima nameščene ustrezne senzorje za merjenje volumna. Modeliranje možnih posledic izteka goriva in vžiga luže v lovilnem bazenu rezervoarja C upošteva naslednje simulacijske pogoje:

- agregatno stanje: tekočina
- temperatura snovi: 25°C
- volumen rezervoarja C: 5.000 m³
- višina rezervoarja C: 16,58 m
- premer rezervoarja C: 19,5 m
- površina luže: 1.932,61 m²
- višina roba lovilnega bazena: 2,2 m
- vrsta podlage: beton
- ne pride do iztoka celotne količine goriva.

Rezultat simulacije je razviden iz preglednice v nadaljevanju:

Izračun posledic	Meteorološka situacija		
	Enota	Zima	Poletje
Parameter			
Dolžina plamena	m	60	60
Maksimalni premer luže	m	49,6	49,6
Goreča luža - razdalja za toplotno sevanje 37,5 kW/m ²	m	60	61
Goreča luža - razdalja za toplotno sevanje 12,5 kW/m ²	m	101	102
Goreča luža - razdalja za toplotno sevanje 5 kW/m ²	m	162	162
Goreča luža - razdalja za toplotno sevanje 3 kW/m ²	m	203	203
Goreča luža - razdalja za toplotno sevanje 1,8 kW/m ²	m	250	250

Iz preglednice lahko ocenimo naslednje škodljive učinke:

- Na razdalji do 162 metrov in pri toplotni obremenitvi 5 kW/m² v primeru nesreče na rezervoarju C, lahko pride do manjših poškodb oseb, ki se nahajajo v tem pasu - zaradi toplotne obremenitve, letečih delcev, saj in dima, ki se širijo po zraku zaradi požara. V tem pasu se nahaja poslovna stavba JPE ter del Avtohiše Real in Javnega podjetja

Vodovod-Kanalizacija d. o. o. Osebe, ki so v času nesreče na tem mestu, morajo v 20 sekundah poiskati zavetje pred toplotno obremenitvijo, ki znaša 5 kW/m².

- Na razdalji do 102 metrov in pri toplotni obremenitvi 12,5 kW/m² so mogoče poškodbe opreme, ki se nahaja na tem mestu, saj je temperatura dovolj visoka, da topi plastiko in povzroči vžig lesa. Poškodovani so naslednji objekti znotraj JPE: kotlovnica, rezervoar C, stene lovilnih bazenov, ter izven območja JPE tudi Avtohiša Real.
- Na razdalji do 61 metrov in pri toplotni obremenitvi 37,5 kW/m² pride do poškodb opreme na rezervoarju. Uničena ali poškodovana je vsa oprema na rezervoarju C. Tudi tu vplivno območje sega izven meja podjetja, čez železniško progo proti Avtohiši Real, ki se v celoti nahaja v vplivnem območju z enako ali večjo toplotno obremenitvijo kot je 5 kW/m².

Celotno vplivno območje poleg območja JPE dosega tudi območje železniške proge in postaje Brinje, območje Avtohiše Real d. o. o., Javnega podjetja Vodovod-Kanalizacija d. o. o. ter na severu območje podjetja Sector Beton d. o. o. V vplivnem območju niso stanovanjski bivalni objekti. Glede na to, da je na rezervoarjih C in D nameščen hladilni sistem, ki se ga aktivira/sproži v primeru možnosti vpliva požara na sosednji rezervoar, se predvidi, da prenos požara na sosednje rezervoarje ni mogoč, v kolikor se izvaja vse potrebne postopke od začetka izbruha požara.

Verjetnost da pride do požara goriva znaša: $2 \times 1,2 \times 10^{-5} \times 10^{-4} \times 0,001 = 2,4 \times 10^{-12}$

Širjenje oblaka dima, njegova možna vsebina in posledice za ljudi in okolje podjetje še ni opredelilo.

1.2.3 Transport

1.2.3.1 Železnica

Po podatkih Slovenskih železnic je bilo po železnici prepeljanega, pod pogoji, ki jih predpisuje Pravilnik o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga (RID)¹⁹, v letu 2016 1.737.606 t nevarnih snovi, v letu in 2017 pa 1.884.392 t nevarnih snovi, kakor je prikazano v naslednji preglednici²⁰.

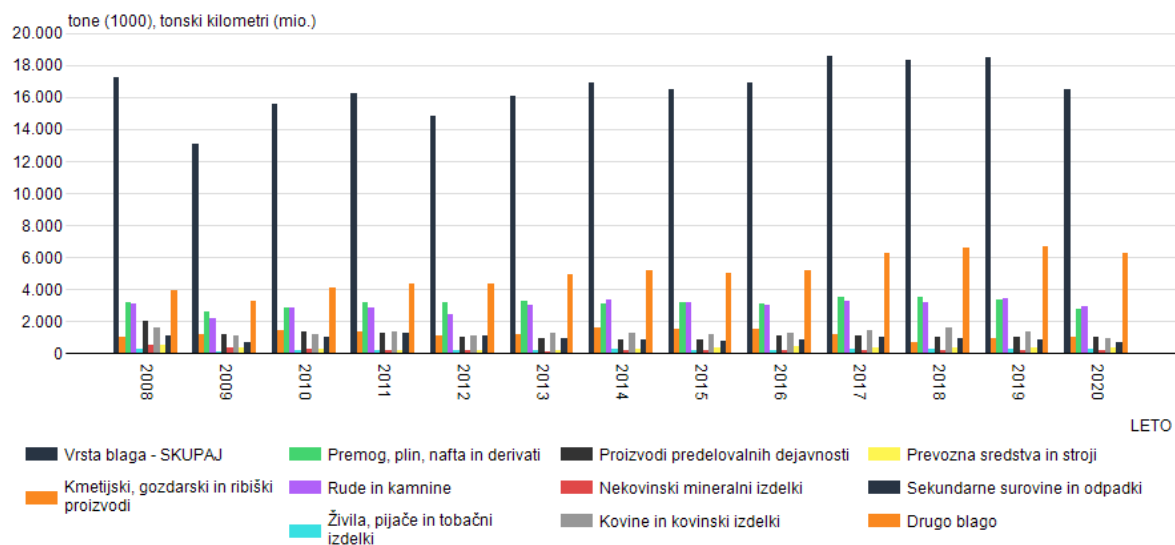
¹⁹ Zakon o ratifikaciji Protokola o spremembi Konvencije o mednarodnem železniškem prometu (COTIF) z dne 9. maja 1980 (Protokol 1999) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 2/04, 16/06 in 11/12). Veljavna verzija priloge C k COTIF je začela veljati 1. januarja 2019: <https://otif.org/fileadmin/new/3-Reference-Text/3B-RID/RID%202019%20E.pdf>.

²⁰ Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi železniške nesreče, verzija 2.0, avgust 2018

RAZREDI	leto 2016 (t)	leto 2017 (t)
1. Eksplozivne snovi in predmeti	475	1.206
2. Plini	93.722	73.170
3. Vnetljive tekočine	1.536.287	1.693.627
4.1 Vnetljive trdne snovi	2.592	4.318
4.2 Samovnetljive snovi	10.190	18.091
4.3 Snovi, ki v stiku z vodo tvorijo vnetljive snovi	5.094	4.736
5.1 Oksidirajoče snovi	5.572	2.995
5.2 Organski peroksidi	39	133
6.1 Strupi	19.561	19.887
7. Radioaktivne snovi	0	0
8. Jedke snovi	41.898	36.497
9. Različne nevarne snovi in predmeti	22.176	29.732
SKUPAJ	1.737.606	1.884.392

Podatki Statističnega urada RS za železniški prevoz blaga ne vsebujejo podatkov po posameznih snoveh, kažejo pa trende po skupinah blaga.

Železniški blagovni prevoz (NST 2007) po: VRSTA BLAGA, LETO. Notranji / mednarodni prevoz - SKUPAJ, Tone (1000).

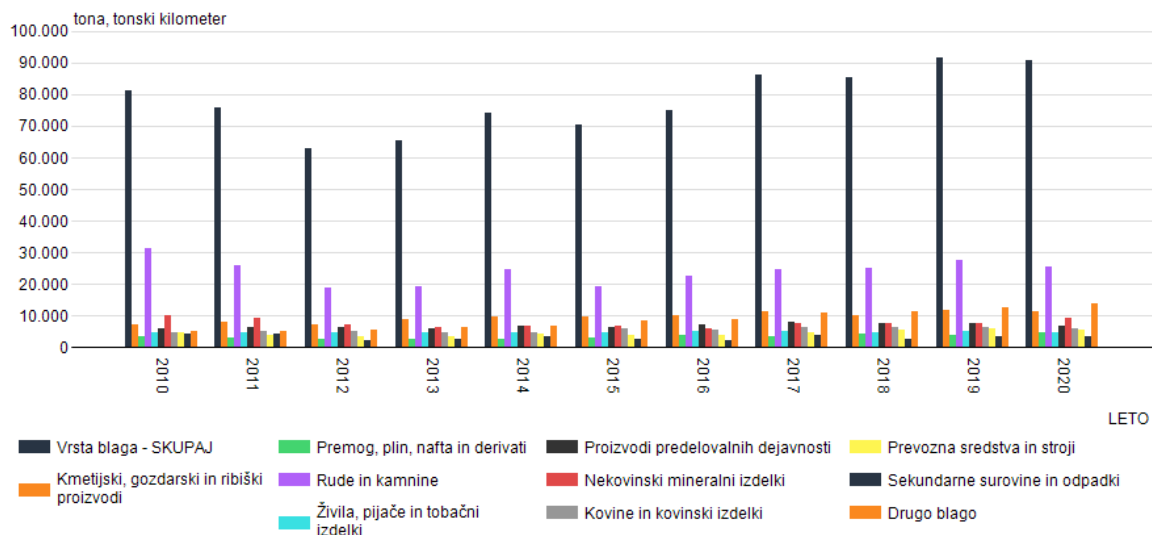
Vir: Statistični urad republike Slovenije

1.2.3.2 Cesta

Podatkov za prevoz nevarnih snovi po cestah se ne zbira v uradnih evidencah zato ne razpolagamo s podatki o vrstah in količinah nevarnih snovi v transportu na območju MOL. Ocenjujemo, da gre za podobno strukturo nevarnih snovi kot pri prevozu na železnici in da prevladujejo tekoči derivati nafte in utekočinjeni naftni plin. Uradni statistični podatki o cestnih blagovnih prevozi povedo, da je bilo v Sloveniji v letu 2020 prepeljanih 90 milijonov

ton blaga, od tega je bilo 4,6 milijonov ton blaga iz statistične kategorije premog, plin, nafta in derivati.

Cestni blagovni prevoz (NST 2007) po: VRSTA BLAGA , LETO. Notranji / mednarodni prevoz - SKUPAJ, Tone (1000).

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Nevarne snovi v manjši količini pa se sproščajo tudi ob nesrečah v cestnem prometu, kjer niso udeležena vozila, ki prevažajo nevarne snovi v skladu z Zakonom o prevozu nevarnega blaga. Gre za sproščanje goriva in akumulatorske kisline ob prometnih nesrečah motornih vozil.

1.2.2.3 Plinovod

JP Energetika²¹ prevzema zemeljski plin od dobavitelja Geoplin d.o.o. prek 15 merilno regulacijskih postaj:

- RV 20 - Merilno regulacijska postaja Kozarje
- E 01 - Merilno regulacijska postaja Verovškova
- E 02 - Merilno regulacijska postaja Koseze (0,1 bar)
- E 02 - Merilno regulacijska postaja Koseze (1 bar)
- E 03 - Merilno regulacijska postaja Zalog
- R V 13 - Merilno regulacijska postaja Letališka
- RV 12 - Merilno regulacijska postaja Šlandrova
- R V 16 - Merilno regulacijska postaja Pečnikova
- R V 15 - Merilno regulacijska postaja Brnčičeva
- RV 14 - Merilno regulacijska postaja Fužine
- RV 30 - Merilno regulacijska postaja Svetje
- RV 37 - Merilno regulacijska postaja Preska
- RV 32 - Merilno regulacijska postaja Šentjakob
- RV 31 - Merilno regulacijska postaja Tacenska
- Merilno regulacijska postaja Jata

²¹ Povzeto po predlogu načrta za raven podjetja JP ENERGETIKA LJUBLJANA – distribucija plina (št. zadeve 842-3/2005).

Vstopni tlak merilno regulacijske postaje je 12 bar, oz. 1,3 bar izstopni tlak je 10 bar, 1 bar oz 0,1 bar.

Poleg merilno regulacijskih postaj na omrežju MOL obratujejo še regulatorske postaje, ki reducirajo vstopni tlak 10 bar oz. 1 bar na 1 bar oz. 0,1 bar:

- regulatorska postaja Pokljukarjeva
- regulatorska postaja Tbilisijska
- regulatorska postaja Koprška
- regulatorska postaja Murgle
- regulatorska postaja Jelovškova
- regulatorska postaja Prule
- regulatorska postaja MDB
- regulatorska postaja Jurčkova
- regulatorska postaja Rudnik
- regulatorska postaja Bavarski dvor
- regulatorska postaja Lipahova
- regulatorska postaja Tovarniška

Distribucija zemeljskega plina se izvaja preko plinovodov v skupni dolžini 470 km, od tega 100 km jeklenih, 70 km PVC, 300 km PE. Od tega je plinovodov premera 300 mm in več cca. 10 km.

Možni dogodki in varnostne razdalje so enake kot je v nadaljevanju navedeno pri Geoplinu za mestno mrežo.

Priloga: [Načrt JP Energetika LJUBLJANA, d.o.o. za zaščito in reševanje za področje distribucije plina, C.NA. 01/05, osnutek](#)

Podjetje Plinovodi d.o.o. je operater prenosnega sistema zemeljskega plina. Na območju MOL upravlja s plinovodi M3 in M3a²². Nesreča bi lahko nastala zaradi loma plinovodne cevi, smiselno pa veljajo rezultati za možno perforacijo plinovodne cevi zaradi posega tretjih oseb (pričakuje se lahko primerjalno nižje pretoke in količine zemeljskega plina). Maksimalne količine (pretoki) iztekajočega zemeljskega plina so odvisne od okoliščin izpusta (pričakovani tip poškodbe, vrsta plinovoda, premer cevi, delovni tlak, tip zapornih organov, ipd.). Pregled ocenjenih pretokov, trajanja izpusta in količin plina glede na obravnavani plinovod je podan v spodnji tabeli. Upoštevan je pričakovani čas trajanja izpusta glede na tip poškodbe, ter potrebni čas za zapiranje sekcijskih zapornih ventilov (samodejno zapiranje v primeru loma, ročno zapiranje s strani intervencijskega osebja v primeru perforacije).

²² Povzeto po dokumentih Geoplina: Model načrta zaščite in reševanja na ravni občin v primeru izpusta zemeljskega plina iz plinovodnega omrežja družbe Geoplin plinovodi d.o.o. in Načrt zaščite in reševanja v primeru izpusta zemeljskega plina iz plinovodnega omrežja družbe Geoplin plinovodi d.o.o. (št. zadeve: 803-13/2004)

Ocenjeni pretoki iztekajočega zemeljskega plina zaradi poškodbe (lom ali perforacija) plinovoda.

Plinovod	Tip poškodbe	Pretok (kg×s ⁻¹) *	Trajanje izpusta (s)	Količina (tone)
Magistralni plinovod M1	lom	225	340	76
Magistralni plinovod M2	lom	132	380	50
Magistralni plinovod M3	lom	320	360	115
Magistralni plinovod M4	lom	142	380	54
Mestna mreža Maribor	perforacija	1	1800	1,8
Mestna mreža Celje	perforacija	0,5	7200	3,6

V naslednji tabeli so podane ocenjene razdalje za *varno razdaljo* (izven katere ni pričakovati pomembnejših posledic), *razdaljo za vsaj težje poškodbe* (znotraj te razdalje lahko pričakujemo vsaj težje poškodbe ali žrtve med nezaščitenim prebivalstvom) in *razdaljo znotraj katere obstaja možnost verižne nesreče*.

Ocenjene razdalje na osnovi modeliranja loma ali perforacije plinovodnih cevi.

Plinovod	Tip poškodbe	Razdalja v metrih za		
		varno razdaljo *	težje poškodbe **	verižno nesrečo ***
M1	lom	180	110	90
M2	lom	170	85	75
M3	lom	180	125	110
M4	lom	170	85	75
MM Maribor	perforacija	80	50	45
MM Celje	perforacija	70	50	40

Opombe: * - največja razdalja do toplotnega sevanja 4 kW×m⁻², ali do nadtlaka eksplozije 2068 Pa.

** - največja razdalja do toplotnega sevanja 12,5 kW×m⁻², ali do nadtlaka eksplozije 13790 Pa.

*** - največja razdalja do toplotnega sevanja 37,5 kW×m⁻², ali do nadtlaka eksplozije 20680 Pa.

Za operativne namene se lahko pri načrtovanju upošteva naslednji dve razdalji od mesta izrednega dogodka:

- Varna razdalja (izven katere ni več pričakovati pomembnejših posledic ali poškodb) znaša za katerikoli magistralni plinovod (M1, M2, M3 in M4) približno 180 m.
- Varna razdalja (izven katere ni več pričakovati pomembnejših posledic ali poškodb) znaša za plinovoda mestnih mrež približno 80 m.

Največja razdalja od mesta izpusta v najbolj neugodnih pogojih (katerikoli plinovod, najbolj neugodne meteorološke razmere-močan veter), znotraj katere je še pričakovati možnost vžiga izpuščenega zemeljskega plina, znaša do približno 400 m.

Na mestu poškodbe lahko pride do pojava do 220 m dolgega gorečega curka zemeljskega plina, ki bo najverjetneje omejen z okoliškim terenom (plinovodna cev je vkopana v tla vsaj 1 m), oziroma vertikalni plamen.

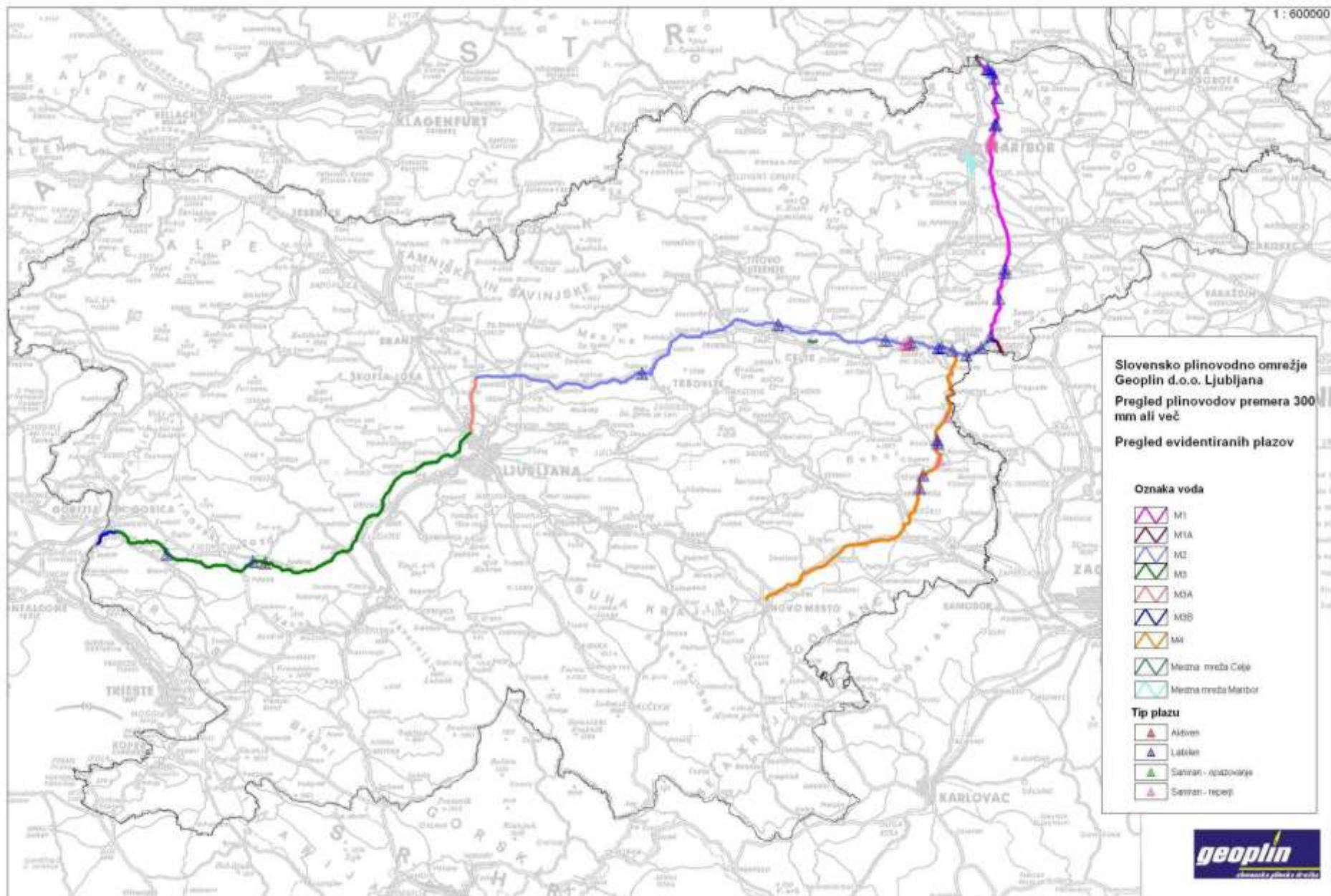
Ocenjeno trajanje iztekanja zemeljskega plina iz magistralnih plinovodov (M1, M2, M3, M4), ki so opremljeni s samodejnimi sekcijskimi zapornimi ventili, je približno 5 do 7 minut.

Za plinovodne sisteme na urbanih območjih je bil smiselno upoštevan primerjalno pomembnejši scenarij perforacije plinovodne cevi (v urbanih območjih ni pričakovati vzrokov za lom plinovodne cevi, kot so premikanje tal (zemeljski plazovi), erozija tal ob poplavih, ali druga posedanja terena). Vplivne razdalje za scenarij perforacije cevi znašajo približno 60% do 90% vplivnih razdalj za scenarij loma cevi (glede na obravnavani plinovod).

Ocenjeno trajanje iztekanja zemeljskega plina iz plinovoda mestne mreže Maribor ali Celje, ki je opremljeno z ročnimi zapornimi ventili, je ocenjeno na približno do 30 minut (Maribor) in približno do 2 uri (Celje), kar ustreza maksimalnemu predvidenemu času intervencije osebja Geoplina plinovodov na območju Slovenije, do najbližjih zapornih ventilov pred in po mestu poškodbe plinovodne cevi.

V primeru primerjalno manjše poškodbe plinovodne cevi (npr. perforacija s strani tretjih oseb; primerjalno manjši izpusti plina) se zelo verjetno lahko pričakuje, da se samodejni zaporni ventili (na magistralnih plinovodih) ne bi aktivirali, zato bi se iztekanje plina ustavilo šele po intervenciji osebja Geoplina plinovodov in ročnem zapiranju ustreznih zapornih ventilov. V primeru takšne poškodbe se lahko pričakuje primerjalno manjše vplivne razdalje kot so navedene v tabeli, trajanje izpusta pa bi bilo precej daljše - do približno 2 uri.

Priloga: [Načrt zaščite in reševanja v primeru izpusta zemeljskega plina iz plinovodnega omrežja družbe Geoplin plinovodi d.o.o.; SP - NZRO verzija 2](#)

1.2.4 Nesreče z nevarnimi snovmi v naravnem in urbanem okolju, ki so posledica nelegalnega odlaganja nevarnih snovi.

Po dosedanjih izkušnjah ocenjujemo, da nevarne snovi, ki se pojavljajo ob teh nesrečah izvirajo iz opuščene industrijske proizvodnje (stečaj, ipd.) in iz malih podjetij, obrtne dejavnosti (legalne in nelegalne), kjer se želijo lastniki na cenen način iznebiti snovi, ki bi jih sicer morali oddati pooblaščenim podjetjem za varno odstranjevanje nevarnih snovi in plačati varno uničenje teh snovi. Pri teh nesrečah je problematično to, da praviloma ni znano za katero snov gre in je potrebno upoštevati maksimalne varnostne zahteve za posredovanje in izvesti identifikacijo snovi.

1.3 Možnost in verjetnost nastanka verižne nesreče²³

Nesreče z nevarnimi snovmi (nenadzorovan izpust, razlitje, razsutje) neposredno ogrožajo zdravje in življenje ljudi. Glede na značilnosti snovi pa lahko pride do njihovega požara in eksplozije ali pa do kontaminacije vode (površinske in podzemne; tekoče, stoječe in pitne), sistemov za preskrbo s pitno vodo, zraka in zemljine. Posledice so lahko inducirani požari objektov, prometnih sredstev, požari v naravi, poškodbe objektov, opekline, poškodbe ljudi zaradi nadpritiska, motena ali prekinjena dobava pitne vode, neprimernost objektov in zemljišč oziroma rastlin na njih za uporabo, prekinitev prometnih povezav, motnje pri odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih voda, potreba po nadomestni oskrbi s pitno vodo, umiku, evakuaciji, začasni nastanitvi, odstranitvi zemljine in rastlin itn. Možnosti in verjetnosti nastanka navedenih verižnih nesreč oz. posledic ni mogoče enoznačno oceniti. Odvisni sta od vrste snovi, količine, uspešnosti ukrepanja ob primarni nesreči in območja, kjer se primarna nesreča zgodi. Predvsem za nenadzorovan velik izpust UNP, ki z odstranitvijo vertikalnih snopov rezervoarjev v Butan plinu v letu 2021 ni več mogoč v takem obsegu, kot v preteklosti, in zemeljskega plina iz prenosnega in distribucijskega omrežja ter nekaterih plinov (npr. klor) je mogoče trditi, da neizbežno povzročijo drugotne posledice, kot so požari, eksplozije, zastrupitve in smrt v urbanem okolju.

Javno podjetje Energetika Ljubljana Enota TOŠ, Verovškova ulica 62 in Butan plin, Verovškova ulica 59 sta na MOP sta na seznamu skupin obratov z možnimi verižnimi učinki (datum seznama 28.8.2019 [Verižni učinki gov.si](http://Verizni.ucinki.gov.si)). Pomemben vpliv obrata Javno podjetje Energetika Ljubljana Enota TOŠ ne seže do lokacije Butan plina na Verovškovi ulici 59. Pomemben vpliv obrata Butan plina na Verovškova ulica 59 ob sedaj odstranjenih snopih pokončnih rezervoarjev tudi, ocenjujemo, ne seže do lokacije Javnega podjetja Energetika Ljubljana Enota TOŠ, Verovškova ulica 62. Možnosti nastanka verižne nesreče med obratom manjšega in večjega tveganja za okolje ni verjetna, ne glede na to, da sta navedena v seznamu skupin obratov z možnimi verižnimi učinki.

²³ 9. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

2. Obseg načrtovanja²⁴

2.1 Raven načrtovanja glede na druge nosilce načrtovanja²⁵

Do sprejetja načrta na ravni države je ta Načrt MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi temeljni načrt in morajo biti z njim usklajeni načrti podjetij in postopki na ravni države ter postopki izvajalcev načrta, za kar so navedeni odgovorni sami.

2.2 Raven načrtovanja glede na vzrok²⁶

Načrt obravnava ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi ne glede na vzrok nesreče.

2.3 Raven načrtovanja glede na možne posledice nesreče²⁷

Načrt obravnava ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi ne glede na posledice nesreče.

²⁴ 8. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

²⁵ 9. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

²⁶ 9. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

²⁷ 9. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

3. Koncept zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči, za katero je izdelan načrt²⁸

3.1 Podmene²⁹

Načrt je osnovan na naslednjih podmenah³⁰:

- V primeru, da ni znano ali je snov nevarna ali ne, intervencijske službe ravnajo kakor da gre za nevarno snov.
- Fizične in pravne osebe zasebnega in javnega prava na območju MOL imajo uveljavljene ustrezne preventivne in operativne ukrepe v skladu z zakonodajo s področja varstva pred požarom, varstva okolja, prevoza nevarnega blaga, varstva voda, varnega dela s kemikalijami.
- Fizične in pravne osebe zasebnega in javnega prava na območju MOL imajo uveljavljene ustrezne ukrepe s področja varstva pri delu (zlasti evakuacija in vsakoletna vaja evakuacije).
- Ker ni mogoče dovolj natančno predvideti posledice potresa na objekte na območju MOL, na objekte gasilske in zdravstvene službe, policije ter intervencijskih služb javnih podjetij ter na dejavnost teh služb, se ravnanje navedenih služb ob nesrečah z nevarnimi snovmi, ki bi nastale po potresu opredeljuje tako, kot da ni posledic potresa na objekte in opremo intervencijskih služb.
- Organi in organizacije, ki izvajajo naloge v skladu s tem načrtom, po svoji presoji izdelajo izvlečke in druge dokumente za potrebe operativnega delovanja posameznih enot in služb.

3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči³¹

Pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči (ZRP) organi vodenja upoštevajo načelo postopnosti uporabe sil in sredstev ter stvarne pristojnosti za izvedbo določenih nalog ZRP ter zaščitnih ukrepov.

1. Prva stopnja izvedbe zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah z nevarnimi snovmi

Ob nesreči z nevarnimi snovmi fizične in pravne osebe zasebnega in javnega prava na območju MOL izvajajo samopomoč in vzajemno pomoč, zlasti osnovno ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi, npr.: gašenje začetnih požarov z ročnimi gasilnimi aparati in instaliranimi napravami za gašenje, prestrezanje snovi, zaustavljanje izpusta, umik ljudi in (glede na razmere) opreme iz objekta ali območja, kjer je prišlo do nesreče z nevarnimi snovmi ali za to obstoji neposredna nevarnost.

Prva stopnja je v pristojnosti fizičnih in pravnih oseb zasebnega in javnega prava, ki aktivnosti tudi izvedejo.

V nadaljevanju so navedene pravne osnove za ukrepanje fizičnih in pravnih oseb zasebnega in javnega prava ter okvirna vsebina ukrepanj.

²⁸ 8. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

²⁹ 3. točka 9. člena Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

³⁰ mnenje, domneva – SSKJ III, str. 683

³¹ 3. točka 9. člena Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

V skladu s 1. odstavkom 27. člena ZVO mora povzročitelj okoljske nesreče o nesreči nemudoma obvestiti organ, pristojen za obveščanje, določen s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in izvesti tiste nujne ukrepe, s katerimi je mogoče zmanjšati škodljive posledice za okolje.

V skladu s 7. odstavkom 27. člena ZVO izvede interventne ukrepe izvajalec državne gospodarske javne službe varstva pred nenadnim onesnaženjem voda, določene po predpisih o vodah, če zaradi okoljske nesreče pride do onesnaženja voda.

V skladu s tretjim odstavkom 82. člena ZV je ukrepanje v primeru izrednega onesnaženja voda in ukrepi v zvezi z odpravo njegovih posledic sestavni del varstva pred škodljivim delovanjem voda in je v pristojnosti države oz. MOP, za kar država ustanovi obvezno gospodarsko javno službo s katero zagotavlja vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč. V skladu z 98. členom ZV med naloge javne službe sodi tudi odstranjevanje odpadkov in drugih opuščanih ali odvrgenih predmetov in snovi iz površinskih voda in z vodnih ter priobalnih zemljišč ter čiščenje gladine površinskih voda in preprečevanje onesnaženja vodnih in priobalnih zemljišč v upravljanju ministrstva.

V skladu s 70. členom ZV je povzročitelj ali oseba, ki te dogodke opazi, dolžna nemudoma prijaviti centru za obveščanje, skladno s predpisi na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, pristojni inšpekciji ali policiji vsako izlivanje, odmetavanje ali odlaganje nevarnih ali škodljivih snovi v vode, na vodno ali priobalno zemljišče ali na zemljišče v varstvenem območju in storiti vse, kar je v njegovi moči, da so posledice za okolje čim manjše.

V skladu z 11. členom ZPNB in glede na vrsto predvidljivih nevarnosti morajo udeleženci pri prevozu nevarnega blaga sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi preprečili nesrečo oziroma posledice morebitne nesreče čim bolj zmanjšali. Ob nevarnosti oziroma nesreči morajo takoj obvestiti policijo ali center za obveščanje ter sporočiti podatke, potrebne za ukrepanje.

V skladu z 21. členom ZPNB je prevoznik nevarnega blaga ob razsutju ali razlitju izvesti naslednje ukrepe:

- Nevarno blago, ki se med prevozom razsujе ali razlije, mora prevoznik zavarovati, pobrati ali odstraniti oziroma dati na za to določen prostor ali na drug primeren način poskrbeti, da ni več nevarno, ter o tem obvestiti center za obveščanje ali policijo.
- Če nevarnega blaga, ki je izpadlo ali se razlilo, prevoznik ne more pobrati, odstraniti, dati na določen prostor ali kako drugače nevtralizirati, mora poklicati organizacijo, ki je pooblaščen³² za reševanje nesreč z nevarnim blagom, da to stori na prevoznikove stroške.

V skladu z 28. členom ZPNB morajo pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki s sedežem v Republiki Sloveniji, katerih dejavnost obsega prevoz nevarnega blaga po cesti ali železnici ali pa s temi prevozi povezano natovarjanje ali raztovarjanje, imenovati najmanj enega varnostnega svetovalca za prevoz nevarnega blaga, katerega naloga je tudi izvajanje

³² MOP, evidence s področja ravnanja z odpadki: <https://www.gov.si/teme/ravnanje-z-odpadki/> (Zbiralci odpadkov; Evidenca izvajalcev javne službe zbiranja odpadkov; Prevozniki odpadkov; Predelovalci odpadkov; Odstranjevalci odpadkov; Odstranjevanje azbesta iz objektov in naprav; Upravljalci odlagališč; Pooblaščenca za izdelavo ocene odpadka pred odlaganjem na odlagališču idr.)

pravilnih ukrepov ob nesreči (29. člen ZPNB). O podjetjih, ki imajo varnostnega svetovalca vodi evidenco policija (53. a člen ZPNB).

V skladu s 6. členom ZKem mora pravna in fizična oseba, ki proizvaja ali daje nevarne kemikalije v promet, poskrbeti za navodila za varno uporabo nevarne kemikalije, ter za oskrbo odpadkov, skladno s predpisi o odpadkih, in mora v skladu s posebnimi predpisi odgovarjati za vsako škodo, ki bi utegnila nastati pri njihovi proizvodnji ali prometu. Vsi uporabniki nevarnih kemikalij morajo biti ob nabavi kemikalije opozorjeni na nevarne lastnosti kemikalije, na njihovo zahtevo pa jim morajo biti na voljo ustrezna pojasnila o pravilni uporabi kemikalije, ukrepih za varovanje zdravja in okolja, ter o ravnanju z njihovimi ostanki.

V skladu s 7. členom ZKem morajo vsi uporabniki nevarnih kemikalij zagotoviti, da pri uporabi in ravnanju z nevarnimi kemikalijami ne ogrožajo svojega življenja in življenja drugih ter ne povzročajo škodljivih učinkov na človeka in okolje.

V skladu z 48. členom ZKem so proizvajalci ter pravne in fizične osebe, ki dajejo v promet nevarne kemikalije, dolžne v skladu s predpisi o ravnanju z odpadki poskrbeti za zbiranje, pravilno skladiščenje in varno odstranjevanje njihovih ostankov in embalaže. Uporabniki nevarnih kemikalij morajo ravnati z njihovimi ostanki in embalažo v skladu s predpisi o ravnanju z odpadki.

2. Druga stopnja izvedbe zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah z nevarnimi snovmi

Z 20. členom Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za ZRP je Vlada RS določila, da naloge ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi na območju MOL opravlja GBL. Na podlagi tega določila in obvestila o nesreči z nevarnimi snovmi GBL prične izvajati aktivnosti iz državne pristojnosti ob nesreči z nevarnimi snovmi na območju MOL, ko lastnik, prevoznik, povzročitelj ali druga pravna ali fizična oseba s prej navedenimi ukrepi ne more vzpostaviti nadzora nad nesrečo.

Pri izvajanju nalog ZRP iz državne pristojnosti GBL sodeluje z ekipami nujne medicinske pomoči (NMP), ki jih tvorita Reševalna postaja Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana (RP UKCL) in Splošna nujna medicinska pomoč (SNMP) Zdravstvenega doma Ljubljana (ZDL), ter s Policijo, po potrebi pa tudi z dežurnimi službami javnih služb v pristojnosti MOL (plin, toplovod, lokalne ceste idr.) in države (elektrika, državne ceste idr.). Morebitno potrebno gradbeno mehanizacijo, ustrezne posode in opremo za osnovno zbiranje nevarne snovi ter drugo posebno opremo in sredstva na podlagi zahteve GBL zagotovi državni organ, pristojen za zadeve ZRP (URSZR), če to ni bilo zagotovljeno na prvi ravni ukrepanja.

Vodja enote GBL po zaključitvi ukrepanja iz pristojnosti in zmožnosti GBL, preda vodenje intervencije državnim organom in službam pristojnim za zadeve ZRP (URSZR) ter organom in službam varstva okolja, ki jih je ReCO na podlagi obvestila GBL in v skladu s svojimi postopki ter državnimi načrti napotil na mesto nesreče.

Druga raven je organizacijsko v pristojnosti države, izvedbeno pa v pristojnosti sodelujočih služb. Aktivnosti izvajajo predvsem GBL, NMP, Policija ter po potrebi dežurne službe javnih služb v pristojnosti države in MOL ter državni organi in službe pristojne za zadeve ZRP (URSZR) ter državni organi in službe varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.).

Vodenje GBL se izvaja v skladu z ZGas. Usklajevanje z drugimi službami izvaja vodja enote GBL, kot vodja intervencije po ZGas, sam ali prek pooblaščenca vodje intervencije za povezovanje s pomožnimi in podpornimi organizacijami z vodji drugih služb, ali pa vodje vseh služb oblikujejo združeno vodstvo intervencije.

3. Tretja stopnja izvedbe zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah z nevarnimi snovmi

a) V primeru, da značilnost, velikost, okoliščine, kompleksnost, dejanske ali predvidene posledice nesreče z nevarnimi snovmi, po oceni GBL, zahtevajo ali bi utegnile zahtevati sodelovanje enot JGS MOL, jih sme GBL, za izvajanje nalog iz državne pristojnosti, aktivirati samostojno po svoji presoji in pri tem smiselno uporablja določila Operativnega gasilskega načrta MOL in Načrta MOL za zaščito in reševanje ob požarih

Priloga: Načrt MOL za ZR ob požarih

Priloga: Operativni gasilski načrt JGS MOL
--

Vodenje gasilskih enot izvaja vodja enote GBL, kot vodja intervencije v skladu z ZGas. Usklajevanje z drugimi službami izvaja vodja enote GBL, kot vodja intervencije po ZGas, sam ali prek pooblaščenca vodje intervencije za povezovanje s pomožnimi in podpornimi organizacijami z vodji drugih služb, ali pa vodje vseh služb oblikujejo združeno vodstvo intervencije. Pri oblikovanju organizacijske strukture vodenja in procesa dela organa vodenja se uporabi sistem vodenja odziva na dogodke (SVOD).

b) V primeru, da značilnost, velikost, okoliščine, dejanske ali predvidene posledice nesreče z nevarnimi snovmi, po oceni GBL, zahtevajo ali bi utegnile zahtevati izvajanje nalog ZRP ali zaščitnih ukrepov, ki so v pristojnosti MOL in presegajo zmožnosti enot v JGS, potem GBL obvesti OZR. Pri teh nalogah gre predvidoma za:

- obveščanje dejansko ali potencialno ogrožene javnosti,
- obveščanje župana,
- obveščanje medijev,
- evakuacijo ljudi kot nadaljevanje umika iz ogroženih objektov in območij,
- oskrbo in nastanitev ljudi,
- prvo psihosocialno pomoč,
- uporaba storitev gradbenih podjetij pri gašenju požara in reševanju iz ruševin,
- ocenjevanje statične stabilnosti objektov,
- zagotavljanje zasilne nastanitve in drugih osnovnih pogojev za življenje,
- pomoč GBL pri usklajevanju z državno ravno in pridobivanju potrebnih dodatnih sil, sredstev, storitev od državne ravni, kot na primer:
 - ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov po eksploziji ali požaru,
 - nadzor nad morebitnimi emisijami ali imisijami (plinasti in sajasti produkti gorenja, izpust nevarnih snovi),
- drugo glede na razmere.

Kadar je potrebno izvajati aktivnosti te stopnje je potrebno sprejeti odločitev ali se vodenje posredovanja še lahko izvaja po ZGas ali je potrebno uporabiti določila o vodenju iz ZVNDN. Odločitev sprejmeta GBL in OZR. Če se je potrebno vodenje izvajati po ZVNDN se v vodenje vključi PCZ MOL oziroma njegov namestnik. Pri oblikovanju organizacijske strukture vodenja in procesa dela organa vodenja se uporabi sistem vodenja odziva na dogodke (SVOD).

4. Četrta stopnja aktivnosti ob nesrečah z nevarnimi snovmi

Četrta stopnja obsega predvsem aktivnosti, ki se odvijajo pretežno po zaključku reševanja. Najpogostejša aktivnost je odstranitev nevarnih snovi in očiščenje zemljišča, vode in objektov oziroma ter odstranitev in varno uničenje nevarnih snovi in produktov čiščenja. Če so take aktivnosti potrebne GBL o tem obvesti ReCO. ReCO nato izvede ustrezne postopke obveščanja in aktiviranja državnih organov in služb pristojnih za zadeve ZRP (URSZR) ter organov in službe varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.), ki odstranitev nevarnih snovi in očiščenje zemljišča, vode in objektov uskladijo oziroma določijo in nadzirajo izvajanje z lastnikom, upravljavcem, prevoznikom ali povzročiteljem ter lastniki ali upravljalci zemljišč in objektov na onesnaženem območju. Če lastnik, prevoznik ali povzročitelj tega ne izvede, ni zmožen izvesti ali ni znan, vse potrebno za odstranitev nevarne snovi in očiščenje oziroma dekontaminacijo organizira državni organ pristojen za zadeve ZRP (URSZR) in državni organi in službe varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.).

Osebjem, ki operativno izvaja odstranitev nevarnih snovi in očiščenje mora biti usposobljena za manipulanta nevarnih odpadkov v skladu s kodo 1434205011 kataloga standardov strokovnih znanj in spretnosti³³. Čiščenje cestišča izvede njegov upravljalec.

Priloga: Seznami MOP o izvajalcih ravnanja z odpadki (<https://www.gov.si teme/ravnanje-z-odpadki/>); zbiralci, prevozniki, posredniki, trgovci, odstranjevalci, ocenjevalci, predelovalci, sežigalci, upravljalci odlagališč idr)

Druge aktivnosti, ki se odvijajo pretežno po zaključku reševanja, predvidoma obsegajo še:

- a) prevoz večjega števila pokojnih,
- b) organizacija hranjenja večjega števila človeških trupel in izročanje preminulih svojcem,
- c) večji pokop preminulih, začasni pokop,
- d) morebitna finančna pomoč MOL prek centrov za socialno delo,
- e) zagotavljanje bivalnih enot začasno reševanje stanovanjskih potreb v skladu s Stanovanjskim zakonom³⁴ (6., 88., 121. člen),
- f) morebitne komemorativne aktivnosti,
- g) identifikacijo mrtvih,
- h) socialna pomoč,
- i) psihološka pomoč,
- j) humanitarna pomoč,
- k) kriminalistična preiskava,
- l) zavarovanje pristopa v objekt, zavarovanje okolice objekta pred padajočimi predmeti, zasilna in trajna obnova,
- m) drugo glede na razmere.

Pristojnosti za organiziranje in izvedbo navedenih aktivnosti so deljene; alineje a), b), c), d), so v pristojnosti MOL, alineja e) je tako v pristojnosti MOL kot države, za izvedbo alineje f) je potrebno sprotno usklajevanje med ravnmi, alineje g), h), i), k) so v pristojnosti organov in organizacij v državni pristojnosti, alineja j), je v pristojnosti nevladnih organizacij alineja l) pa v pristojnosti lastnikov oziroma upravnikov.

³³ <https://npk.si/katalogi/1434205/>

³⁴ Stanovanjski zakon (Ur.l. RS, št. [69/2003](#), [18/2004-ZVKSES](#), [47/2006-ZEN](#), [9/2007](#) Odl.US: P-31/06-4, [18/2007](#) Skl.US: U-I-70/04-18, [45/2008-ZVEtL](#), [57/2008](#))

Kadar gre za nesreče z nevarnimi snovmi ta del intervencije vodi državni organ pristojen za zadeve ZRP (URSZR), MOL pa praviloma prek OZR sodeluje v vodstvu in zagotavlja izvajanje aktivnosti iz pristojnosti MOL. Po potrebi se v izvajanje vodenja vključi tudi PCZ MOL. Pri oblikovanju organizacijske strukture vodenja in procesa dela organa vodenja se uporabi sistem vodenja odziva na dogodke (SVOD).

Dodatek: [Mestna občina Ljubljana - načrt dejavnosti](#)

V skladu z 11. členom ZVO država skrbi za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja v vseh primerih, razen v primeru komunalnih odpadkov za katere je odgovorna občina, in krije stroške odprave teh posledic, če jih ni naprtila določenim ali določljivim povzročiteljem ali ni pravne podlage za naložitev obveznosti povzročitelju obremenitve ali posledic ni mogoče drugače odpraviti. Načelo subsidiarnega ukrepanja velja za državo tudi, ko je vir obremenjevanja okolja zunaj njenih meja, vprašanja o posledicah čezmerne obremenitve na območju Republike Slovenije pa s tujo državo, v kateri je vir, niso urejena.

Za odpravo posledic, v skladu s 25. členom ZVO, kadar je za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja subsidiarno odgovorna država, vlada naloži ministrstvu, da v sodelovanju z ministrstvi, pristojnimi za rabo posamezne naravne dobrine, pripravi program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela.

(2) Pri odločitvi iz prejšnjega odstavka vlada upošteva tehnično izvedljivost potrebnih ukrepov ob razumno visokih stroških ter njihovo upravičenost glede na predvideno izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela.

(3) Program ukrepov iz prvega odstavka tega člena vsebuje zlasti:

1. opredelitev čezmerne obremenitve okolja ali njegovega dela,
2. opis posledic čezmerne obremenitve okolja, ki jih je treba odpraviti,
3. ukrepe za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela,
4. opis izbranih tehnoloških in drugih rešitev ter predvidenih ukrepov,
5. oceno predvidenih dolgoročnih učinkov izbranih ukrepov z vidika vplivov na okolje,
6. pristojne organe in izvajalce državnih gospodarskih javnih služb,
7. predvideno kakovost okolja ali njegovega dela po izvedenih ukrepih,
8. okvirne roke za izvedbo ukrepov,
9. oceno potrebnih finančnih sredstev,
10. načrt monitoringa učinkov izvedenih ukrepov in
11. poljudni povzetek programa, ki je razumljiv javnosti.

(4) Program ukrepov iz prejšnjega odstavka sprejme vlada, njegovo izvedbo pa zagotovi ministrstvo.

Kadar gre za odpravo ali zmanjšanje posledic večje nesreče na območju zunaj obrata, v katerem je do nesreče prišlo, v skladu s 27. členom ZVO, vlada naloži ministrstvu, da v sodelovanju z drugimi pristojnimi ministrstvi in prizadeto občino pripravi program za izvedbo sanacije prizadetega območja zunaj obrata, razen če posledice večje nesreče, zahtevnost njihove odprave ali potrebna finančna sredstva zahtevajo posebno ureditev.

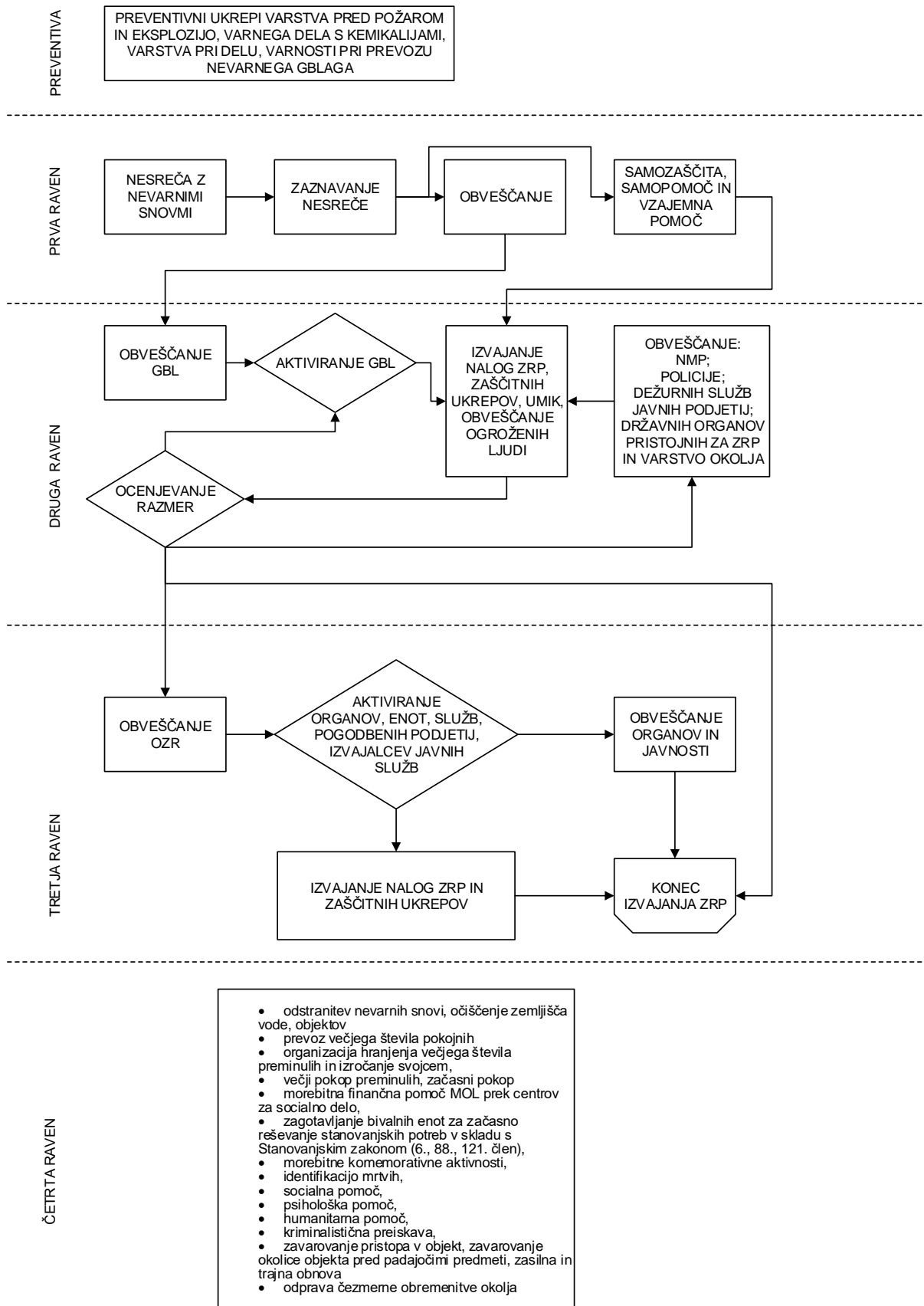
Ministrstva in prizadeta občina iz prejšnjega odstavka pripravijo program za izvedbo sanacije prizadetega območja zunaj obrata, ki vsebuje zlasti:

1. oceno stanja in obsega posledic nesreče za ljudi in okolje,
2. določitev območja, na katerem je treba izvesti ukrepe, in njihov obseg,
3. določitev potrebnih ukrepov in rokov za njihovo izvedbo,
4. organe, organizacije in službe za izvedbo predvidenih ukrepov,
5. oceno potrebnih finančnih sredstev in način kritja stroškov ter
6. načrt monitoringa učinkov izvedenih ukrepov.

Program ukrepov iz prejšnjega odstavka sprejme vlada z uredbo.

Če je posledice večje nesreče zunaj obrata mogoče odpraviti brez priprave programa, je izvedbo sanacije območja dolžan izvesti izvajalec javne službe s katero država zagotavlja vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč, o čemer vlada izda sklep in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Vlada v sklepu določi tudi obseg ukrepov, ki jih je treba izvesti. Stroške odprave posledic iz prejšnjih odstavkov plača povzročitelj večje nesreče, če njegovo premoženje za pokritje stroškov ne zadošča, pa krije preostanek teh stroškov država.

Priloga: [Priročnik za uporabo Sistema vodenja odziva na dogodke \(SVOD\)](#)

3.3 Uporaba načrta³⁵

Načrt se smiselno uporablja za vse nesreče, pri katerih je udeležena tudi nevarna snov, vključno z izpostavljenostjo ljudi dimu ob požarih.

Načrt se smiselno uporablja v povezavi z drugimi načrti MOL za zaščito in reševanje.

4. Potrebne sile in sredstva ter razpoložljivi viri

4.1 Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost

4.1.1 Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve zaščite, reševanja in pomoči

Priloga: Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve zaščite, reševanja in pomoči

Razpoložljivost (vrste in število enot in služb, njihove naloge, odzivni čas, način kritja stroškov) teh enot je v pristojnosti državne ravni in je razvidna iz priloge, ki jo izdelata državni organ, pristojen za zadeve ZRP (URSZR).

Dodatek: Načrt dejavnosti državnih organov pristojnih za zadeve zaščite, reševanja in pomoči

4.1.2 Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve varstva okolja

Priloga: Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve varstva okolja

Razpoložljivost (vrste in število služb, njihove naloge, odzivni čas, način kritja stroškov) teh enot in služb je v pristojnosti državne ravni in je razvidna iz priloge, ki jo izdelata državni organ, pristojen za zadeve varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.).

Dodatek: Načrt dejavnosti državnih organov pristojnih za zadeve varstva okolja

³⁵ 3. točka 9. člena Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja

4.1.3 Zdravstvo

Osnovno zdravstveno varstvo in nujna medicinska pomoč

Vključevanje Zdravstvenega doma Ljubljana (ZDL) kot celote in posebej njegove Splošne nujne medicinske pomoči (SNMP), ki skupaj z Reševalno postajo Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana (RP UKCL) tvori ekipe nujne medicinske pomoči (NMP), se izvaja prek mestnega Oddelka za zdravje in socialno varstvo in neposredno s sodelovanjem OZR ter s članstvom predstavnika ZDL v ŠCZ MOL. ZDL ima 1310 zaposlenih zdravnikov in drugega osebja na sedmih glavnih in še osmih manjših organizacijskih enotah, ki pokrivajo posamezne dele MOL ter zagotavlja nujno medicinsko pomoč, osnovno zdravstveno varstvo (splošno, ginekološko, pediatrično), patronažno službo, diagnostiko, fizioterapijo, zobozdravstveno varstvo.

NMP sestavlja 81 zdravstvenih reševalcev in 22 urgentnih zdravnikov. Vsak imajo eno svojo postajo s katere delujejo. V eni izmeni je 4 do 6 urgentnih zdravnikov in 11 do 30 zdravstvenih reševalcev z do 16 reševalnimi vozili (vseh vozil skupaj je 20). Njihov povprečni odzivni čas 8,5 minute, kar pa lahko, glede na okoliščine precej variira. Cilj zdravstvene reševalne službe je, da bi pri 95 % vseh intervencij odzivni čas bil do 10 minut.

Bolnišnice

Zdravstvena oskrba na sekundarni ravni se izvaja v bolnišnicah, poliklinikah in zdraviliščih. Univerzitetni klinični center Ljubljana, s svojimi klinikami in instituti, pa izvaja oskrbo na terciarni ravni. Bolnišnice so v državni pristojnosti in lasti. Na območju MOL delujejo Univerzitetni klinični center Ljubljana, Onkološki institut, Institut za rehabilitacijo in Psihiatrična klinika. Univerzitetni klinični center Ljubljana je osrednja medicinska ustanova v Sloveniji in tesno povezana z Medicinsko fakulteto Univerze v Ljubljani. Univerzitetni klinični center sestavlja petnajst klinik, institutov in služb. Je javna bolnišnica, ki ima 2.477 postelj in 8.498³⁶ zaposlenih (1.462 zdravnikov in zobozdravnikov, 3.879 drugih zdravstvenih delavcev in 3.157 ostalih zaposlenih) ter 2.113 bolniških postelj. Proračun KLC je 661 milijonov EUR, letno bolnišnično oskrbi 104.064 bolnikov.

Priloga: [Načrt zaščite in reševanja ob nesrečah z velikim številom hudo poškodovanih ali življenjsko ogroženih nenadno hudo obolelih oseb](#)

4.1.4 Policija

Policija je državna služba, organizirana po policijskih upravah. Policijska uprava Ljubljana pokriva tudi območje Mestne občine Ljubljana, poleg še 32 drugih, manjših občin. Na območju Mestne občine Ljubljana je 5 policijskih postaj, ena od njih pa ima še en oddelek. Na vsaki policijski postaji deluje tudi lokalna kriminalistična dejavnost. Poleg tega so na območju Mestne občine Ljubljana še dodatno še postaja konjeniške policije, postaja prometne policije, policijska postaja vodnikov službenih psov in postaja železniške policije. V celotni Policijski

³⁶ Leta 2020; UKCL. 2020. Letno poročilo.

https://www.kclj.si/dokumenti/UKCL_POSLOVNO_POROCILO_2020_za_intranet.pdf

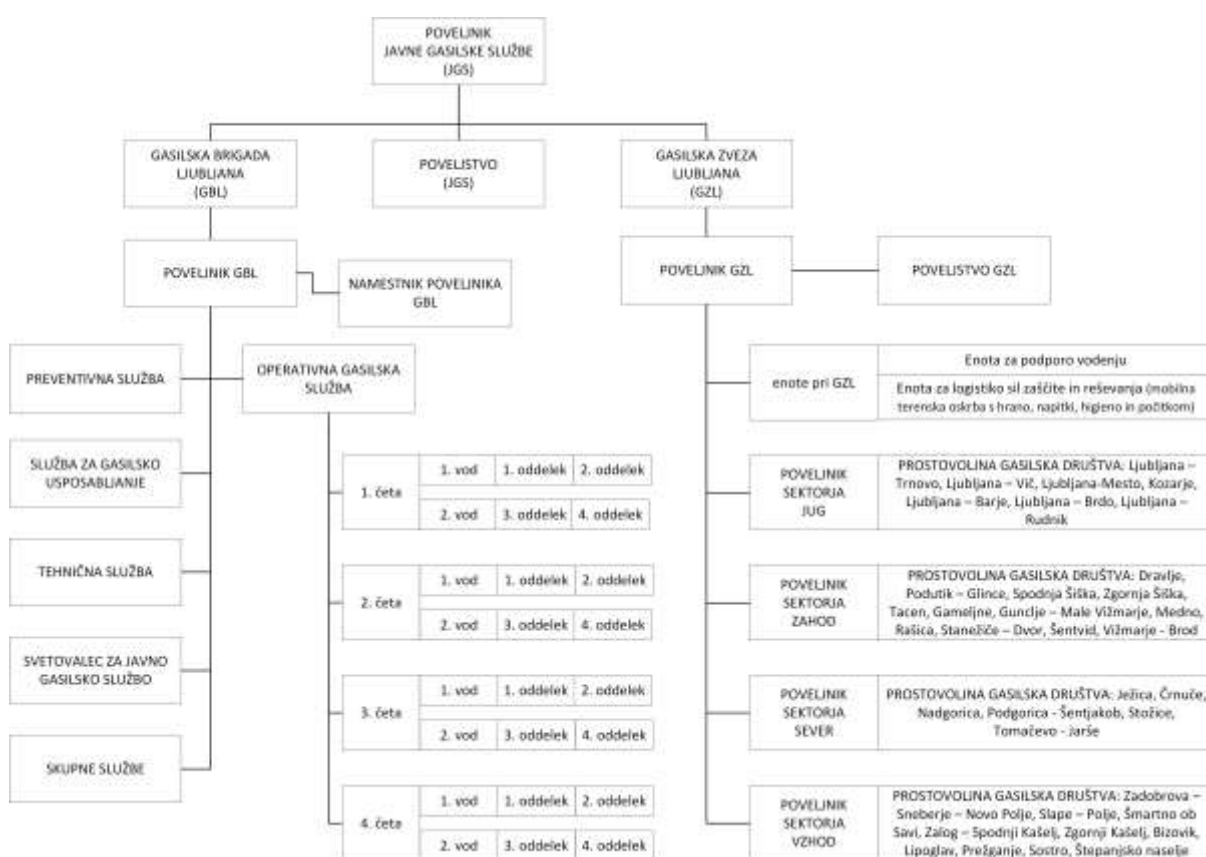
upravi Ljubljana zaposlenih 1.540³⁷ policistov in drugih delavcev policije (1.107 uniformiranih in 223 neuniformiranih pooblaščenih uradnih oseb, ter 210 strokovno tehničnih uslužbencev). Policija usklajenost delovanja v pri izvajanju ZRP zagotavlja s svojim predstavnikom v ŠCZ MOL.

Odzivni čas policije za izvajanje nalog ob nesrečah z nevarnimi snovmi je predvidoma 15 minut. Stroške svojega dela krije policija sama.

4.1.5 Razpoložljive sile MOL za izvajanje pristojnosti MOL v zvezi z nesrečami z nevarnimi snovmi

Javna gasilska služba MOL

Shema organizacije JGS MOL.

Javno gasilsko službo sestavlja poklicni in prostovoljni del. Poklicni del predstavlja Gasilska brigada Ljubljana z 151 zaposlenimi, stalna zasedba ene čete oziroma izmene je 30 do 32 oseb, operativni minimum v eni četi 24 oseb, ki se jim, kadar je izvajanje vodenja, načrtovanja, logistike in administracija s financami zahtevnejše, pridruži še osebje iz drugih služb. Prostovoljni del sestavlja 35 prostovoljnih gasilskih društev, ki se združujejo v Gasilsko zvezo Ljubljana. V prostovoljnem delu je 1.038 operativnih gasilcev in še 3.157

³⁷ Leta 2020; PUL. 2020. Letno poročilo o delu.

https://www.policija.si/images/stories/PULJ/PDF/Statistika/PULJ_LetnoPorocilo2020.pdf

ostalnih članov društev, od katerih del lahko izvaja naloge na področjih vodenja, logistike, načrtovanja ter administracije s financami³⁸.

Priloga: [Načrt MOL za ZR ob požarih](#)

Priloga: [Operativni gasilski načrt JGS MOL](#)

Priloga: [Navodilo o načinu delovanja gasilskih enot za izvajanje javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana](#)

Priloga: [Seznam OZR in drugi](#)

Oddelek za zaščito in reševanje MU MOL

OZR ima organizirano stalno pripravljenost v skladu s Sklepom o izvajanju stalne pripravljenosti za delo v Oddelku za zaščito in reševanje.

Priloga: [Seznam OZR in drugi](#)

Priloga: [Dopis MOL o načinu obveščanja pristojnih organov MOL](#)

Prostovoljna društva (pogodbene nevladne organizacije) v sistemu zaščite, reševanja in pomoči Mestne občine Ljubljana

V sistemu ZRP MOL sodelujejo s svojimi operativnimi enotami tudi prostovoljna društva:

- Gorska reševalna služba Postaja Ljubljana za reševanje z visokih in iz globokih objektov ter za reševanje na težko dostopnih območjih,
- štiri kinološka društva za izvidovanje s psi pri tehničnem reševanju izpod ruševin, reševanju iz zemeljskih in snežnih plazov ter iskanju pogrešanih oseb v naravi,
- Mestna zveza tabornikov in Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov za postavljanje začasnih prebivališč,
- trije radioklubi za vzpostavljanje zvez in zbiranje podatkov o nesreči,
- jamarski klub za reševanje z visokih in iz globokih objektov ter za tehnično reševanje in
- potapljaški klub za reševanje iz vode.

Priloga: [Seznam OZR in drugi](#)

Pogodbena podjetja

V sistemu ZRP MOL na podlagi pogodbe sodelujejo podjetja za:

- tehnično reševanje ob rušenjih in plazovih ter za zagotavljanje gradbene mehanizacije,
- zasilno nastanitev oseb,
- ocenjevanje uporabnosti stavb,
- ocenjevanje plazovne nevarnosti.

Priloga: [Seznam OZR in drugi](#)

³⁸ Podatki GBL in podatki GZL iz aplikacije Vulkan, januar 2022.

Drugo

Za morebitno pomoč JGS oziroma vodi intervencije pri odločanju o varnosti zidanega ali armirano betonskega objekta, ki ga je prizadel požar ali eksplozija, za delovanje intervencijskih služb in uporabnikov objekta OZR na zaprosilo GBL aktivira gradbenega strokovnjaka.

Priloga: [Seznam OZR in drugi](#)

Druga podjetja

Podatke o drugih podjetjih in preverjanje v prilogah obstoječih podatkov o organizacijah izvaja OZR prek elektronskih verzij imenikov podjetij.

Priloga: Imenik podjetij: PIRS - Poslovni informator RS <http://www.pirs.si/> in poslovni register <http://www.najdi.si/register/advanced.jsp>

Priloga: Elektronski telefonski imenik Slovenije <https://www.itis.si/>

Organi mestne uprave Mestne občine Ljubljana

Organi in službe MU MOL sodelujejo pri izvajanju ZRP in ZU v skladu s svojim delovnim področjem, opredeljenem v Odloku o organizaciji in delovnem področju Mestne uprave Mestne občine Ljubljana.

Dodatek: [Mestna občina Ljubljana - načrt dejavnosti](#)

Priloga: [Seznam OZR in drugi](#)

Gospodarske javne službe Mestne občine Ljubljana, pomembne za zaščito, reševanje in pomoč

Gospodarske javne službe, zavodi in drugi organi

V sistemu sodelujejo tudi mestne gospodarske javne službe, zlasti njihove dežurne službe, kar zagotavlja Oddelek za gospodarske javne službe in promet. Za ZRP so pomembne zlasti: Vodovod – Kanalizacija – Snaga (nadzor ustreznosti pitne vode in morebitno ukrepanje ob nesreči na vodovarstvenih območjih, ukrepanje ob izlivu nevarnih snovi v kanalizacijsko omrežje in omrežje odvoda meteornih voda), Energetika (ukrepanje ob izpustih plina v omrežju v njihovi pristojnosti), Žale in Ljubljanski potniški promet (nastanitev na mestu nesreče, prevoz) ter podjetja pooblaščenca za vzdrževanje cest v pristojnosti MOL za sanacijo cestišč po nesrečah in urejanje obvoznice. To sta podjetji KPL d.d. ter Cestno podjetje Ljubljana d.d. Letno in zimsko vzdrževanje cest v MOL je razdeljeno na 3 območja. Cestno podjetje Ljubljana d.d. vzdržuje območje 2, podjetje KPL d.d. pa območje 1 in 3. Območje 1 obsega center mesta. Meja območja je avtocestni obroč. Območje 2 je vzhodni del Mestne občine Ljubljana, od vzhodne obvoznice do občinske meje. Območje 3 je zahodni del Mestne občine Ljubljana, ki leži izven cestnega obroča.

Priloga: [Seznam OZR in drugi](#)

Dodatek: [Mestna občina Ljubljana - načrt dejavnosti](#)

Dodatek: [Načrt dejavnosti Žale javno podjetje d.o.o.](#)

Priloga: Karta vodovarstvenih območij v MOL: <https://urbinfo.ljubljana.si>

Priloga: Karta ([mala](#), [velika](#)) vzdrževalcev cest MOL

Medobčinska pomoč

MOL je sopolpisnica Dogovora o medsebojnem sodelovanju in pomoči na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, sklenjenega med šestimi mestnimi občinami.

Razpoložljivost in vrsta te pomoči je omejena z oddaljenostjo med mesti in je podvržena vsakokratni odobritvi župana za dajanje pomoči. Predvidevamo, da bi bila pomoč poklicnih enot JGS na voljo do 4 ure po zaprosilu, za pomoč drugih enot je potrebno več časa. Stroške pomoči krije tisti, ki pomoč daje.

Priloga: [Dogovor o medsebojnem sodelovanju in pomoči na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami](#)

Meddržavna medmestna pomoč

MOL ima sklenjen Sporazum o sodelovanju na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in obvladovanja kriznih situacij med odgovornima službama mest Dunaj in Ljubljana.

Razpoložljivost in vrsta te pomoči je omejena z oddaljenostjo med mestoma in je podvržena vsakokratni odobritvi župana za dajanje pomoči. Predvidevamo, da bi bila pomoč v najboljšem primeru na voljo 24 ur po zaprosilu. Stroške pomoči krije tisti, ki pomoč daje oziroma povzročitelj v skladu s 118. členom ZVNDN.

Priloga: [Sporazum o sodelovanju na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in obvladovanja kriznih situacij med odgovornima službama mest Dunaj in Ljubljana](#)

Priloga: [Seznam OZR in drugi](#)

4.2 Morebitno dodatno potrebne sile

Pomoč državne ravni

V primeru, da navedene sile ne bodo zadostovale za ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi, OZR, v nujnih primerih pa GBL, zaprosi za pomoč državno raven ZR prek ReCO, v kolikor ta sile in sredstva ne zagotovi že v skladu s poglavjem 4.1.1 in v kolikor ne zagotovi sodelovanja državne ravni varstva okolja že v skladu s poglavjem 4.1.2. Glede na izkušnje bi lahko prišlo do potrebe po gospodarskih vozilih za nakladanje, dvig, delo na višini in prevoz, po gradbenih delovnih strojih, po dodatnih gasilskih vozilih za delo na višini, za gašenje s prahom, za tehnično reševanje, priklopnikih za elektriko in razsvetljavo, helikopterjih za gašenje, helikopterjih za transport poškodovanih, sanitetnih vozilih Slovenske vojske za prevoz poškodovanih, RKB enoti, Inženirske enote itn. Ko govorimo o morebitni potrebi po posamezni opremi mislimo seveda na potrebo po opremi in moštvu, ki z njo ravna. Pride lahko tudi do potrebe po storitvi merjenja emisij in imisij dimnih plinov ob izpustih plinastih

snovi, požarih, nadzora nad kontaminiranostjo požarne vode, odstranitev morebitnih nevarnih snovi, identifikacije snovi, monitoring učinkov izvedenih ukrepov itn.

Ob nesrečah v katerih je udeleženo večje število ljudi bo potrebno tudi sodelovanje informacijskega centra, ki ga državna raven organizira v skladu z 13. členom Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za ZRP in katerega naloge so:

- posredovanje informacij o posledicah nesreče in drugih razmerah ter dajanje napotkov prebivalcem na prizadetem območju;
- zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov o mrtvih in poškodovanih pristojnim štabom CZ, drugim pristojnim organom, organizacijam in službam ter svojcem žrtev in poškodovanih;
- nudenje psihološke in duhovne pomoči prizadetim in svojcem žrtev;
- sodelovanje z zdravstveno službo, policijo, socialno službo, duhovniki in drugimi, v primeru prometnih nesreč pa tudi z letalskimi, železniškimi in drugimi prevozniki, Ministrstvom za promet in zveze ter po potrebi z Ministrstvom za zunanje zadeve;
- prevajalske storitve, če so med prizadetimi tudi državljani drugih držav oziroma zaradi mednarodne pomoči;
- nudenje pomoči pri oskrbi in nastanitvi nepoškodovanih in svojcev;
- nudenje pomoči preživelim pri vzpostavitvi stikov s svojci.

Razpoložljivost (vrste in število enot, odzivni čas, način kritja stroškov) teh enot je v pristojnosti državne ravni in jo ta opiše v dodatkih in prilogah.

Priloga: Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve zaščite, reševanja in pomoči

Dodatek: Načrt dejavnosti državnih organov pristojnih za zadeve zaščite, reševanja in pomoči

Priloga: Sile, finančna in druga sredstva, njihovi viri in razpoložljivost državnih organov pristojnih za zadeve varstva okolja

Dodatek: Načrt dejavnosti državnih organov pristojnih za zadeve varstva okolja

4.3 Finančna in druga sredstva, potrebna za izvajanje načrta, njihovi viri in razpoložljivost

4.3.1 Oprema in druga materialna sredstva

Oprema in druga materialna sredstva so sestavni del prej navedenih razpoložljivih sil. Dodatna oprema v pristojnosti MOL je na voljo v skladiščih OZR. O razpoložljivosti te opreme odloča OZR.

Priloga: Pregled celotnega fonda zaščitne in reševalne opreme in drugih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč OZR 1 in 2 in RAKI <http://www.raki.si>

Z dodatno opremo in drugimi materialnimi sredstvi razpolaga tudi državna raven. Vrsta, količina in razpoložljivost te opreme je v pristojnosti državne ravni.

4.3.2 Finančna sredstva, njihovi viri in razpoložljivost

Pri kritju stroškov interventnih ukrepov po tem načrtu se upoštevajo naslednja določila zakonodaje:

Nesreče z nevarnimi snovmi z vplivom na vodo, vodna in priobalna zemljišča

Varstvo pred škodljivim delovanjem voda v sklad z 82. členom ZV obsega tudi ukrepe v primeru izrednega onesnaženja voda in ukrepe v zvezi z odpravo njegovih posledic. Za varstvo pred škodljivim delovanjem voda v skladu z 91. členom ZV skrbi država za kar država ustanovi obvezno gospodarsko javno službo s katero zagotavlja vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč. Če zaradi okoljske nesreče, pri kateri povzročitelj ni znan ali je okoljska nesreča posledica naravnega pojava, pride do onesnaženja voda, izvede interventne ukrepe izvajalec državne gospodarske javne službe varstva pred nenadnim onesnaženjem voda, določene po predpisih o vodah³⁹. V skladu z 95. členom ZV država kot obvezno gospodarsko javno službo zagotavlja izvedbo izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda, v skladu s 98. členom pa vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč, katere naloga je tudi odstranjevanje odpadkov in drugih opuščeni ali odvrženi predmetov in snovi iz površinskih voda in z vodnih ter priobalnih zemljišč, čiščenje gladine površinskih voda in preprečevanje onesnaženja vodnih in priobalnih zemljišč. V skladu s 97. členom ZV je MOP dolžno pripraviti program sanacije zaradi posledic škodljivega delovanja voda. Program sprejme Vlada RS. Če so posledice škodljivega delovanja voda nastale na vodnem, priobalnem zemljišču, zagotovi sredstva za njihovo sanacijo država. Stroške sanacije zaradi posledic izrednega onesnaženja voda pa, kadar je znan, nosi povzročitelj. Če povzročiteljevo premoženje za pokritje stroškov ne zadošča, krije preostanek teh stroškov država. V primeru, da povzročitelj ni znan ali če je okoljska nesreča posledica naravnega pojava krije stroške interventnih ukrepov država.

Nesreče z nevarnim blagom v prometu (cestnem, železniškem, po morju in celinskih vodah in v zračnem prometu)

V skladu z 21. členom ZPNB je prevoznik nevarnega blaga dolžan kriti stroške za reševanje nesreč z nevarnim blagom.

Okoljska oz. ekološka nesreča z znanim ali neznanim povzročiteljem

V primeru okoljske nesreče oz. ekološke nesreče⁴⁰ potrebne interventne ukrepe izvedejo pristojne službe po predpisih o vodah in službe za ZRP, določene po predpisih o varstvu pred

³⁹ V skladu s 7. točko 27. člena ZVO.

⁴⁰ Okoljska nesreča je nenadzorovan ali nepredviden dogodek, ki je nastal zaradi posega v okolje in ima takoj ali kasneje za posledico neposredno ali posredno ogrožanje življenja ali zdravja ljudi ali kakovosti okolja. Okoljska

naravnimi in drugimi nesrečami stroške interventnih ukrepov pa plača povzročitelj okoljske nesreče. Če povzročiteljevo premoženje za pokritje stroškov ne zadošča, krije preostanek teh stroškov država. V primeru, da povzročitelj ni znan ali če je okoljska nesreča posledica naravnega pojava krije stroške interventnih ukrepov država⁴¹. Če so poleg interventnih ukrepov iz drugega odstavka tega člena potrebni še drugi ukrepi za odpravo škodljivih posledic nesreče za okolje, njihovo pripravo in izvedbo zagotovi MOP prek priprave, sprejema in izvedbe programa za izvedbo sanacije prizadetega območja. Stroške programa za izvedbo sanacije krije povzročitelj, če njegovo premoženje za pokritje stroškov ne zadošča, pa krije preostanek teh stroškov država⁴².

Večja nesreča pri viru tveganja

Stroške interventnih ukrepov predvidenih v načrtu zaščite in reševanja in drugih ukrepov za odpravo škodljivih posledic nesreče krije povzročitelj⁴³. Če povzročiteljevo premoženje za pokritje stroškov ne zadošča, krije preostanek teh stroškov država⁴⁴.

Način kritja stroškov – postopki in viri

Stroški MOL v zvezi z izvajanjem pristojnosti MOL in pomočjo državi pri izvajanju ukrepov ob nesrečah z nevarnimi snovmi se ugotavljajo na naslednji način:

- stroški GBL se obračunajo po ceniku GBL, obračun izvede GBL,
- stroški prostovoljnih gasilskih enot se obračunajo po ceniku GZS, obračun izvede GZL,
- morebitne druge stroške MOL zbere OZR.

V primeru potrebe se za financiranje nalog, ki jih izvaja MOL uporabljajo določila v Načrtu MOL za ZR ob požarih.

V primeru, da je v času trajanja intervencije znan⁴⁵ prevoznik⁴⁶ nevarnega blaga oz. povzročitelj⁴⁷ okoljske ali večje nesreče, GBL in GZL ter OZR zahtevke za povrnitev stroškov oziroma račun izstavijo neposredno prevozniku oz. povzročitelju. Če v času trajanja intervencije ta ni znan, GBL in GZL zahtevke za povrnitev stroškov oziroma račun izstavijo URSZR po postopku, ki ga opredeli URSZR.

nesreča je tudi ekološka nesreča po predpisih o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami - 6.8 točka 3. člena ZVO.

⁴¹ 27. člen ZVO.

⁴² 28. člen ZVO.

⁴³ Povzročiteljica ali povzročitelj obremenitve okolja (v nadaljnjem besedilu: povzročitelj obremenitve) je pravna ali fizična oseba, ki neposredno ali posredno, izključno ali hkrati onesnažuje okolje, rabi naravne dobrine ali povzroča tveganje za okolje ali povzroči okoljsko nesrečo - 7. točka 3. člena ZVO.

⁴⁴ 28. člen ZVO.

⁴⁵ »Znan« pomeni, da vodji intervencije ali vodji gasilske enote izjavi, da je prevoznik ali povzročitelj, poda vse podatke potrebne za izstavitvev zahtevka (za pravno osebo so to: firma, ID številka, transakcijski račun, odgovorna oseba; za fizične osebe so to: ime in priimek, naslov, davčna številka, transakcijski račun) oz. računa in izjavi, da bo stroške povrnil v roku 30. dni.

⁴⁶ prevoznik je tisti, ki opravlja prevoze v cestnem prometu, v železniškem prometu, po morju in celinskih vodah in v zračnem prometu in je kot tak naveden v pogodbi o prevozu oziroma prevoznih listini. Če se prevoz opravi brez pogodbe o prevozu oziroma prevozne listine, je prevoznik tisti, ki prevažna nevarno blago - 6. točka 4. člena v povezavi z 2. členom ZPNB.

⁴⁷ Povzročiteljica ali povzročitelj obremenitve okolja (v nadaljnjem besedilu: povzročitelj obremenitve) je pravna ali fizična oseba, ki neposredno ali posredno, izključno ali hkrati onesnažuje okolje, rabi naravne dobrine ali povzroča tveganje za okolje ali povzroči okoljsko nesrečo - 7. točka 3. člena ZVO.

Priloga: Opis postopka in obrazci URSZR za povrnitev stroškov za izvedbo interventnih in drugih ukrepov ob nesreči z nevarno snovjo

Priloga: [Načrt MOL za ZR ob požarih](#)

5. Organizacija in izvedba opazovanja, obveščanja in alarmiranja

5.1 Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov

5.1.1 Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov za potrebe ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi

URSZR⁴⁸ od organa, pristojnega za kemikalije redno pridobiva seznam⁴⁹ prijavljenih snovi, seznam biocidov in seznam snovi, pripravkov in nevarnih izdelkov in o njih zlasti naslednje podatke⁵⁰:

- trgovsko ime snovi ali pripravka,
- ime proizvajalca in prijavitelja,
- fizikalno-kemične lastnosti,
- vsi možni načini in ukrepi za preprečevanje škodljivih učinkov snovi oziroma za pretvorbo snovi v neškodljivo,
- povzetek rezultatov toksikoloških in ekotoksikoloških preskusov,
- stopnja čistosti in identiteta nevarnih dodatnih snovi in primesi, če so ti nevarni in je to potrebno za razvrščanje in označevanje snovi,
- priporočila o preventivnih ukrepih pri uporabi in o takojšnjih ukrepih ob nesrečah,
- podatki iz varnostnega lista,
- analitične metode za ugotavljanje izpostavljenosti ljudi in okolja.

Seznam je intervencijskim službam na voljo prek ReCO.

Priloga: Seznam URSZR o prijavljenih snoveh, seznam biocidov in seznam snovi, pripravkov in nevarnih izdelkov

Bazo podatkov o nevarnih snoveh NEVSNOV s podatki pomembnimi za interveniranje zagotavlja URSZR. Neposredni dostop do teh podatkov ima GBL in ReCO.

Priloga: [Baza podatkov o nevarnih snoveh NEVSNOV](#)

Policija vodi evidenco pravnih oseb in samostojnih podjetnikov, ki so imenovali varnostnega svetovalca⁵¹. Dostop do evidence intervencijskim službam Policija zagotavlja prek OKC PUL

Priloga: Evidenca pravnih oseb in samostojnih podjetnikov, ki so imenovali varnostnega svetovalca, ki je na voljo prek OKC PUL

⁴⁸ 51. člen ZVNDN.

⁴⁹ 60. člen ZKem.

⁵⁰ V skladu z 38. členom ZKem, ti podatki ne morejo biti tajni.

⁵¹ 53.a člen ZPNB

MOL za potrebe ZRP zbira podatke o:

- JGS, o kateri zbira podatke GBL, jih vodi v bazi JGS in bazo posreduje na OZR, ki izvleček iz baze JGS ob spremembah dostavlja ReCO;
- upravnikih stanovanjskih objektov (48. in 166. člen Stanovanjskega zakona), o katerih zbira podatke in vodi register upravnikov stavb JSS MOL; te podatke OZR enkrat letno prenese v svojo uporabo;
- zbiranje, obdelava in posredovanje ostalih podatkov je opredeljeno v prilogah.

Zbiranje podatkov o stroških intervencije je opredeljeno v poglavju 4 in 6.

Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov o intervenciji za namen poročanja o intervenciji izvajajo gasilske enote in po potrebi OZR v skladu s Pravilnikom o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in Navodilom o načinu delovanja gasilskih enot za izvajanje javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana ter Operativnih gasilskim načrtom. To ne velja za policijo in zdravstvo.

OZR vodi evidenco nesreč, pri katerih je sodelovalo osebje OZR, ki izvajajo pripravljenost, v sistemu Intra - MOL MU storitve za podporo skupinskemu delu.

Priloga: [Baza podatkov o pripadnikih ZRP MOL](#) in RAKI www.raki.si

Priloga: [Seznam upravnikov stanovanjskih stavb](#)

5.2 Obveščanje in alarmiranje ogroženih ljudi

Glej tudi poglavje 8.

Obveščanje ljudi z uporabo sredstev javnega alarmiranja⁵²

Kadar vodja gasilskih enot oziroma intervencije oceni, da preti oz. utegne ljudem groziti nevarnost, odredi umik ljudi iz ogroženih objektov in območij ali zaklanjanje v zaprtih prostorih ter o tem obvesti prebivalce in jim da navodila za ravnanje. Če osebje in vodje drugih sodelujočih služb (NMP, Policija idr.) opazijo ali posumijo na takšno nevarnost o tem nemudoma obvestijo vodjo gasilskih enot oziroma intervencije. Vodja intervencije dolžnost spremljanja razmer in ugotavljanja nevarnosti za reševalno osebje in prebivalce lahko poveri pooblaščenцу vodje intervencije za zdravje in varstvo pri delu v skladu s SVOD.

Praviloma obveščanje znotraj prizadetega območja izvaja GBL s pomočjo drugih enot JGS, saj so za vstop v to območje potrebna ustrezna zaščitna sredstva, obveščanje na ogroženem območju pa praviloma izvaja Policija. V primeru dvoma sta vodja policije na mestu nesreče in vodja gasilskih enot oziroma vodja intervencije (praviloma vodja enote iz GBL) dolžna uskladiti odločitev o umiku, način in izvedbo obveščanja. Organizacijo obveščanja lahko vodja intervencije poveri pooblaščenцу vodje intervencije za odnose z javnostmi v skladu s SVOD.

Obveščanje se uporabi hišne zvonce, trkanje na vrata, zvočne znake na vozilih, govorne naprave na vozilih JGS in Policije, megafone, uporabo sredstev javnega alarmiranja in obvestilom preko radijskih hiš, FB in morebitnih drugih komunikacijskih kanalov.

⁵² Poglavje 2.2.1.3 Operativnega gasilskega načrta JGS MOL.

Vodji gasilskih enot oziroma vodji intervencije in osebi, ki izvaja funkcijo vodje izmene v GBL je s tem načrtom dano pooblastilo, da lahko v nujnih primerih, ko so ogrožena človeška življenja, naložijo ReCO, da proži sirene iz sistema javnega alarmiranja na določenem območju ali da GBL izjemoma sama proži ustrezne sirene iz GBL. Tudi organizacijo takega obveščanja lahko vodja intervencije poveri pooblaščenцу vodje intervencije za odnose z javnostmi v skladu s SVOD. Po uporabi sirene mora oseba, ki je odredila proženje siren, prek ReCO obvestiti javnost o razlogu za proženje in če je to potrebno dati ustrezna navodila za ravnanje v skladu z 12. členom Uredbe o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja.

Uporaba alarmnih znakov je dovoljena za obveščanje in opozarjanje prebivalcev, kadar:

- jih je treba opozoriti na bližajočo se nevarnost; npr. nesrečo z nevarnimi snovmi, ki utegne ogroziti prebivalce in morajo zaradi svoje varnosti ravnati na način, ki ga v prvi fazi določi vodja intervencije ali v drugi fazi PCZ MOL oz. pristojna oseba OZR,
- jih je treba opozoriti na neposredno nevarnost; npr. da gre za nesrečo z izpustom plinaste nevarne snovi, požar, ki vključuje tudi nevarne snovi, ali pa grozi širjenje požara, kar bi lahko ogrozilo ali ogroža prebivalce in morajo zaradi svoje varnosti ravnati na način, ki ga v prvi fazi določi vodja gasilskih enot oziroma vodja intervencije ali v drugi fazi PCZ MOL oz. pristojna oseba OZR (npr. zapreti in zatesniti okna in druge odprtine v stanovanju ter ostati v njem, izključiti prezračevalne naprave; takoj zapustiti območje, ki ga definira vodja ali v drugi fazi PCZ MOL oz. pristojna oseba OZR) ali združeno vodstvo intervencije.

ReCO v takšnem primeru obvesti tudi OZR.

Uporabo znakov za alarmiranje lahko od ReCO zahtevajo:

- vodja gasilskih enot oziroma vodja intervencije,
- GBL,
- zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost, vodja OZR oziroma oseba, ki ga nadomešča
- PCZ MOL ali njegov namestnik.

Pristojni svojo zahtevo prenesejo na ReCO.

Hkrati ReCO povedo:

- kateri znak za alarmiranje naj uporabi (opozorilo na nevarnost, neposredna nevarnost)
- razlog za uporabo znaka za alarmiranje
- območje na katerem se znak uporabi
- navodilo oz. napotke za prebivalce

ReCO je dolžan razlog in navodilo takoj posredovati v objavo javnim medijem po svojem načrtu.

Po prenehanju nevarnosti je tisti, ki je izdal zahtevo za uporabo znaka za alarmiranje dolžan ReCO:

- izdati zahtevo za uporabo znaka "konec nevarnosti"
- povedati navodilo oz. napotke za nadaljnje ravnanje prebivalcev.

ReCO je dolžan navodilo takoj posredovati v objavo javnim medijem po svojem načrtu.

Priloga: [Pristojnosti organov vodenja po ZGas in ZVNDN](#)

Priloga: [Karta siren v sistemu javnega alarmiranja](#)

5.3 Obveščanje sorodnikov oseb, ki so udeležene v nesrečah z nevarnimi snovmi

Kadar je to potrebno, sorodnike oseb, ki so bile udeležene v nesreči, obvešča policija v skladu s svojimi postopki.

5.4 Obveščanje splošne javnosti

5.4.1 Obveščanje s pisnimi obvestili

V nujnih primerih v zvezi z nesrečami z nevarnimi snovmi javnost obvešča GBL, PCZ, izjemoma zaposleni OZR, ki izvajajo stalno pripravljenost. Obvestilo praviloma pripravi OZR skupaj z GBL, pošilja pa ga GBL ali OZR prek ReCO, uporabi pa tudi druge razpoložljive komunikacijske kanale, kot je na primer FB GBL.

Kadar razmere to omogočajo OZR obvestilo uskladi s Kabinetom župana - Službo za odnose z javnostmi, po potrebi pa tudi s podjetjem, kadar gre za dogodek v podjetju.

V nenujnih primerih in kadar razmere to dovoljujejo se sporočila javnosti posredujejo prek Kabineta župana - Službe za odnose z javnostmi.

Priloga: [Seznam OZR in drugi](#)

5.4.2 Obveščanje z intervjuji na mestu nesreče

Pričakovati je, da bodo na mesto nesreče prišli novinarji, ki bodo želele pridobiti informacije o nesreči in poteku reševanja. Policija novinarjev ne pusti znotraj zavarovanega mesta nesreče. O prihodu novinarjev policisti, ki varujejo mesto nesreče obvestijo vodjo gasilskih enot oziroma vodjo intervencije.

Praviloma daje informacije novinarjem vodja gasilskih enot oziroma vodja intervencije. Informacije na mestu nesreče daje novinarjem sam ali skupaj z vodji/predstavniki drugih sodelujočih intervencijskih služb (JGS, policija, zdravstvo, državni organi in službe pristojni za zadeve ZRP (URSZR) in varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.)) in OZR, lahko pa za pridobivanje, oblikovanje in dajanje informacij pooblasti drugo osebo - pooblaščenca vodje intervencije za odnose z javnostmi v skladu s SVOD.

Vodja gasilskih enot oziroma vodja intervencije sam ali prek pooblaščenca z vodji sodelujočih intervencijskih služb uskladi vsebino, način, kraj in čas dajanja informacij novinarjem in to sporoči novinarjem. Vodje sodelujočih intervencijskih služb skupaj, vsak v skladu s svojimi pristojnostmi, uskladijo znane podatke o nesreči, posledicah, dosedanjem

gasilskem in zdravstvenem reševanju ter policijskih postopkih in o nadaljnjih načrtovanih aktivnostih.

V primeru, da okoliščine ne dovoljujejo podati informacij za javnost tako hitro, kot to želijo novinarji, vodja intervencije zaprosi novinarje za razumevanje, jim pojasni, da so sodelujoče službe polno zasedene z reševanjem človeških življenj in drugim izvajanjem ZRP in zaščitnih ukrepov in jim pove kdaj in kje jim bo dal informacije.

Oseba, ki daje intervju naj upošteva:

- vprašaj novinarja po imenu in medijski hiši in si to zapiši,
- vprašaj novinarja katero bo njegovo prvo vprašanje,
- vzemi si čas za razmislek o odgovoru,
- govori le dejstvih in o tem kar dejansko veš, kar je tvoje strokovno področje in kar je v tvoji ravni pristojnosti,
- če česa ne veš ali pa ne moreš ali ne smeš povedati ali ni v tvoji pristojnosti, to tako tudi povej,
- če je varno in etično primerno, omogoči snemalcem, da naredijo zanimive posnetke, vendar mu določi spremljevalca, ki bo skrbel za njegovo varnost in na glavo mu daj čelado ali omogoči uporabo drugih zaščitnih sredstev,
- ne govori laži, ne ugibaj, ne govori tistega kar se ti zdi,
- ne bodi jezen na novinarja, opravljaj namreč svoje delo,
- uporabljaj splošno razumljive izraze in ne strokovnega žargona.

5.4.3 Obveščanje s tiskovnimi konferencami

Tiskovne konference v zvezi z nesrečami z nevarnimi snovmi po potrebi pripravi Kabinet župana – Služba za odnose z javnostmi. Na tiskovnih konferencah praviloma sodelujejo predstavniki OZR, JGS, Policije, zdravstva in drugih služb po potrebi.

5.5 Obveščanje in alarmiranje izvajalcev nalog zaščite, reševanja in pomoči ter zaščitnih ukrepov⁵³

Obveščanje organov vodenja

ReCO obvešča organe vodenja in službe za ZRP ter za varstvo okolja državne ravni v skladu s svojimi postopki.

JGS je obveščena s predajo obvestila o nesreči iz ReCO na GBL.

MOL je obveščena s predajo obvestila o nesreči iz ReCO zaposlenemu v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost. S tem, ko je obvestilo predano OZR, se šteje, da je obveščen pristojni organ MOL.

OZR je praviloma potrebno obvestiti o vseh dogodkih, pri katerih:

- je prišlo do nesreče z nevarnimi snovmi v Butan Plinu, Belinki Perkemija, Petrolu v Zalogu, Javnem podjetju Energetika, drugem podjetju, ki ravna z nevarnimi snovmi
- je potrebno posredovanje treh ali več enot JGS,

⁵³ V skladu s 14.a točko 8. člena ZVNDN alarmiranje obsega postopke in aktivnosti, s katerimi se opozarja prebivalstvo, lokalne skupnosti, državne organe, gospodarske družbe, zavode in druge organizacije na nevarnost naravne ali druge nesreče in prenehanje nevarnosti s pomočjo zvočnih signalov in v skladu s predpisi izvaja tudi aktiviranje določenih enot, služb in operativnih sestav za ZRP.

- je ali bi utegnil biti potreben umik ljudi iz objekta ali območja,
- je prišlo do poškodbe pripadnika katerekoli reševalne službe,
- je potrebna evakuacija, sprejem in nastanitev ljudi,
- je potrebno zagotavljati osnovne življenjske pogoje,
- je potrebno alarmiranje ogroženih ljudi ali je to bilo izvedeno,
- v drugih primerih po oceni ReCO in/ali GBL, Policije, NMP.

V primeru dvoma, ali je OZR treba obvestiti ali ne, se obveščanje izvede.

Obveščanje praviloma izvede ReCO samostojno ali na podlagi zahteve GBL, Policije, NMP.

Zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost presodi v katerih primerih in kdaj je potrebno obveščanje in aktiviranje ostalih zaposlenih OZR ter obveščanje in aktiviranje tudi izvede.

Kadar zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost presodi, da je potrebno obveščanje pristojnih v MOL oz. MU MOL, PCZ MOL in župana, praviloma najprej obvesti predstojnika OZR ali osebo, ki ga nadomešča. Ta o obveščanju odloči in ga praviloma tudi izvede. Izjemoma po svoji presoji ali navodilu predstojnika, zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost sam obvešča pristojne v MU MOL, PCZ in župana.

Priloga: Seznam OZR in drugi
--

Obveščanje izvajalcev nalog

Obveščanje izvajalcev nalog se izvaja v primeru, da se predvideva, da bo v kasnejših fazah izvajanja nalog ZRP in zaščitnih ukrepov potrebno njihovo sodelovanje. Z obvestilom se doseže njihova vnaprejšnja seznanjenost z razmerami in skrajša odzivni čas v primeru, da dejansko pride do potrebe po njihovem aktiviranju.

Odločitev o obveščanju praviloma sprejme organ, ki je pristojen za aktiviranje. Obveščanje se praviloma izvede na enak način kot aktiviranje.

Alarmiranje izvajalcev nalog

Alarmiranje kot opozarjanje izvajalcev nalog na nevarnost naravne ali druge nesreče in prenehanje nevarnosti s pomočjo zvočnih signalov, se praviloma ne uporablja.

Alarmiranje kot aktiviranje izvajalcev nalog

V skladu s Pravilnikom o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami se alarmni znak za neposredno nevarnost lahko uporabi za aktiviranje naslednjih enot JGS:

- a) PGD Gameljne,
- b) PGD Lipoglav,
- c) PGD Medno,
- d) PGD Prežganje,
- e) PGD Rašica.

Za enote od a do c se alarmni znak proži neposredno iz ReCO ali izjemoma iz GBL. Za enoti d in e, katerih sireni nista vezani v sistem javnega alarmiranja, sireni proži član enote, ki po obvestilu o nesreči, ki ga praviloma dobi prek ReCO, prvi pride v gasilski dom. V teh primerih javnosti ni potrebno obveščati o tem zakaj je bil uporabljen znak za javno alarmiranje.

5.6 Obveščanje drugih držav o nesreči

O tujcih, ki so umrlih ali bili poškodovani, obvešča tuja diplomatska predstavništva državna raven. Drugih posledic nesreče z nevarnimi snovmi, ki bi zadevali meddržavno raven oz. čezmejne vplive, ne predvidevamo.

5.7 Drugo obveščanje – uporaba vode iz hidrantnega omrežja

V skladu s 34. členom Odloka o oskrbi s pitno vodo v Mestni občini Ljubljana⁵⁴ se sme brez soglasja izvajalca javne službe se sme odvzeti pitna voda iz hidranta na javnem vodovodu samo za gašenje požarov, izvajanje drugih nalog ZRP ter zaščitnih ukrepov ob naravnih in drugih nesrečah. V teh primerih poveljstvo javne gasilske službe MOL vsake tri mesece sporoča izvajalcu javne službe podatke o količini odvzete pitne vode iz hidrantov na javnem vodovodu.

Enote javne gasilske službe MOL za namen pripravljenosti na nesreče lahko izvajajo gasilski preventivni pregled hidrantnega omrežja. Pri tem izvedejo vizualni pregled stanja hidrantnega priključka in izvedejo poskusni priklop na hidrant. O ugotovljenih pomanjkljivostih javna gasilska služba MOL obvesti izvajalca javne službe.

⁵⁴ Ur.l. RS 59/2014; <https://www.rpls.si/Predpis.aspx?id=76254&obcina=LJUBLJANA>

6. Aktiviranje sil in sredstev – načini in postopki

ReCO

ReCO aktivira enote, organe in službe za ZRP ter za varstvo okolja državne ravni v skladu s svojimi postopki.

JGS

O aktiviranju praviloma odloči oseba, ki izvaja funkcijo vodje izmene GBL.

Pri odločanju o tem katere enote JGS bo aktiviral in v kakšnem obsegu upošteva:

- informacije iz obvestila o nesreči,
- Operativni gasilski načrt JGS MOL,
- Navodilo o načinu delovanja gasilskih enot za izvajanje javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana,
- stanje pripravljenosti enot JGS razviden iz IGNIS,
- pravila stroke.

GBL prostovoljne enote JGS aktivira prek ReCO ali samostojno.

Po prejemu poziva za aktiviranje poveljnik ali vodja prostovoljne enote JGS:

- ReCO in centrali GBL potrdi prejem poziva;
- prejme nalogo od GBL.

Čas, ko GBL preda ukaz o aktiviranju na ReCO se beleži v GBL. Prav tako se beleži čas izvoza prostovoljne gasilske enote in čas prihoda na mesto nesreče, kar so vodje enot dolžni javiti GBL prek radijskih zvez tako, da to sliši tudi ReCO.

Priloga: [Operativni gasilski načrt JGS MOL](#)

Priloga: [Navodilo o načinu delovanja gasilskih enot za izvajanje javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana](#)

Priloga: [Baza podatkov o pripadnikih ZRP MOL](#) in RAKI <http://www.raki.si>

Policija

Postopki aktiviranja sil in sredstev policije so interna zadeva policije.

NMP

Postopki aktiviranja sil in sredstev NMP so predvideni z načrtom zaščite in reševanja ob nesrečah z velikim številom hudo poškodovanih ali življenjsko ogroženih nenadno hudo obolelih oseb.

Priloga: [Načrt zaščite in reševanja ob nesrečah z velikim številom hudo poškodovanih ali življenjsko ogroženih nenadno hudo obolelih oseb](#)

OZR

OZR aktivira zaposleni v OZR, ki izvajajo stalno pripravljenost.

Zaposleni v OZR, ki izvajajo stalno pripravljenost izvede po svoji presoji vsa neodložljivo potrebna aktiviranja pogodbenih podjetij in enot pogodbenih nevladnih organizacij, organizacij za nastanitev v nesreči prizadetih ljudi in druga podjetja če je to neodložljivo potrebno. Pri tem izvajajo ustrezni del pristojnosti oz. posebnih pooblastil vodje intervencije in PCZ ter izda odredbe o aktiviranju. O izvedenih neodložljivo potrebnih aktiviranjih obvesti predstojnika OZR ali osebo, ki ga nadomešča in ki po presoji obvešča in pridobiva potrebna soglasja PCZ oz. župana za izvedbo potrebnih aktivnosti.

OZR v nadaljevanju, v skladu z oceno stanja in razvoja ter predvidenimi potrebami, aktivira pogodbeno podjetja, enote pogodbenih nevladnih organizacij, organe MU, javna podjetja. Pri tem izvajajo del pristojnosti oz. posebnih pooblastil vodje intervencije in PCZ ter izda odredbe o aktiviranju.

O aktiviranju se praviloma posvetuje s PCZ MOL ali županom. Če razmere ne omogočajo posvetovanja o aktiviranju s PCZ MOL ali županom (potrebno hiter odziv na nesrečo in njene posledice, nadrejeni niso telefonsko dosegljivi) lahko predstojnik OZR ali oseba, ki ga v njegovi odsotnosti nadomešča, aktivira vse prej navedene organe, organizacije, enote in službe.

Kadar je za sprejemanje odločitev na voljo dovolj časa, odločitve o aktiviranju iz pristojnosti MOL sprejemajo:

- poveljnik JGS, oz. oseba, ki izvaja funkcijo vodje izmene v GBL, za vse enote JGS;
- zaposleni v OZR, ki izvajajo stalno pripravljenost za enote pogodbenih nevladnih organizacij;
- predstojnik OZR oz. oseba, ki ga nadomešča za pogodbeno podjetja;
- PCZ MOL za vse organizacije s katerimi ni pogodb za izvajanje nalog ZRP in za enote CZ;
- direktor MU za vse organe MU;
- župan za vse javne službe v mestni pristojnosti.

Priloga: [Seznam OZR in drugi](#)

Priloga: [Seznam upravnikov stanovanjskih stavb](#)

Pomoč v silah in sredstvih ter druge oblike pomoči

O potrebah po pomoči v silah in sredstvih za policijo in zdravstvo presoja in zanjo zaproša policija in zdravstvo po svojih postopkih.

O potrebah po finančni pomoči državne ravni občini presoja župan in zanjo tudi zaproša.

O potrebah o pomoči sil za ZRP, sil Slovenske vojske in sredstvih presojuje glede na razmere vodja intervencije, OZR, PCZ.

Za pomoč gasilskih sil samostojno zaproša poveljnik JGS oz. oseba, ki izvaja funkcijo vodje izmene GBL. Zaposilo se preda prek ReCO.

Aktiviranje medmestne pomoči

O potrebi po pomoči iz občin podpisnic dogovora odloči OZR in/ali PCZ, ki za pomoč tudi zaprosi.

Aktiviranje državne pomoči

Za aktiviranje sil in sredstev iz državne pristojnosti zaprosi glede na razmere vodja intervencije, OZR, PCZ prek ReCO.

Aktiviranje meddržavne medmestne pomoči

O potrebi po pomoči iz mest iz tujine, s katerimi ima Ljubljana sklenjen dogovor, odloči župan, ki za pomoč tudi zaprosi.

Zbirališče sil, ki pridejo na pomoč ob nesreči z nevarnimi snovmi je praviloma GBL.

Zbirališče opreme in drugih oblik materialne pomoči je praviloma skladišče OZR v Rojah, Obvozna cesta 112.

Osebe, pristojne za aktiviranje so pristojne tudi za usklajevanje postopkov za zmanjšanje posledic nesreče, kadar so ti postopki del intervencije. Vsi nadaljnji postopki za zmanjšanje posledic nesreče so v pristojnosti državnih organov in služb pristojnih za zadeve ZRP (URSZR) ter varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.).

Vsi postopki pred nesrečo – obvladovanje razmer, zmanjševanje tveganja – so v pristojnosti povzročiteljev, prevoznikov, lastnikov oziroma upravljalcev⁵⁵.

⁵⁵ 10. člen Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja.

7. Upravljanje in vodenje

7.1 Pristojnosti in naloge organov upravljanja in vodenja

Organi upravljanja in vodenja na državni ravni

Za priprave in izvajanje aktivnosti ob nesrečah z nevarnimi snovmi imajo poleg Vlade RS najpomembnejšo vlogo pristojni državni organi s področja ZRP (Ministrstvo za obrambo z Upravo RS za zaščito in reševanje in Inšpektoratom za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami) in organi s področja varstva okolja (Ministrstvo za okolje in prostor - MOP z Direkcijo za vode, Agencijo RS za okolje - ARSO in javnimi službami ter inšpektoratom).

Organ vodenja na državni ravni pa je PCZ RS in krajevno pristojni regijski PCZ.

Organi upravljanja MOL

Organ upravljanja v MOL je Mestni svet MOL. V zvezi z izvajanjem načrta MOL za zaščito in reševanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi za Mestni svet MOL ni predvidenih nalog, razen v primeru, da bi bilo potrebno izvesti postopek spreminjanja proračuna MOL. Ugotavljanje take potrebe in izpeljava postopka je v pristojnosti župana.

Organi vodenja zaščite, reševanja in pomoči

Kadar gre za dogodek, ki za izvajanje ZRP zahteva angažiranje gasilskih enot, se vodenje intervencije izvaja v skladu s 40. členom ZGas, pri čemer se za vodjo intervencije s tem načrtom določi:

- osebe, ki v Gasilski brigadi Ljubljana izvajajo vlogo vodje izmene;
- poveljnik Gasilske brigade Ljubljana, njegov namestnik in osebe, ki nadomeščajo poveljnika;
- poveljnik javne gasilske službe Mestne občine Ljubljana;
- osebe, ki jih ti pooblastijo.

Pri izvajanju svoje vloge uporabljajo tudi posebna pooblastila iz 4. in 41. člena ZGas.

Ukazi in navodila vodje intervencije po ZGas so obvezni za vse gasilce, ki sodelujejo v intervenciji.

Če pri izvajanju ZRP kot podporne in pomožne organizacije sodelujejo tudi druge službe (npr. Policija, NMP idr.), vodja intervencije po ZGas z njimi usklajuje ZRP sam, prek svojega pooblaščenec za povezovanje s pomožnimi in podpornimi organizacijami, oblikuje združeno vodstvo intervencije ali uporabi drugo rešitev v skladu s SVOD.

Kadar gre za dogodek, ki za izvajanje ZRP zahteva angažiranje različnih vrst enot, služb, organov in organizacij, ki so krajevno in stvarno pristojne ter morajo to pristojnost izvajati pretežno hkrati in v pretežno enaki meri, oziroma ima dogodek pomemben širši vpliv, se vodenje intervencije praviloma izvaja v skladu z ZVNDN.

S tem načrtom se za vodenje intervencije v skladu z 2. odstavkom 84. člena ZVNDN določajo:

- osebe, ki v Gasilski brigadi Ljubljana izvajajo vlogo vodje izmene;
- poveljnik Gasilske brigade Ljubljana, njegov namestnik in osebe, ki nadomeščajo poveljnika;
- poveljnik javne gasilske službe Mestne občine Ljubljana;
- zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost;
- vodja OZR in osebe, ki ga nadomeščajo.

Navedene osebe imajo v skladu z 2. odstavkom 84. člena ZVNDN pristojnost, da:

- vodijo in usmerjajo izvajanje ZRP;
- skrbijo za povezano in usklajeno delovanje vseh sil za ZRP, vključno s Policijo, NMP, SV in drugimi.

Po potrebi se v izvajanje vodenja vključi PCZ MOL.

Pri izvajanju svojih pristojnosti uporabljajo tudi posebna pooblastila iz 85. člena ZVNDN.

Organizacijska struktura vodenja in proces dela se organizira v skladu s SVOD.

Priloga: [Vzorec za odredbe PCZ in vodje intervencije po ZGas in ZVNDN](#)

7.2 Pristojnosti in naloge drugih izvajalcev načrta zaščite in reševanja

Drugi izvajalci načrta zaščite in reševanja niso predvideni. V primeru potrebe po vključitvi drugih izvajalcev, jih v izvajanje ZRP vključi pristojni organ vodenja v skladu z zmožnostmi in sposobnostmi izvajalca in v skladu s pristojnostmi in ravno organa vodenja ter odobrenimi finančnimi sredstvi.

7.3 Vodenje in usklajevanje

Vodenje na prvi ravni izvedbe zaščite, reševanja in pomoči je v pristojnosti povzročitelja, lastnika, upravljalca, prevoznika.

Vodenje na drugi in tretji ravni izvedbe zaščite, reševanja in pomoči

Druga raven obsega predvsem izvajanje reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi (zavarovanje prizadetega območja, omejitev ogroženega območja, zaustavitev izpusta, omejitev širjenja snovi, osnovno zbiranje snovi), umik oseb (glede na možnosti tudi živali) iz prizadetega in (po potrebi) ogroženega območja, dekontaminacija oseb, nujna medicinska pomoč.

Intervencijo v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji, ki ima svojo poklicno gasilsko enoto, vodi poveljnik te enote v skladu s 3. točko 40. člena ZGas, čeprav praviloma vodenje preda vodji enote GBL.

Dogodek, pri katerem je pristojna organizacija⁵⁶ javna gasilska služba, t.j. dogodek, ki je v pristojnosti gasilskih enot v skladu z ZGas in ga obvladujejo zgolj ali predvsem gasilske enote
Dokler gre za dogodek, ki za izvajanje ZRP v pretežni meri ne zahteva angažiranja drugih enot, kot so gasilske, oziroma dokler dogodek nima pomembnega širšega vpliva, se vodenje izvaja po ZGas. Intervencijo v tem primeru praviloma vodi vodja enote GBL in ki je hkrati tudi poveljujoči enotam JGS in morebitnim drugim gasilskim enotam, ki so prišle na pomoč.

Ko se pri odzivu na dogodek, ki je v pristojnosti gasilskih enot v skladu s 3. členom ZGas, javni gasilski službi pridružijo še druge službe, vendar je poglavitna pristojna organizacija še vedno javna gasilska služba, ostale pa so podporne in pomožne, se vodja intervencije po ZGas s predstavniki teh služb usklajuje sam ali prek svojega pooblaščenca za povezave s pomožnimi in podpornimi organizacijami, ali pa oblikuje združeno vodstvo intervencije. Praviloma so to ekipe Policije in NMP. Za oblikovanje organizacijske struktura vodenja in proces dela se uporabi SVOD.

Minimalna zahteva za usklajeno delovanje je:

- a) da so poveljniška vozila vodje intervencije po ZGas, vodje NMP in vodje policijskih sil praviloma parkirana skupaj;
- b) da se vodja intervencije po ZGas in vodje podpornih in pomožnih organizacij se sestanejo vsake pol ure, če se sami drugače ne dogovorijo. Medsebojno se informirajo o razmerah, delu služb iz njihove pristojnosti, predvidijo nadaljnje aktivnosti in jih med seboj časovno, vsebinsko in prostorsko uskladijo ter angažirajo dodatne svoje sile prek svojih dispečerskih centrov.

O dogovorjenem obvestitvi ekipe in enote, ki jih vodijo in sedeže oziroma dispečerske centre svojih služb.

Dogodek, pri katerem je več pristojnih organizacij oziroma ima dogodek pomemben širši vpliv in se vodenje intervencije izvaja ali v skladu z ZGas ali ZVNDN

Pri takem dogodku vodja intervencije po ZGas, z uporabo SVOD praviloma oblikuje združeno vodstvo intervencije, v katerega se vključujejo npr.:

- osebe iz poveljniške strukture GZL, ki skrbi za usklajevanje dela prostovoljnih enot JGS z GBL;
- vodja zdravstvene oskrbe,
- vodja policijskih enot,
- predstavnik OZR,
- predstavniki državnih organov in služb pristojnih za področje ZRP,
- predstavniki državnih organov in služb pristojnih za področje VO,
- predstavniki morebitnih drugih sodelujočih služb,
- Enota za podporo vodenju,

⁵⁶ Organizacija je splošen naziv za vse entitete, ki s svojimi viri sodelujejo pri odzivu. Delijo se na pristojne, podporne in pomožne organizacije.

Pristojna organizacija ima poglavitno stvarno in krajevno pristojnost za izvedbo odziva in imenuje vodjo intervencije.

Podporne organizacije imajo lahko stvarno in krajevno pristojnost za izvedbo nekaterih nalog, s katerimi podpirajo delovanje pristojne organizacije na mestu odziva ali pa so pogodbeno ali kako drugače zavezane k izvajanju določenih nalog pri odzivu.

Pomožne organizacije so vse tiste, ki sodelujejo pri odzivu, vendar ne na mestu odziva.

- predstavniki podjetja (svetovalec za kemikalije, osebe pristojne za VO, požarno varnost, varnost pri delu), če gre za nesrečo v podjetju ali nesrečo prevoznika (varnostni svetovalec); predstavnik prebivalcev oz. upravnik stavbe, če gre za stanovanjsko stavbo,
- vodja ELME,
- predstavniki drugih organizacij, npr. NIJZ.

Med seboj komunicirajo osebno.

Priloga: [Enota za podporo vodenju](#)

Način vodenja intervencije in vsakokratno ime vodje intervencije ali članov združenega vodstva intervencije je GBL dolžna razglasiti vsem sodelujočim enotam:

- enotam JGS to razglasi GBL prek radijskih zvez,
- vodji NMP in policijskih ter drugih sil osebno,
- OZR to sporoči prek ReCO.

Priloga: [Vzorec za odredbe PCZ in vodje intervencije po ZGas in ZVNDN](#)

Glede na razmere (zahtevnost, težavnost, fizični in vsebinski obseg dogodka itn. in odziva nanj ter razpoložljivosti sil za posredovanje) se vodenje odziva ob takih dogodkih lahko razdeli na dva dela:

- a) vodenje operacij na mestu dogodka (prizadeto območje, ogroženo območje, širše območje)
- b) vodenje intervencije, ki se oblikuje na odmaknjenem, varnem kraju, praviloma v prostorih Gasilske brigade Ljubljana.

Vedno pa se mora, ob odzivu na take dogodke, v javni gasilski službi MOL ohraniti del, ki je zmožen obvladovati morebitne hkratne dogodke. To se lahko zagotovi s kombinacijo različnih aktivnosti: vpoklic dodatnega poveljniškega kadra GBL, vpoklic ustreznega števila prostovoljnih gasilskih enot in njihovim dežurstvom v GBL, vzpostavitev dežurstva v gasilski postaji v ustreznem številu prostovoljnih gasilskih enot, vpoklic dela ali celote naslednje izmene GBL.

Vodenje na četrti ravni izvedbe zaščite, reševanja in pomoči je v pristojnosti državnega organa pristojnega za zadeve ZRP (URSZR) ali državnega organa pristojnega za zadeva varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.), v skladu z njunim dogovorom. Praviloma za oblikovanje organizacijske struktura vodenja in proces dela uporabijo SVOD.

7.4 Vzpostavitev več ravni za vodenje intervencije

Glede na razmere (zahtevnost, težavnost, fizični in vsebinski obseg dogodka itn. in odziva nanj ter razpoložljivosti sil za posredovanje) se:

- oseba, ki v Gasilski brigadi Ljubljana izvajajo vlogo vodje izmene;
- poveljnik Gasilske brigade Ljubljana, njegov namestnik in osebe, ki nadomeščajo poveljnika;
- poveljnik javne gasilske službe Mestne občine Ljubljana;
- oseba, ki jih ti pooblastijo,
- zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost;
- vodja OZR in osebe, ki ga nadomeščajo;

lahko odloči za vodenju intervencije na več ravneh.

Pri izvedbi odločitve upošteva naslednja načela:

1) Operativna raven - operacije na neposredno prizadetem območju:

- **Lokacija:** Območje neposrednega mesta nesreče, t.j. prizadeto in, če je to potrebno, tudi ogroženo območje. Vstop in izstop je dovoljen praviloma le gasilcem oziroma pripadnikom intervencijskih služb z opremo, ki nudi ustrezno raven osebne zaščite. Nadzor vstopa/izstopa praviloma zavarujejo in nadzorujejo gasilci. Stopnja nevarnosti, zaščitno opremo in možnost dostopa v to območje praviloma razglasa vodja intervencije oziroma pooblaščenec vodje intervencije za zdravje in varstvo pri delu. Vstop NMP, policije in drugih služb je možem šele, ko vodja intervencije oziroma pooblaščenec vodje intervencije za zdravje in varstvo pri delu ugotovi in razglasi, da je nevarnost odpravljena do te mere, da lahko v območje vstopi tudi osebje z nižjo ravno zaščite glede na zaščitna sredstva in opremo s katero razpolagajo. Na prehodu v naslednje območje se po potrebi postavi dekontaminacijska postaja za pripadnike in opremo reševalnih služb ter za ljudi, udeležene v nesreči.
- **Odgovornost:** Posamezne enote vodijo samostojno njihovi vodje v skladu s pravili stroke in predpisi. Vodjem enot poveljuje vodja sektorja (npr. sektor »Prizadeto območje«). Če je sektorjev več, jih vodi vodja odseka.
- **Naloge:** Temeljna naloga na tej ravni je umik in reševanje ljudi iz prizadetega območja, kjer so izpostavljeni neposredni nevarnosti in izvajanje drugih nalog ZRP ter zaščitnih ukrepov glede na razmere.

2) Taktična raven - operacije na širšem območju dogodka:

- **Lokacija:** Območje taktične ravni zajema mesto nesreče in njegovo okolico, t.j. območje, ki širše od prizadetega in ogroženega območja, katerega praviloma omeji, zavaruje in vstop/izstop nadzoruje policija.
- **Odgovornost:** Aktivnosti na tem območju vodijo predvsem vodja gasilskih enot, vodja zdravstvene oskrbe in vodja policijskih enot ter predstavnik podjetja, če gre za nesrečo v podjetju oz. za nesrečo pri prevozu nevarnih snovi. Te vodje vodi vodja sektorja, če je sektor zgolj en, oziroma vodja odseka (npr. vodja odseka »Območje dogodka«), ki je praviloma namestnik vodje izmene GBL, po potrebi z dodatnim osebjem za podporo vodenju.

Če se ne oblikuje vodenje intervencije na strateški ravni se vodenje intervencije oblikuje na taktični ravni.

Vodja enote GBL - po zaključitvi ukrepanja iz pristojnosti in zmožnosti GBL (izveden umik prizadetih in ogroženih ljudi, zaustavitev izpuščanja, zaustavitev širjenja, osnovno oz. grobo zbiranje iztečene snovi, ad- in absorbcija, ki jo omogoča oprema GBL), preda vodenje intervencije predstavnikom podjetja, državnem organu ali službi pristojni za zadeve ZRP (URSZR) oziroma organom ali službam varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.), ki jih je ReCO na podlagi obvestila GBL in v skladu s svojimi postopki ter državnimi načrti napotil na mesto nesreče. Ti organi in službe poskrbijo za natančno identifikacijo snovi, ugotovitev posledic na ljudi in okolje, določitev dodatnih ukrepov za odpravo posledic in monitoring oz. nadzor odprave posledic.

Če se ti organi ne odzovejo, vodja enote GBL o tem obvesti ReCO in naloži Policiji varovanje območja ter se vrne na sedež enote. O načinu varovanja območja odloči Policija.

- **Naloge:** Na tej ravni se praviloma zagotavlja:
 - a) za enote:
 - podpora enotam, ki delujejo na neposredno ogroženem območju,
 - nudenje zdravstvene oskrbe enotam,
 - oblikovanje območja čakanja enot in območja počitka enot,
 - oblikovanje mesta za vodenje operacij na taktični ravni,
 - zagotavljanje informacij strateški ravni in operativni ravni
 - izjemoma, če ni oblikovane strateške ravni, tudi obveščanje medijev in javnosti ter dajanje navodil,
 - zagotovitev ustreznega prometnega režima reševalnih vozil,
 - odstranitev in posredovanje snovi v varno uničenje.
 - b) za prebivalce, obiskovalce, zaposlene:
 - umik ljudi iz ogroženega območja ali, glede na razmere, njihovo zaklanjanje,
 - zagotovitev ustreznega prometnega režima za umik ljudi in preprečitev vstopa dodatnih ljudi,
 - nujna medicinska pomoč.

3) Strateška raven:

- **Lokacija:** Območje strateške ravni zajema območje MOL.
- **Odgovornost:**
Delo na strateški ravni iz pristojnosti MOL v začetni fazi vodi vodja izmene GBL praviloma do prihoda poveljnika GBL, njegovega namestnika oziroma osebe, ki izvaja njegovo vlogo.

Kadar je to potrebno in mogoče, delo na strateški ravni iz pristojnosti MOL operativno-strokovno vodi OZR in pri tem izvaja pristojnosti PCZ MOL. Glede na razmere vodenje lahko prevzame PCZ, ki mu pri usklajevanju aktivnosti in podpori enotam in službam pomaga ŠCZ.

Zagotavljanje finančnih sredstev za izvajanje pristojnosti MOL in praviloma tudi odnosi z javnostmi so v pristojnosti župana.

- **Naloge:** Temeljne naloge na tej ravni so predvsem: določitev strategije, ciljev in prioritet, zagotavljanje finančnih virov, načrtovanje prihodnjih aktivnosti iz pristojnosti MOL. Na tej ravni se zagotavlja obveščanje medijev in javnosti ter dajanje navodil, zagotavljanje nujnih življenjskih pogojev prizadetim v nesreči (hrana, napitki, oblačila, zasilno bivanje v hotelu nizke kategorije za praviloma do 5 delovnih dni, po potrebi zagotovitev bivalnih enot), organizacijačasne mrtvašnice, zagotavljanje storitev javnih služb občinske pristojnosti, stiki z državno ravno za zagotovitev storitev javnih služb v državni pristojnosti, zaprosanje za pomoč zlasti državne ravni za njen informacijski center, storitve SV ipd.

OBMOČJE NESREČE	nevarno območje omejeno z notranjim varnostnim pasom	Mesto nesreče	- izvajanje ZRP – gasilci - vodja enote ali vodja sektorja	nevarnost za zdravje visoka	Ljudi je s tega mesta je treba umakniti in predati zdravstveni službi	Hot zone	Bronze level	Operativna raven
		Prizadeto območje	- izvajanje ZRP – gasilci - vodja enote ali vodja sektorja	nevarnost za zdravje visoka	Ljudje znotraj tega območja praviloma ostanejo v zaprtih prostorih in/ali pa se izvede umik			
		Ogroženo območje	- izvajanje ZRP – gasilci - vodja enote ali vodja sektorja	nevarnost za zdravje relativno nizka	Ljudje znotraj tega območja praviloma ostanejo v zaprtih prostorih			
		Nadzor vstopa in izstopa	gasilci					
	Prehodno območje		dekontaminacijska postaja			Warm zone		
	zaščitno območje omejeno z zunanjim varnostnim pasom	Varno območje	- vodja sektorja ali vodja odseka - območje počitka enot - območje čakanja enot - območje zdravstvene postaje - območje za pristanek helikopterja - drugo	Ni nevarnosti za zdravje			Cold zone	Silver level
Nadzor vstopa in izstopa		Policija						
ZUNANJE OBMOČJE			združeno vodstvo intervencije ali vodja intervencije ali PCZ s ŠCZ Drugi organi vodenja in upravljanja (župan, ministrstva) Bolnišnice	Ni nevarnosti za zdravje	Obveščanje javnosti		Silver or Gold	Strateška raven

Shema območij ob nesreči z nevarnimi snovmi

7.5 Uporaba sredstev zvez

Policija, NMP in druge podporne in pomožne službe, razen tistih, ki so vključene v sistem zvez ZARE, uporabljajo svoj sistem zvez in imenike.

Poveljniško vozilo GBL in Enota za podporo vodenju s svojim vozilom se lahko uporabita kot skupni komunikacijski center.

Radijske zveze za povezavo med organi vodenja:

- praviloma 15. in 16. semidupleksni kanal sistema zvez ZARE preko repetitorja Krim.

Radijske zveze na mestu nesreče:

- praviloma 43. simpleksni kanal sistema zvez ZARE

Priloga: [Enota za podporo vodenju](#)

V primeru, da na intervenciji sodeluje večje število prostovoljnih enot JGS in je potreba po komuniciranju večja, se za komunikacijo med prostovoljnimi enotami JGS praviloma uporablja 44. simpleksni kanal sistema zvez ZARE.

Za komunikacijo med poveljnikom, podpoveljnikom GZL ali drugo osebo, ki jo vodja intervencije zadolži za stik s prostovoljnimi enotami JGS, ter vodjem intervencije, se praviloma uporabi 43. simpleksni kanal sistema zvez ZARE

Za radijsko zvezo s helikopterjem na terenu se prvenstveno uporabljata:

- 33. simpleksni kanal sistema zvez ZARE in
- 34. simpleksni kanal sistema zvez ZARE.

Izjemoma, na podlagi zaprosila vodje intervencije ali OZR, ReCO dodeli uporabnikom druge kanale.

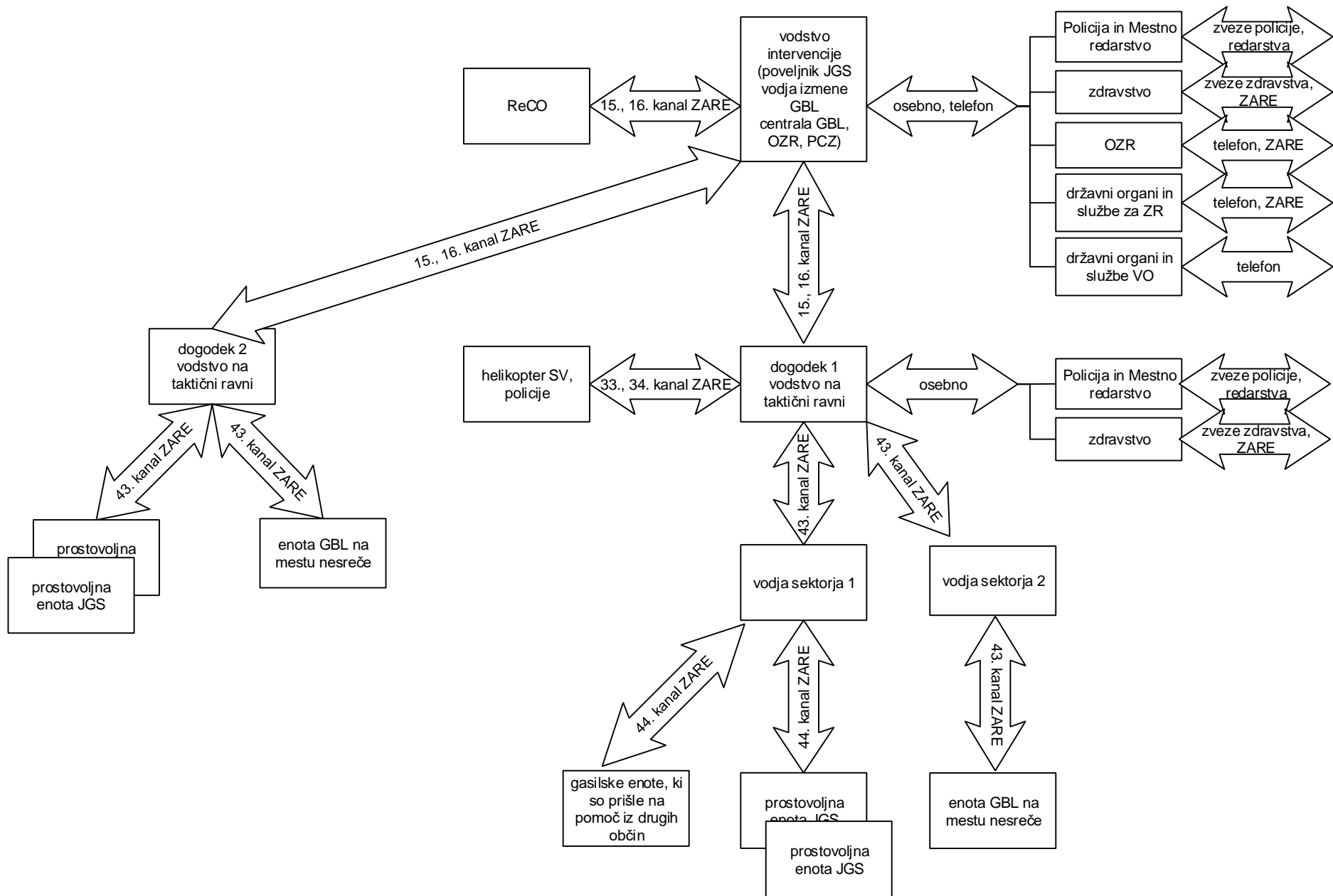
Radijska imena uporabnikov za uporabo v sistemu ZARE:

ReCO	center
GBL	centrala
enote GBL	odprto poimenovanje
prostovoljne enote JGS	Prostovoljne gasilske enote za svoje radijsko ime praviloma uporabljajo ime svojega prostovoljnega gasilskega društva. V primeru, da mora sporočilo prostovoljne gasilske enote slišati tako GBL kot ReCO, uporabi klicatelj imeni obeh, (npr.: »centrala in center Ljubljana, kliče _« (navedi ime prostovoljnega gasilskega društva), »sporočam, _« (navedi besedilo sporočila), »potrdi sprejem«).
OZR	odprto poimenovanje
Ostali	odprto poimenovanje - poimenovanje po imenih organizacij in

funkcijah, po potrebi tudi po osebnih imenih
--

Glede na razmere in potrebe se uporablja tudi druge vrste sredstev za komuniciranje:

- javno telefonsko omrežje (stacionarno in mobilno),
- informacijsko-komunikacijsko omrežje internet,
- kurirske zveze (oblikuje vodja intervencije ad hoc glede na potrebe)

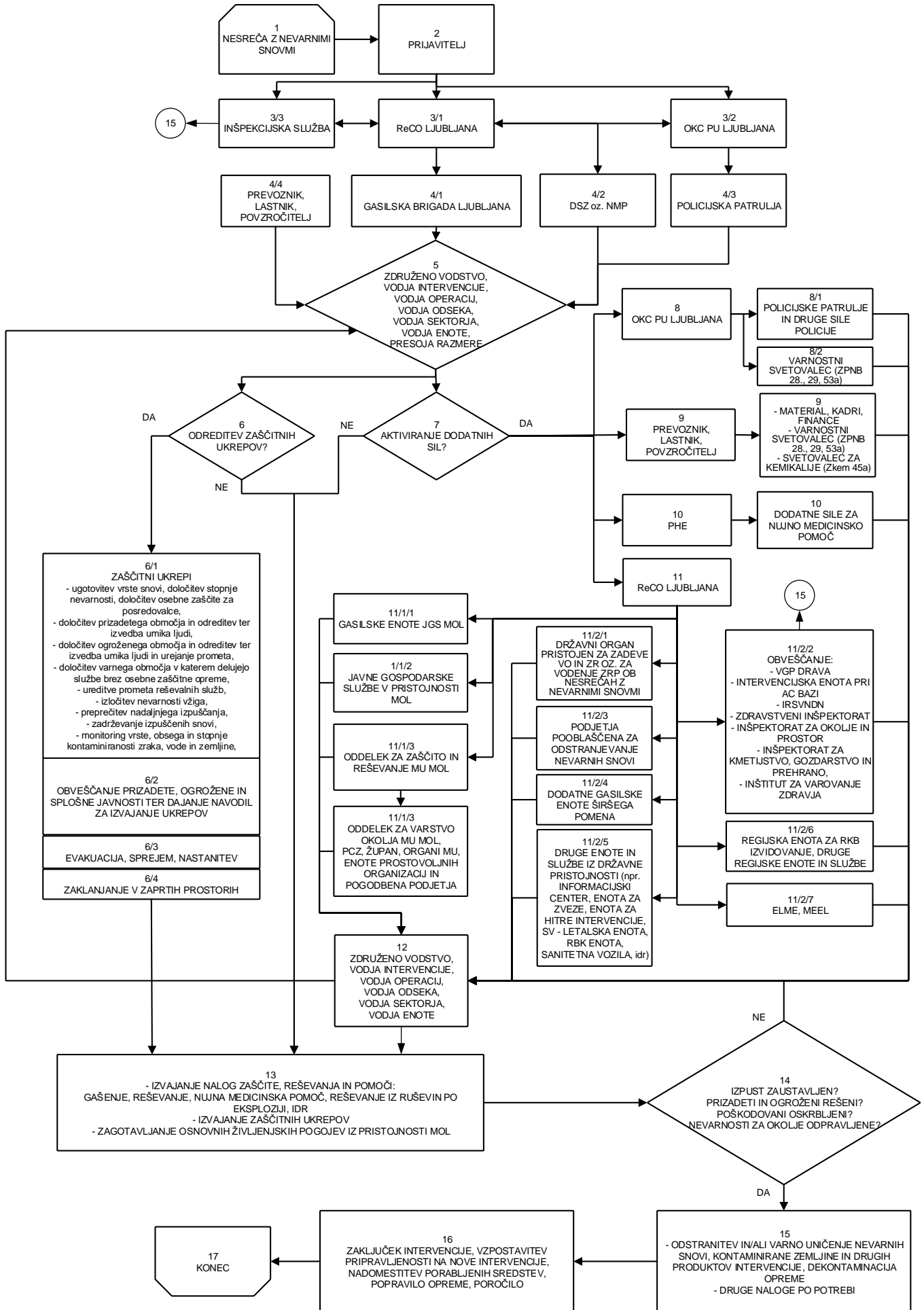

Slika organizacije zvez ob dveh hkratnih dogodkih: večji nesreči na eni lokaciji in požaru na drugi.

8. Ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči

8.1 Zaščitni ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči, nosilci posameznih nalog in način njihove izvedbe ter potek zaščitno-reševalnih dejavnosti⁵⁷ - splošno

⁵⁷ 8. točka 9. člena Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zašite in reševanja

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
1	Nesreča z nevarnimi snovmi	Lastnik, prevoznik, povzročitelj ukrepa v skladu s predpisi.	Lastnik, prevoznik, povzročitelj	Glej 3.2, 1. raven
2	Prijavitelj	Obveznost prijave nesreče in osnovnega ukrepanja opredeljujejo 70. člen ZV, 11., 21 člen ZPNB, 27. člen ZVO, 4., 16. člen ZVNDN, 45. člen ZVPoz.	Lastnik, prevoznik, povzročitelj	
3/1	ReCO Ljubljana	Sprejem in obdelava prijave; obveščanje OKC; glede na prijavo tudi NMP.	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
3/2	OKC PU Ljubljana	Sprejem in obdelava prijave; obveščanje ReCO	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
3/3	Inšpekcijska služba	Sprejem in obdelava prijave; obveščanje ReCO	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
4/1	Gasilska brigada Ljubljana	Sprejem prijave od ReCO (ali iz drugega vira; v tem primeru obvesti ReCO) in obdelava prijave. Aktiviranje ustrezne enote GBL. O aktiviranju odloči oseba, ki izvaja funkcijo vodje izmene GBL.		
4/2	NMP	Sprejem prijave od ReCO (ali iz drugega vira; v tem primeru obvesti ReCO) in obdelava prijave. ReCO o nesreči obvešča NMP prek DSZ, kadar je iz prijav nesreče razvidno, da bi utegnila biti potrebna nujna medicinska pomoč za udeležence nesreče ali za intervencijske službe. RP UKCL v sodelovanju s SNMP ZDL odloči o aktiviranju ustrezne/ih enote oz. po potrebi Načrta zaščite in reševanja ob nesreči z velikim številom poškodovanih ali nenadno obolelih oseb.	ReCO NMP	Po potrebi uporaba Načrta zaščite in reševanja ob nesrečah z velikim številom hudo poškodovanih ali življenjsko ogroženih nenadno hudo obolelih oseb
4/3	Policijska patrulja	OKC PUL napoti ustrezno število policijskih patrulj glede na prijave nesreče.	OKC PUL	

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
4/4	Prevoznik, lastnik, povzročitelj	Lastnik/prevoznik/povzročitelj ukrepa v skladu s predpisi (glej poglavje 3.2, 1. raven) in se javi vodji intervencije oziroma ga poišče policija in ga usmeri k vodji intervencije. Lastnik in prevoznik zagotovita sodelovanje svojega varnostnega svetovalca, svetovalca za kemikalije (45.a člen ZKem), varnostnega svetovalca (28., 29. člen ZPNB), odgovorne osebe za varnost in zdravje pri delu, varstvo okolja, požarno varnost in drugih strokovnjakov po potrebi ter materialna in finančna sredstva za izvajanje ukrepanja. Policija zagotovi obveščanje varnostnega svetovalca prevoznika, če tega ne zagotovi prevoznik nevarnega blaga sam (1. odstavek 53. a člena ZPNB).	Lastnik, prevoznik, povzročitelj; Policija	Glej 3.2, 1. raven
5	združeno vodstvo intervencije, vodja operacij, vodja odseka, vodja sektorja, vodja enote ⁵⁸ presoja razmere	<p>O izvozu in oceni razmer GBL obvesti ReCO, ki nadalje obvešča organe, organizacije, podjetja in zavode po svojih načrtih in tiste, za katere mu to naloži GBL.</p> <p>Razmere ocenjujejo vse vključene ravni vodenja (združeno vodstvo intervencije, vodja operacij, vodja odseka, vodja sektorja, vodja enote). Razmere ocenjujejo vse do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje.</p> <p>Na mestu nesreče sta lahko ena ali dve ravni vodenja (operativna, taktična). Začetno vodenje izvaja vodja enote GBL na mestu nesreče, razen ob intervenciji v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji, ki ima svojo poklicno gasilsko enoto. V tem primeru vodi intervencijo poveljnik te enote v skladu s 3. točko 40. člena ZGas, čeprav praviloma preda vodenje vodji enote GBL.</p> <p>V nadaljevanju odziva se oblikujejo ravni vodenja v skladu s potrebami (združeno vodstvo intervencije, vodja operacij, vodja odseka, vodja sektorja).</p>	Vodja intervencije; Vodje enot in služb na mestu nesreče;	Varnostni list. Baza podatkov o nevarnih snoveh NEVSNOV.

⁵⁸ 2. Odstavek 40. člena ZGas.

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
		<p>Na taktični in operativni ravni pri vodenju sodelujejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poveljujoči gasilskim enotam, – vodja zdravstvene oskrbe, – vodja policijskih enot, – predstavnik lastnika, prevoznika, povzročitelja, – predstavniki morebitnih drugih sodelujočih služb. <p>V morebitni kasnejši fazi pa tudi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – predstavnik državnih organov in služb pristojnih za zadeve ZRP (URSZR) – predstavnik državnih organov in služb pristojnih za zadeve varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.) – predstavnik OZR, – predstavniki morebitnih drugih sodelujočih služb, – Enota za podporo vodenju, ki vodi intervencije nudi podporo s sredstvi zvez in organizacijo dela. <p>Če se oblikuje strateška raven vodenja se del navedenih premesti na strateško raven vodenja.</p> <p>Glede na razmere se:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oseba, ki v Gasilski brigadi Ljubljana izvajajo vlogo vodje izmene; – poveljnik Gasilske brigade Ljubljana, njegov namestnik in osebe, ki nadomeščajo poveljnika; – poveljnik javne gasilske službe Mestne občine Ljubljana; – oseba, ki jih ti pooblastijo. – zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost; – vodja OZR in osebe, ki ga nadomeščajo; <p>lahko odloči za vodenju intervencije na več ravneh.</p>		<p>Enota za podporo vodenju</p>

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
		<p>Način vodenja intervencije in vsakokratno ime vodje na mestu nesreče in na višji ravni je vodja intervencije dolžan razglasiti vsem sodelujočim enotam.</p> <p>V primeru, da je potrebna odstranitev nevarnih snovi in očiščenje zemljišča, vode in objektov, vodja enote GBL po zaključitvi ukrepanja iz pristojnosti in zmožnosti GBL, preda vodenje intervencije državnemu organu ali službi pristojni za zadeve ZRP (URSZR) oziroma organom ali službam varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.), ki jih je ReCO na podlagi obvestila GBL in v skladu s svojimi postopki ter državnimi načrti napotil na mesto nesreče.</p>		
6	Odreditev zaščitnih ukrepov?	Vodja intervencije (po posvetu) odredi izvajanje zaščitnih ukrepov glede na stanje in previden razvoj razmer.		
6/1	<p>zaščitni ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ugotovitev vrste snovi, določitev stopnje nevarnosti, določitev osebne zaščite za posredovalce, - določitev prizadetega območja in odreditev ter izvedba umika ljudi vključno z urejanjem prometa ob evakuaciji 	<p>GBL izvede ugotavljanje za katero snov gre do te mere, da lahko določi obseg prizadetega, ogroženega in zaščitnega območja in izvede ukrepanje iz svoje pristojnosti. Kadar pri identifikaciji potrebuje pomoč, jo zahteva od ReCO (ELME, MEEL in ekipe za RKB izvidovanje) in/ali od lastnika/prevoznika (varnostni svetovalec, svetovalec za kemikalije) oz. od Policije (varnostni svetovalec podjetja).</p> <p>Prizadeto območje določi GBL. Vstop je dovoljen ustrezno zaščitnem osebju intervencijskih služb in podjetja. Izvede se umik ljudi ali pa se odredi zaklanjanje v zaprti prostorih. Vodja intervencije zlasti oceni ali preti oz. utegne ljudem groziti nevarnost in ali mora zaradi tega odrediti umik ljudi iz prizadetih in/ali ogroženih objektov in območij. To pristojnost mu daje 41. člen ZGas in 85. člen ZVNDN. Vodja intervencije umik lahko izvede s silami GBL, lahko da (v skladu s 83. členom ZVNDN) usmeritev policiji (na mestu nesreče ali prek ReCO) da izvede to njegovo odločitev, lahko pa</p>	<p>Vodja intervencije, GBL, lastnik/prevoznik, Policija</p> <p>Vodja intervencije, GBL</p>	<p>Varnostni list.</p> <p>Baza podatkov o nevarnih snoveh NEVSNOV.</p>

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
	<p>- določitev ogroženega območja in odreditev ter izvedba umika ljudi,</p> <p>- določitev prehodnega območja</p>	<p>obvesti policijo, da obstaja verjetnost, da bo na določenem območju, prostoru ali v določenem objektu in okolihu prišlo do velike nevarnosti ali da je na določenem območju, prostoru ali v določenem objektu in okolihu že prišlo do velike nevarnosti, in poda priporočilo policiji, da naj v skladu z ZNPPol⁵⁹ - 4. člen in 33. člen v povezavi s členi 38, 39, 49 in 56 - izprazni to območje ali objekt, prepove dostop, ga pregleda in omeji gibanje v njegovi neposredni bližini in ureja promet za varno in učinkovito izvedbo evakuacije. Za vzpostavitev stika z ljudmi se uporabi hišne zvonce, trkanje na vrata, zvočne znake na vozilih, govorne naprave na vozilih idr. V primeru potrebe po umiku ljudi, vodja intervencije poskrbi, da se prek govornih naprav daje ljudem navodila za ravnanje.</p> <p>O ukazanem umiku ljudi GBL prek ReCO obvesti OZR.</p> <p>Ogroženo območje določi GBL. Vstop na ogroženo območje se praviloma fizično omeji. Vstop/izstop nadzoruje GBL. GBL nadzoruje širjenje nevarnosti na to območje. Po potrebi se izvede umik ljudi iz tega območja ali zaklanjanje v zaprtih prostorih.</p> <p>Po potrebi GBL določi prehodno območje in na njem vzpostavi nujno dekontaminacijo za reševalce in njihovo opremo ter za ljudi, udeležene v nesreči. Za slednje nujna dekontaminacija obsega slačenje oblačil do spodnjega perila, spiranje nepokritih delov telesa s požarno vodo.</p> <p>Vstop varno območje se praviloma fizično omeji in nadzoruje, kar izvaja Policija. Na tem območju se po potrebi oblikuje mesto vodstva intervencije, območje zdravstvene oskrbe, območje čakanja enot, območje počitka enot.</p>	<p>Vodja intervencije, GBL, Policija</p> <p>Vodja intervencije, GBL, Policija</p>	<p>Dopis MOL o načinu obveščanja pristojnih organov MOL</p>

⁵⁹ Zakon o nalogah in pooblastilih policije, Uradni list RS, št. 15/13, 23/15 – popr., 10/17, 46/19 – odl. US, 47/19 in 153/21 – odl. US

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
	<p>- določitev varnega območja v katerem delujejo službe brez osebne zaščitne opreme,</p> <p>- ureditve prometa reševalnih služb,</p> <p>- izločitev nevarnosti vžiga,</p> <p>- preprečitev nadaljnjega izpuščanja,</p> <p>- zadrževanje izpuščenih snovi,</p> <p>- monitoring vrste, obsega in stopnje kontaminiranosti zraka, vode in zemljine,</p>	<p>Po potrebi se izvede umik ljudi iz tega območja ali omeji gibanje. Glej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Guidelines for Mass Casualty Decontamination During a Terrorist Chemical Agent Incident (https://www.opcw.org/sites/default/files/documents/Victims_Netwo rk/Orange_and_Red/orange_red_02448.pdf) - Hazardous materials emergency response teams standard operating guideline <p>Vzpostavi se praviloma krožen oz. enosmeren promet reševalnih vozil.</p> <p>Potrebo po izvajanju monitoringa v prvi fazi oceni vodja intervencije in zahtevo poda na ReCO. Potrebo po monitoringu lahko v kasnejših fazah reševanja poda na ReCO tudi OZR. Monitoring izvajajo organi in službe pristojni za zadeve ZRP (URSZR) in varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.).</p>	<p>Policija</p> <p>Vodja intervencije, GBL, lastnik/prevoznik</p> <p>Pristojni državni organi in službe za zadeve ZRP (URSZR) in varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.)</p>	<p>Postopki in dokumenti državne ravni</p>
6/2	Obveščanje	Vodji intervencije in osebi, ki izvaja funkcijo vodje izmene v GBL je s tem	Vodja	Karta siren v

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
	prizadete, ogrožene in splošne javnosti ter dajanje navodil za izvajanje ukrepov	načrtom dano pooblastilo, da lahko v nujnih primerih, ko so ogrožena človeška življenja, naložijo ReCO, da proži sirene iz sistema javnega alarmiranja na določenem območju ali da GBL izjemoma sama proži ustrezne sirene iz GBL. Po uporabi sirene mora oseba, ki je odredila proženje siren, prek ReCO obvestiti javnost o razlogu za proženje in če je to potrebno dati ustrezna navodila za ravnanje v skladu z 12. členom Uredbe o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja.	intervencije	sistemu javnega alarmiranja
6/3	evakuacija, sprejem in nastanitev	Evakuacijo, sprejem in nastanitev organizira OZR in pri tem za prevoz uporabi LPP, za sprejem in nastanitev prostovoljne gasilske enote JGS MOL, ljudi pa nastani v veliki sejni sobi poslovne stavbe MU MOL na Zarnikovi ulici 3 ali drugem primernem prostoru. Oskrbo ljudi s hrano in pijačo izvede s pogodbenim podjetjem. Opremo za nastanitev (postelje, odeje) OZR zagotovi iz skladišča OZR v Rojahn, Obvozna cesta 112.	OZR	Baza podatkov o ZRP MOL Seznam OZR in drugi Pregled celotnega fonda zaščitne in reševalne opreme in drugih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč OZR 1 in 2 in RAKI http://www.raki.si
6/4	Zaklanjanje v zaprtih prostorih	Kadar vodja intervencije oceni, da preti oz. utegne ljudem groziti nevarnost, odredi umik ljudi iz ogroženih objektov in območij ali zaklanjanje v zaprtih prostorih ter o tem obvesti prebivalce in jim da navodila za ravnanje. Ukrep obsega zadrževanje v zaprtih prostorih, izključitev prezračevalnih in podobnih naprav, ki pospešujejo izmenjavo zraka v objektih, zapiranje oken, vrat in drugih odprtih na območju dimnega oblaka ali oblaka plina do njegove razredčitve. Glej: Shelter-in-Place	Vodja intervencije	Poglavje 5.2.
7	aktiviranje dodatnih sil?			
8	OKC PU Ljubljana		Policija	

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
8/1	Polijske patrolje in druge sile policije		Policija	
8/2	Varnostni svetovalec	Če podjetje ne zagotovi sodelovanje svojega varnostnega svetovalca, le-tega o nesreči obvesti Policija (28., 29., 53.a člen ZPNB). Če se varnostni svetovalec ne odzove lahko vodja intervencije lahko odredi obvezno sodelovanje varnostnega svetovalca (in drugih državljanov pri reševanju v skladu z njihovimi sposobnostmi in sredstvi, ki so primerna za reševanje) v skladu z 85. členom ZVNDN ter 4. in 41. člen ZGas in v skladu s 83. členom ZVNDN zaprosi Policijo za njegovo privedbo.	Policija, prevoznik	
9	Prevoznik, lastnik, povzročitelj	Izvede aktivnosti opisane v točki 4/4, če jih ni izvedel že prej		
10	NMP	GBL odloči o nujnosti aktiviranja NMP zaradi zagotavljanja NMP za pripadnike intervencijskih služb in aktivira NMP prek ReCO ali sama neposredno. GBL o morebitnih poškodovanih na mestu nesreča obvesti ReCO, ki o tem obvesti NMP.		
11	ReCO Ljubljana	ReCO obvešča dežurne službe javnih podjetij iz državne pristojnosti v skladu s svojimi postopki. ReCO obvešča dežurne službe javnih podjetij iz pristojnosti MOL glede na značilnosti nesreče, ki jih je mogoče razbrati iz prijave dogodka in iz poročila GBL. Obveščanje lahko od ReCO zahteva tudi GBL v skladu z odločitvijo osebe, ki izvaja funkcijo vodje izmene v GBL. Obveščanje lahko od ReCO zahteva tudi OZR.	ReCO	Seznam OZR in drugi. Karta vodovarstvenih območij MOL Karta vzdrževalcev cest MOL
11/1/1	Gasilske enote JGS	S tem načrtom je osebi, ki izvaja funkcijo vodje izmene GBL dano	GBL	Načrt MOL za ZR

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
	MOL	<p>pooblastilo, da odloči o aktiviranju enot JGS MOL za izvajanje nalog iz pristojnosti MOL in države ob nesrečah z nevarnimi snovmi.</p> <p>Pri odločanju o tem katere enote JGS bo aktiviral in v kakšnem obsegu upošteva:</p> <ul style="list-style-type: none"> – informacije iz obvestil in poročil o nesreči, – Operativni gasilski načrt JGS MOL, – Navodilo o načinu delovanja gasilskih enot za izvajanje javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana, – stanje pripravljenosti enot JGS razviden iz IGNIS, – pravila stroke. <p>GBL prostovoljne enote JGS aktivira prek ReCO.</p> <p>Čas, ko GBL preda ukaz o aktiviranju na ReCO se beleži v GBL.</p> <p>Po prejemu poziva za aktiviranje poveljnik ali vodja prostovoljne enote JGS:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ReCO in centrali GBL potrdi prejem poziva; – prejme nalogo od GBL. <p>Čas izvoza in prihoda na mesto nesreče za vse aktivirane enote JGS se beleži v GBL, kar so vodje enot dolžni javiti GBL prek radijskih zvez tako, da to sliši tudi ReCO.</p>		<p>ob požarih, Operativni gasilski načrt JGS MOL; Baza podatkov o pripadnikih ZRP MOL IGNIS Navodilo o načinu delovanja gasilskih enot za izvajanje javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana;</p>
11/1/2	Javne gospodarske službe v pristojnosti MOL	<p>ReCO obvešča dežurne službe javnih podjetij iz pristojnosti MOL glede na značilnosti nesreče, ki jih je mogoče razbrati iz prijave dogodka in iz poročila GBL, predvsem pa VO-KA-Snaga, kadar gre za nesrečo z nevarnimi snovmi v vodovarstvenem območju v skladu z Uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja Obveščanje lahko od ReCO zahteva tudi GBL v skladu z odločitvijo osebe, ki izvaja funkcijo vodje izmene v GBL.</p>		<p>Seznam OZR in drugi Karta vodovarstvenih območij MOL na https://urbinfo.ljubljana.si</p>

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
		<p>obveščanje in aktiviranje tudi izvede.</p> <p>Kadar zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost presodi, da je potrebno obveščanje pristojnih v MOL oz. MU MOL, PCZ MOL, župana, direktorja MU MOL, predstojnika Oddelka za varstvo okolja MU MOL, predstojnika Oddelka za gospodarske javne službe in promet in predstojnike drugih organov MU MOL po potrebi, praviloma najprej obvesti predstojnika OZR ali osebo, ki ga nadomešča. Ta o obveščanju odloči in ga praviloma tudi izvede. Izjemoma, po svoji presoji ali navodilu predstojnika, zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost sam obvešča pristojne v MU MOL, PCZ in župana.</p> <p>Zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost izvede po svoji presoji vsa neodložljivo potrebna aktiviranja pogodbenih podjetij in enot pogodbenih nevladnih organizacij, organizacij za nastanitev in druga podjetja, če je to neodložljivo potrebno za izvajanje nalog in ukrepov iz pristojnosti MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi. Pri tem izvaja ustrezni del pristojnosti oz. posebnih pooblastil vodje intervencije in PCZ ter izda odredbe o aktiviranju.</p> <p>O izvedenih neodložljivo potrebnih aktiviranjih obvesti predstojnika OZR ali osebo, ki ga nadomešča in ki po presoji obvešča in pridobiva potrebna soglasja PCZ oz. župana za izvedbo potrebnih aktivnosti.</p> <p>OZR prek predstojnikov posameznih oddelkov MU MOL, ali oseb, ki jih nadomeščajo, po potrebi zagotovi izvajanje storitev javnih služb MOL.</p> <p>Manj nujna aktiviranja se izvedejo s predhodnim soglasjem župana.</p>	<p>stalno pripravljenost</p>	<p>Interni imenik MOL na intranetni strani https://intra.ljubljana.si/</p> <p>ETIS na http://tis.telekom.si/ ali tel. št 1188 Imenik podjetij PIRS http://www.pirs.si/</p>

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
11/2/1	Državni organi pristojni za zadeve ZRP (URSZR) in varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.) oz. za vodenje ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi	<p>Predvidoma so to:</p> <p>PCZ ljubljanske regije Vodja IL URSZR Dežurna oseba IL URSZR Dežurna oseba URSZR ARSO – Izpostava Ljubljana Inšpektor/at pristojen za vode Inšpektor/at pristojen za okolje</p> <p>Zlasti v primeru, da je potrebna odstranitev nevarnih snovi in očiščenje zemljišča, vode, opreme in objektov, vodja enote GBL po zaključitvi ukrepanja iz pristojnosti in zmožnosti GBL, preda vodenje intervencije na mestu nesreče državnemu organu ali službi pristojni za ZRP (URSZR) in varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.), ki jih je ReCO na podlagi obvestila GBL in v skladu s svojimi postopki ter državnimi načrti napotil na mesto nesreče. Če se ti organi ne odzovejo, vodja enote GBL o tem obvesti ReCO in naloži Policiji varovanje območja ter se vrne na sedež enote. O načinu varovanja območja odloči Policija.</p>	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
11/2/2	obveščanje: - VGP Drava - intervencijska enota pri AC bazi - IRSVNDN - zdravstveni inšpektorat - inšpektorat za okolje in prostor - inšpektorat za kmetijstvo, gozdarstvo in	Obveščanje izvaja ReCO v skladu z načrti državne ravni.	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
	prehrano, - inštitut za varovanje zdravja			
11/2/3	Podjetja pooblaščenca za odstranjevanje nevarnih snovi	Aktiviranje izvaja ReCO v skladu z načrti državne ravni.	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
11/2/4	Dodatne gasilske enote širšega pomena	Aktiviranje izvaja ReCO v skladu z načrti državne ravni.	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
11/2/5	Druge enote in službe iz državne pristojnosti	Aktiviranje izvaja ReCO v skladu z načrti državne ravni.. Te enote in službe so npr. informacijski center, enota za zveze, enota za hitre intervencije, Slovenska vojska – letalska enota, RKB enota, inženirska enota, sanitetna vozila, drugo	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
11/2/6	regijska enota za RKB izvidovanje in druge regijske enote in službe	Aktiviranje izvaja ReCO v skladu z načrti državne ravni.	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
11/2/4	ELME, MEEL	Aktiviranje izvaja ReCO v skladu z načrti državne ravni.	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni
12	vodja intervencije in vzpostavitev vodstva intervencije	Glej poglavja 7.2, 7.3, 7.4		Poglavja 7.2, 7.3, 7.4
13	- izvajanje nalog ZRP: zapiranje, zatesnjevanje, izoliranje, zadrževanje, razredčevanje, ad/absorbicija,	Pravila stroke.	Vodja intervencije. Vodje enot.	Pravila stroke

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
	nevtralizacija, dekontaminacija ljudi, gašenje, reševanje, - prva pomoč, nujna medicinska pomoč – izvajanje zaščitnih ukrepov – zagotavljanje osnovnih življenjskih pogojev iz pristojnosti MOL	<p>Nadaljevanje izvajanja nalog iz št. 6. Oseba, ki izvaja funkcijo vodje izmene GBL presodi ali je po požaru potrebno izvajati požarno stražo in jo organizira praviloma z enoto na katere območju delovanja je požar.</p> <p>Zagotovitev osnovnih pogojev za življenje predvidoma zajema trenutno nastanitev s pomočjo avtobusa, obrok hrane in pijače, oblačila in obutev, evakuacija v poslovni objekt MU MOL na Zarnikovi ulici 3, ugotovitev ali je s stališča statične varnosti v objekt dovoljeno vstopati, pomoč pri čiščenju požarišča oz. porušitve, zasilna nastanitev v zatočišču za brezdomce ali v hotelu nizkega razreda za omejen čas, napotitev na pridobitev zasilne bivalne enote itn.</p> <p>Zagotovitev osnovnih življenjskih pogojev usklajuje OZR, izvajajo pa JGS, humanitarne in organizacije s področja socialnega varstva.</p> <p>OZR po potrebi napoti na pristojni CSD po finančno pomoč.</p>	GBL OZR	<p>Operativni gasilski načrt JGS MOL</p> <p>Seznam OZR in drugi ETIS http://tis.telekom.si/ ali tel. št 1188</p>
14	Izpust zaustavljen? Prizadeti in ogroženi rešeni?	Razmere ocenjujejo vzpostavljeni organi vodenja. Razmere ocenjuje vse do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje.		

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
	Poškodovani oskrbljeni? Neposredne nevarnosti za okolje odpravljene?			
15	odstranitev in/ali varno uničenje nevarnih snovi, kontaminirane zemljine in drugih produktov intervencije, dekontaminacija osebja in opreme intervencijskih služb - druge naloge po potrebi	<p>Izvedejo pooblašcene organizacije, ki jih/jo zagotovi lastnik, prevoznik, povzročitelj oz. jo subsidiarno določi in financira državni organ pristojen za zadeve ZRP (URSZR) oz. državni organ, pristojen za zadeve varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.)</p> <p>Izvedejo sodelujoče interventne službe in kontaminirane produkte dekontaminacije ter opremo in predmete, ki se ne da kontaminirati predajo v odstranitev in/ali varno uničenje organizaciji, ki jo zagotovi lastnik, prevoznik, povzročitelj oz. jo subsidiarno določi in financira državni organ pristojen za zadeve ZRP (URSZR) oz. državni organ, pristojen za zadeve varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.)</p> <p>Nadzor nad odstranjevanjem in dekontaminacijo izvaja državni organ pristojen za zadeve ZRP (URSZR) oz. državni organ, pristojen za zadeve varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.)</p> <p>Prevoze pokojnih, začasno mrtvašnico, večje pokope organizira Žale javno podjetje d.o.o. na podlagi zahteve OZR; potrebo po začasni mrtvašnici izrazi Policija.</p> <p>Pietetne prostorske razmere za izvedbo identifikacije in izročanja</p>	Državna raven	Postopki in dokumenti državne ravni

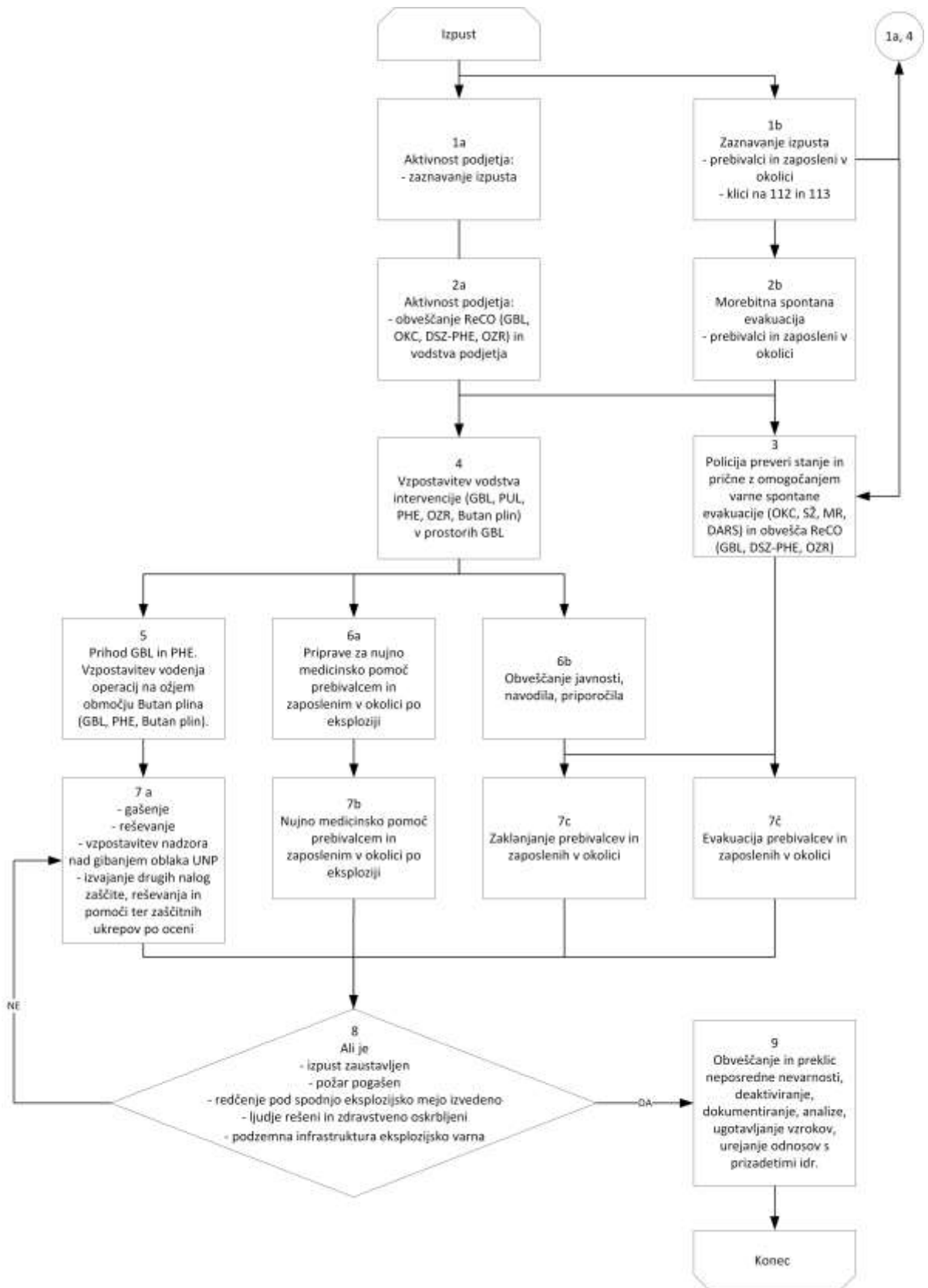
	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
		<p>pokojnikov svojcem organizira Žale javno podjetje d.o.o. na podlagi zahteve OZR.</p> <p>O sodelovanju MOL v morebitnih komemoracijah odloča župan MOL.</p> <p>O morebitni finančni pomoči prizadetim odloča župan.</p> <p>O zagotavljanju bivalnih enot za začasno reševanje stanovanjskih potreb odloča v MOL JSS MOL na podlagi vloge prosilcev in obvestila OZR o nesreči.</p> <p>Identifikacijo mrtvih organizirajo in izvajajo organi v pristojnosti države.</p> <p>Prvo psihosocialno pomoč izvaja ekipa v pristojnosti MOL.</p> <p>Socialno pomoč organizirajo in izvajajo organi v pristojnosti države, tudi tisto iz Odloka MOL o denarni pomoči.</p> <p>Prizadete k Centrom za socialno delo po potrebi napoti OZR.</p>		<p>42., 48., 49. člen Zakona o javnih financah, 8. točka 27. člena Zakona o javnem naročanju in drugi procesni in materialni predpisi s področja financ</p> <p>88., 121. člen Stanovanjskega zakona; postopki Javnega stanovanjskega sklada MOL</p> <p>Mestna občina Ljubljana - načrt dejavnosti</p> <p>Seznam OZR in drugi</p>

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
		<p>Srednjeročno psihološko pomoč organizirajo in izvajajo organi v pristojnosti države.</p> <p>Humanitarno pomoč izvajajo nevladne humanitarne organizacije, zlasti RKS. Prizadete k njim po potrebi napoti OZR.</p> <p>Zavarovanje pristopa v objekt, zavarovanje okolice objekta pred padajočimi predmeti, zasilno in trajno obnovo praviloma zagotovi lastnik oziroma upravljalca objekta.</p>		
16	zaključek intervencije, vzpostavitev pripravljenosti na nove intervencije, nadomestitev porabljenih sredstev, popravilo opreme, poročilo zahtevek za povrnitev stroškov intervencije lastniku, prevozniku, povzročitelju ali subsidiarno državnemu organu pristojnemu za zadeve ZRP (URSZR) oz. varstva okolja (MOP,	<p>Ureditev in priprava opreme za nove intervencije izvajajo sodelujoči izvajalci ZRP sami v skladu s svojimi postopki.</p> <p>Poročanje o intervenciji izvajajo gasilske enote, državni organi pristojni za zadeve ZRP (URSZR) in po potrebi OZR v skladu s Pravilnikom o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in Navodilom o načinu delovanja gasilskih enot za izvajanje javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana ter Operativnih gasilskim načrtom JGS MOL. To ne velja za policijo in zdravstvo.</p> <p>Prostovoljne gasilske enote JGS javijo GBL stanje pripravljenosti.</p> <p>Na podlagi zahteve poveljnika GZL izda OZR v skladu z 2. odstavkom 36 a člena ZGas potrdilo pripadniku prostovoljne enote JGS o udeležbi na intervenciji.</p> <p>Zahtevke za nadomestilo osebnega dohodka, za pripadnike prostovoljnih enot JGS, za čas prebit na intervenciji, podjetja naslovijo na GZL, ki jih tudi obravnava in izplača.</p>	Vodja intervencije, Vodje intervencijskih služb	

	Aktivnost	opis aktivnosti	primarna odgovornost	dokumentacija
	Direkcija za vode, ARSO idr.)	<p>Vse stroške, ki so jih imele s posredovanjem ob nesreči enote JGS zbere GBL.</p> <p>OZR zbere druge stroške MOL, ki so nastali v zvezi z ukrepanjem enot in služb iz pristojnosti MOL.</p> <p>Analiza nesreče se izvede na pobudo OZR ali poveljnika JGS. Organizira jo poveljnik JGS.</p>		
17	konec			

8.2. Zaščitni ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči, nosilci posameznih nalog in način njihove izvedbe ter potek zaščitno-reševalnih dejavnosti ob izpustu utekočinjenega naftnega plina (UNP; propan-butan) v Butan plinu, Verovškova ulica 59

Št.	Opis aktivnosti	Odgovorni
	Izpust	
1a	<p>Zaznavanje izpusta Osebjem Butan plina v delovnem času hitro zazna izpust. To je mogoče zaradi odoriranja - izrazitega vonja, ki je dodan UNP, ledenja območja mesta izpusta in zvoka, ki nastane pri izpuščanju UNP, ki je shranjen pod pritiskom. Za zaznavanje izpusta so v obratu nameščeni tudi senzorjev plina.</p> <p>Izven delovnega časa izpust praviloma zazna varnostnik.</p> <p>Osebjem Butan plina ima pooblastilo, da ukaže Regijskemu centru za obveščanje Ljubljana (ReCO; 112), da:</p> <p>a) Regijski center za obveščanje Ljubljana prek pozivnikov ZARE opozori podjetja na neposredno ogroženem območju z besedilom: NESREČA V BUTAN PLINU. TAKOJ SE EVAKUIRAJTE.</p> <p>b) proži sirene na stavbah Ljubljanskih mlekarn, gasilskih domov Stožice in Ježica ter Četrtno skupnosti Savlje in objavi pripravljeno sporočilo za medije. To pooblastilo lahko uporabi v primeru, da oceni, da gre za močno puščanje na takem mestu, kjer samo z zapiranjem ventilov puščanja ne bo mogoče zaustaviti in tudi mesta puščanja ne bo mogoče hitro zatesniti. Zaradi tega je potrebno javnost čim prej obvestiti o možnem razvoju dogodkov in kako naj na določenih območjih ravnajo.</p>	<p>osebje Butan plina</p> <p>Regijski center za obveščanje Ljubljana (ReCO; 112)</p>
1b	<p>Zaznavanje izpusta Ocenjujemo, da zaradi izrazitega vonja izpust zaznajo okoliški prebivalci in zaposleni ter mimoidoči, ki začnejo klicati na 112 (Regijski center za obveščanje Ljubljana - ReCO) in 113 (Operativno komunikacijski center Policijske uprave Ljubljana - OKC)</p> <p>ReCO in OKC se o prejetih obvestilih medsebojno obvestita.</p> <p>OKC takoj začne postopati v skladu s točko 3.</p> <p>ReCO takoj začne postopati v skladu s točko 2a.</p> <p>Pooblaščen predstavniki sodelujočih služb in podjetja začnejo postopati v skladu s točko 4.</p>	<p>ljudje v okolici, 112 (Regijski center za obveščanje) in 113 (Operativno komunikacijski center)</p> <p>pooblaščen predstavniki</p>
2a	<p>Obveščanje Osebjem podjetja o izpustu obvešča 112 ReCO in vodstvo podjetja. ReCO o izpustu obvesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gasilsko brigado Ljubljana - OKC - DSZ (Dispečersko službo zdravstva) - Reševalno postajo Univerzitetnega Kliničnega centra Ljubljana (RP UKCL) - Službo nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Ljubljana (SNMP ZDL) - Oddelek za zaščito in reševanje (OZR). <p>Obvestilo mora vsebovati podatke o oceni količine trenutno izpuščenega plina in oceni razvoja dogodka ter podatke o smeri in hitrosti vetra na lokaciji ter o morebitnih poškodovanih.</p>	osebje Butan plina

Št.	Opis aktivnosti	Odgovorni
2b	Spontana evakuacija okoliških prebivalcev, zaposlenih in mimoidočih Ocenjujemo, da se bodo okoliški prebivalci, zaposleni in mimoidoči pričeli samoiniciativno umikati, ker bodo predpostavljali, da se nahajajo na nevarnem območju.	ljudje v okolici
3	Policija preveri stanje spontane evakuacije OKC, na podlagi obvestil ljudi v okolici ali/in obvestila ReCO, napoti ustrezno število patrolje, da preveri ali je prišlo do spontane evakuacije. Če je do nje prišlo, policija prične s postopkom sproščanja evakuacijskih poti: <ul style="list-style-type: none"> - Slovenskim železnicam - dispečerju prometne operative Ljubljana naloži zaprtje železniškega prometa na jeseniški in kamniški progi, da ostanejo nivojski železniški prehodi prosti za prehod vozil in oseb - V sodelovanju z Mestnim redarstvom MOL in DARS omogoča čim bolj pretočen promet iz območja Butan plina - V sodelovanju z Mestnim redarstvom MOL in DARS preprečuje dotok vozil na območje Butan plina iz avtoceste in ostalih okoliških cest O izvajanju aktivnosti obvešča ReCO, ki o tem obvešča: <ul style="list-style-type: none"> - Gasilsko brigado Ljubljana - OKC - DSZ (Dispečersko službo zdravstva) - Reševalno postajo Univerzitetnega Kliničnega centra Ljubljana (RP UKCL) - Službo nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Ljubljana (SNMP ZDL) - Oddelek za zaščito in reševanje (OZR). 	Policija
4	Vzpostavitev vodstva intervencije V prostore Gasilske brigade Ljubljana se napotijo pooblašteni predstavniki: <ul style="list-style-type: none"> - Policije - Reševalne postaje Univerzitetnega Kliničnega centra Ljubljana (RP UKCL) - Službe nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Ljubljana (SNMP ZDL) - Oddelka za zaščito in reševanje (OZR) - vodstva podjetja Butan plin <p>Tu vzpostavijo združeno vodstvo intervencije.</p> <p>V času do oblikovanja združenega vodstva intervencije to vlogo izvaja vodja izmene Gasilske brigade Ljubljana.</p>	vodja izmene Gasilske brigade Ljubljana, pooblašteni predstavniki
5	Vzpostavitev vodenja operacij na ožjem območju Butan plina Na ožjem območju Butan plina izvajanje operacij vodi Gasilska brigada Ljubljana, izvajajo pa jih Gasilska brigada Ljubljana, izjemoma ostale enote javne gasilske službe in ekipa nujne medicinske pomoči ter osebje Butan plina.	Gasilska brigada Ljubljana, ekipa nujne medicinske pomoči, osebje Butan plina
6a	Priprave za morebitno nujenje nujne medicinske pomoči ljudem v okolici SNMP ZDL izvede priprave za morebitno nujenje nujne medicinske pomoči velikemu številu ljudi v okolici, ki bi jih utegnili prizadeti eksplozija (poškodbe zaradi nadpritiska in letečih trdnih predmetov oziroma delcev), če bi do nje prišlo.	Služba nujne medicinske pomoči
6b	Obveščanje javnosti Združeno vodstvo intervencije obvešča javnost o dogajanju in daje priporočila in navodila za ravnanje. Javnost obvešča prek ReCO, FB Gasilske brigade Ljubljana in komunikacijskih kanalov OKC. Po potrebi, prek ReCO ali neposredno iz Gasilske brigade Ljubljana, uporabi tudi sistem javnega alarmiranja, predvidoma s sirenami na stavbah Ljubljanskih mlekarah, gasilskih domov Stožice in Ježica ter Četrtno skupnosti Savlje. Po potrebi, prek ReCO, uporabi tudi pozivnike ZARE, ki jih je Butan plin razdelil	združeno vodstvo intervencije

	sosednjim podjetjem in prek njih opozori sosednja podjetja na neposredno ogroženem območju.	
7a	<p>Izvajanje zaščite, reševanja in pomoči na ožjem območju Butan plina Na ožjem območju Butan plina izvajanje operacij vodi Gasilska brigada Ljubljana, izvajajo pa jih Gasilska brigada Ljubljana, izjemoma ostale enote javne gasilske službe in ekipa nujne medicinske pomoči ter osebje Butan plina. Izvajajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gašenje - reševanje - nujno medicinsko pomoč - vzpostavitev nadzora nad gibanjem oblaka UNP - izvajanje drugih nalog ZRP ter zaščitnih ukrepov po oceni 	Gasilska brigada Ljubljana, ekipa nujne medicinske pomoči, osebje Butan plina
7b	<p>Nujna medicinska pomoč ljudem v okolici po eksploziji Glede na razmere in v skladu z odločitvijo Služba nujne medicinske pomoči se nujna medicinska pomoč lahko izvaja na različne načine: z uporabo Načrta zaščite in reševanja ob nesrečah z večjim številom hudo poškodovanih ali nenadno obolelih oseb, prek bližnjih enot ZDL, na druge načine.</p>	Služba nujne medicinske pomoči
7c	<p>Zaklanjanje prebivalcev in zaposlenih v okolici Glede na stanje in možnosti razvoja dogodka ter predvidene hitrosti razvoja dogodka, ki ga poda vodja operacij na ožjem območju Butan plina in/ali pooblaščen predstavnik podjetja v združenem vodstvu intervencije, združeno vodstvo intervencije javnosti prenese navodilo za zaklanjanje v in za objekti. Pri tem uporabi informacije iz 9. poglavja in razpoložljive kanale prenosa navodila (prek ReCO z objavo v medijih; prek ReCO z govorno možnostjo siren javnega alarmiranja; prek FB GBL, PUL, DSZ; z uporabo zvočnikov na vozilih Policije in gasilcev.</p> <p>V nujnem primeru lahko navodilo za zaklanjanje izda tudi vodja operacij na ožjem območju Butan plina in ga razširi z uporabo zvočnikov na vozilih gasilcev. O tem obvesti združeno vodstvo intervencije.</p>	<p>vodja operacij na ožjem območju Butan plina</p> <p>združeno vodstvo intervencije</p>
7č	<p>Evakuacija prebivalcev in zaposlenih v okolici Glede na stanje in možnosti razvoja dogodka ter predvidene hitrosti razvoja dogodka, ki ga poda vodja operacij na ožjem območju Butan plina in/ali pooblaščen predstavnik podjetja v združenem vodstvu intervencije, združeno vodstvo intervencije javnosti prenese navodilo za evakuacijo iz nevarnega območja. Pri tem uporabi informacije iz 9. poglavja in razpoložljive kanale prenosa navodila (prek ReCO z objavo v medijih; prek ReCO z govorno možnostjo siren javnega alarmiranja; prek FB GBL, PUL, DSZ; z uporabo zvočnikov na vozilih Policije in gasilcev.</p> <p>V nujnem primeru lahko navodilo za zaklanjanje izda tudi vodja operacij na ožjem območju Butan plina in ga razširi z uporabo zvočnikov na vozilih gasilcev. O tem obvesti združeno vodstvo intervencije</p>	<p>vodja operacij na ožjem območju Butan plina</p> <p>združeno vodstvo intervencije</p>
8	<p>Ocenjevanje uspešnosti intervereniranja Stalno ocenjevanje uspešnosti intervereniranja se odvija na obeh ravneh vodenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vodenje intervencije na ožjem območju Butan plina - vodenje intervencije kot celote – izvaja vodja izmene Gasilske brigade Ljubljana do oblikovanja združenega vodstva intervencije. <p>Oba organa vodenja ves čas ocenjujeta uspešnost izvajanja ZRP ter zaščitnih ukrepov in sprejemata ukaze za korekcijo aktivnosti.</p> <p>O uspešnosti intervereniranja in o navodilih za ravnanje ljudi vodja izmene v Gasilski brigadi Ljubljana (do vzpostavitve Operativnega štaba javne gasilske službe Mestne občine Ljubljana) obvešča javnost prek Regijskega centra za obveščanje.</p>	<p>vodja operacij na ožjem območju Butan plina</p> <p>združeno vodstvo intervencije</p>
9	<p>Dokumentiranje, obveščanje, analize, ugotavljanje vzrokov, urejanje odnosov s prizadetimi Butan plin zbere vse potrebne podatke o dogodku in intervenciji predvsem sil Butan plina, pripraviti poročilo o nesreči z nevarno snovjo in ga pošlje na Regijski center za obveščanje.</p>	organ upravljanja podjetja Butan plin

	<p>Butan plin komunicira z mediji in ureja odnose s prizadetimi zaposlenimi, njihovimi sorodniki in drugimi prizadetimi ob nesreči.</p> <p>Podjetje in službe sodelujoče v intervenciji pripravijo svoje delne analize in skupno analizo ter sprejmejo priporočila za nove ukrepa in izboljšanje obstoječih.</p>	<p>predstojniki sodelujočih služb</p>
	<p>Konec</p>	

Priloga: [Karta lokacij urejanja prometa ob evakuaciji okolice Butan plina](#)

Pregled zaščitnih ukrepov in nalog ZRP, njihovih nosilcev in izvajalcev, način izvedbe in potek zaščitno-reševalnih dejavnosti

	Zaščitni ukrep oz. naloga ZRP	Odreja/nosilec	Izvajalec	način izvedbe	potek zaščitno-reševalnih dejavnosti
I.	Umik iz ogroženega območja oziroma objekta	Lastnik oziroma uporabniki objekta	Lastnik oziroma uporabniki objekta	V skladu s požarnim redom oziroma požarnim načrtom.	V skladu s požarnim redom oziroma požarnim načrtom.
II.	Umik iz ogroženega območja oziroma objekta	Vodja intervencije Policija Vodja intervencije kot celote PCZ	JGS Policija	V prizadetem območju, če JE potrebna uporaba zaščitne opreme, sicer izvede Policija. V ogroženem območju, če NI potrebna uporaba zaščitne opreme, sicer izvede JGS.	Vodja intervencije zlasti oceni ali preti oz. utegne ljudem groziti nevarnost in ali mora zaradi tega odrediti umik ljudi iz ogroženih objektov in območij. To pristojnost mu daje 41. člen ZGas in 85. člen ZVNDN. Vodja intervencije umik lahko izvede s silami JGS, lahko da (v skladu s 83. členom ZVNDN) usmeritev policiji (na mestu nesreče ali prek ReCO) da izvede to njegovo odločitev, lahko pa obvesti policijo, da je mogoče pričakovati, da bo na določenem območju ali v določenem objektu prišlo do ogrožanja življenja ali osebne varnosti ljudi ali do ogrožanja premoženja večje vrednosti oz. je do tega že prišlo, ali da je potrebno zagotoviti varnosti določenih oseb ali objektov in poda priporočilo policiji, da naj v skladu z 39. členom ZPol izpraznijo to območje ali objekt, prepove dostop, ga pregleda in omeji gibanje v njegovi neposredni bližini. Za vzpostavitev stika z ljudmi se uporabi

	Zaščitni ukrep oz. naloga ZRP	Odreja/nosilec	Izvajalec	način izvedbe	potek zaščitno-reševalnih dejavnosti
					hišne zvonce, trkanje na vrata, zvočne znake na vozilih, govorne naprave na vozilih idr. V primeru potrebe po umiku ljudi, vodja intervencije poskrbi, da se prek govornih naprav daje ljudem navodila za ravnanje.
III.	Pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem na mestu nesreče – hrana, napitek, odeja, zaščita pred vremenom	zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost PCZ	OZR LPP Enota za logistiko sil ZRP JGS	Aktiviranje storitev podjetij: LPP za avtobus za zaščito pred vremenom in Enoto za logistiko sil ZRP za preskrbo s hrano in napitki.	
IV.	Evakuacija	zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost PCZ	OZR LPP JGS	Prevoz do (praviloma) Zarnikove ulice 3.	Za evakuacijsko zbirališče se po potrebi določi najbližja primerna postaja LPP.
V.	Začasna nastanitev	zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost PCZ	OZR	Sejna soba Zarnikova ulica 3. Hotel nizke kategorije do 5 delovnih dni.	Nastanitev se zagotavlja le, če morajo biti prebivalci evakuirani več kot šest ur ponoči in v primeru zelo slabega vremena (padavine, mraz, vročina). V prvi fazi se prebivalce prepelje v stavbo Mestne občine Ljubljana, Zarnikova ulica 3 in se jih nastani v veliko sejno dvorano oziroma njene dele. Nastanitev v hotelu nizke kategorije na stroške MOL se praviloma zagotavlja največ za 5 delovnih dni.

	Zaščitni ukrep oz. naloga ZRP	Odreja/nosilec	Izvajalec	način izvedbe	potek zaščitno-reševalnih dejavnosti
VI.	Socialna in humanitarna pomoč	zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost napoti na ustrezne organe	CSD Rdeči križ	Postopki CSD in RKS.	
VII.	Psihosocialna pomoč	zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost	Rdeči križ	Pravila stroke	
		državna raven	Državni informacijski center	Postopki državne ravni.	
VIII.	Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost PCZ JSS Vodja intervencije, zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljenost	OZR JGS JSS Izvedenec gradbene stroke usposobljen za oceno poškodovanosti in uporabnosti objektov	Ponjave in storitev zasilnega pokrivanja objekta po požaru ali eksploziji. Postopek za ugotavljanje upravičenosti in morebitna dodelitev bivalne enote. Ugotovitev ali je s stališča statične varnosti v objekt dovoljeno vstopati,	
IX.	Kemijska zaščita	Vodja intervencije na mestu nesreča Vodja intervencije kot celote zaposleni v OZR, ki	JGS prebivalci	Uporaba ustrezne zaščitne opreme; izogibanje dimnemu, plinskemu, hlapnemu oblaku, razsutim	

	Zaščitni ukrep oz. naloga ZRP	Odreja/nosilec	Izvajalec	način izvedbe	potek zaščitno-reševalnih dejavnosti
		izvaja stalno pripravljeno PCZ		trdnim snovem.	
X.	Zaklanjanje v objektih	Vodja intervencije na mestu nesreča Vodja intervencije kot celote zaposleni v OZR, ki izvaja stalno pripravljeno PCZ	prebivalci	Ostajanje v zaprtih prostorih, izključitev prezračevalnih in podobnih naprav, ki pospešujejo izmenjavo zraka v objektih, zapiranje oken, vrat in drugih odprtih na območju dimnega oblaka ali oblaka plina.	
XI.	Gašenje	Vodja intervencije	JGS, gasilske enote, ki pridejo na pomoč	Pravila gasilske stroke	
XII.	Reševanje ob požarih	Vodja intervencije	JGS, gasilske enote, ki pridejo na pomoč	Pravila gasilske stroke in pravila prve laične pomoči	
XIII.	Izvajanje ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi	Vodja intervencije na mestu nesreča Vodja intervencije kot celote	GBL gasilske enote širšega pomena, ki pridejo na pomoč	Ocena nevarnosti emisij in imisij za reševalce in prebivalce. Predlog za dodatni nadzor. Zaustavitev izpuščanja, zaustavitev širjenja, osnovno oz. grobo zbiranje iztečene snovi, ad- in	

	Zaščitni ukrep oz. naloga ZRP	Odreja/nosilec	Izvajalec	način izvedbe	potek zaščitno-reševalnih dejavnosti
		Državna raven	državna raven	<p>absorbpcija, ki jo omogoča oprema GBL.</p> <p>Osnovna dekontaminacija ljudi.</p> <p>Identifikacija, monitoring.</p> <p>Odrejanje ukrepov.</p> <p>Pridobitev organizacij za izvedbo ukrepov.</p> <p>Nadzor nad izvajanjem ukrepov.</p>	
XIV.	Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	Vodja intervencije, vodja zdravstvene intervencije	JGS NMP	<p>Pravila prve laične pomoči</p> <p>Pravila nujne medicinska pomoč</p>	
XV.	Prva veterinarska pomoč	Državna raven	Lastnik živali Javna veterinarska služba Veterinarsko higienska služba	Pravila veterinarske stroke	
XVI.	Reševanje iz ruševin po požaru ali eksploziji	Vodja intervencije OZR PCZ	JGS Pogodbena gradbena podjetja	Pravila tehničnega reševanja iz ruševin	
XVII.	Zaščita kulturne dediščine pred požarom in po požaru	Lastniki, uporabniki oziroma upravljalci kulturne dediščine;	Po odločitvi lastnika, uporabnika oziroma upravljalca in v skladu	Pravila stroke	

	Zaščitni ukrep oz. naloga ZRP	Odreja/nosilec	Izvajalec	način izvedbe	potek zaščitno-reševalnih dejavnosti
		pristojni organ varstva kulturne dediščine	s pristojnim državnim organom varstva kulturne dediščine		
XVIII.	Drugi ukrepi za odpravo posledic nesreče z nevarnimi snovmi	Opis pripravi državna raven organov pristojnih za zadeve ZRP (URSZR) in varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.)	Opis pripravi državna raven organov pristojnih za zadeve ZRP (URSZR) in varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.)	Opis pripravi državna raven organov pristojnih za zadeve ZRP (URSZR) in varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.)	Opis pripravi državna raven organov pristojnih za zadeve ZRP (URSZR) in varstva okolja (MOP, Direkcija za vode, ARSO idr.)

Priloga: [Vzorec za odredbe PCZ in vodje intervencije po ZGas in ZVNDN](#)

9. Osebna in vzajemna zaščita

Skladno z 10. odstavkom 13. člena Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, St. 22/16) so v nadaljevanju podani nasveti glede ravnanja v skladu z navodili ali zahtevami reševalnih služb ob nesreči v obratih večjega tveganja za okolje ([register obratov](#); vira večjega tveganja: Butan plin, Verovškova ulica 59, Ljubljana in Belinka Perkemija, Zasavska cesta 95, Ljubljana; viri manjšega tveganja: Javno podjetje Energetika Ljubljana, Verovškova ulica 62 in Toplarniška ulica 19, Ljubljana in Petrol - Skladišče goriv Zalog, Zaloška cesta 259 Ljubljana). Poleg objave nasvetov v tem načrtu so nasveti objavljeni tudi na domači strani Mestne občine Ljubljana: <https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/cuvamo-svoje-mesto/zascita-resevanje-in-pomoc/naatrtrt-zalaitite-in-relevanja/priporocila-prebivalcem-za-ravnanje-v-primeru-nesrece-z-nevarnimi-snovmi-in-ob-izpostavljenosti-dimu-pri-pozarih/>.

Skladno z 8. (drugi odstavek, deveta alineja) in 9. (prvi odstavek, deveta točka) členom Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19) so v nadaljevanju podana priporočila za izvajanje osebne in vzajemne zaščite ob nesrečah z nevarnimi snovmi in ob izpostavljenosti dimu ob požarih.

Za preprečevanje in blažitev posledic nesreč ter za osebno in vzajemno zaščito v podjetju ali drugi organizaciji je pristojen lastnik, prevoznik, upravljalec; napotki za preprečevanje in blažitev posledic so predvideni v drugih predpisih (s področja prevoza nevarnega blaga, predpisih s področja kemikalij idr.) in niso predmet tega besedila.

Za ublažitev posledic nesreče pri ljudeh se v skladu s tem načrtom izvaja določitev in omejitev prizadetega in ogroženega območja, umik ali zaklanjanje v zaprtih prostorih, zaklanjanje za nosilnimi stenami v objektih in za objekti, po potrebi pa tudi evakuacija in dekontaminacija.

Edina učinkovita osebna in vzajemna zaščita za prebivalce je preprečitev izpostavljenosti oziroma čim manjše in čim krajše izpostavljanje nevarni snovi v plinasti, tekoči ali trdni obliki, čim manjše in čim krajše izpostavljanje prekomerni temperaturi in radioaktivnem sevanju ter preventivno zaklanjanje pred nadtlakom.

Za ublažitev posledic nesreče pri ljudeh vodja intervencije izvaja:

- nadzor nad vrsto in stopnjo onesnaženosti,
- določitev in omejitev prizadetega območja,
- določitev in omejitev ogroženega območja,
- po potrebi preprečevanje vstopa na prizadeto in ogroženo območje,
- po potrebi omogočanje izstopa iz prizadetega in ogroženega območja,
- izdajanje priporočil za ravnanje prizadete in ogrožene javnosti,
- obveščanje javnosti.

Za ublažitev posledic nesreče pri ljudeh vodja intervencije izdaja priporočila za ravnanje prizadete in ogrožene javnosti:

- prepoved dostopa,
- umik v zaprte prostore in zaklanjanje v zaprtih prostorih,
- zaklanjanje za nosilnimi stenami v objektih in za objekti,
- preprečevanje onesnaženosti,
- evakuacija,
- odpravljanje onesnaženosti (samodekontaminacija).

Priporočila prebivalcem za ravnanje v primeru nesreče z nevarnimi snovmi in ob izpostavljenosti dimu pri požarih

Splošna priporočila

- Pazite na lastno varnost in ostanite čim dlje od mesta nesreče ter preprečite vaš neposreden stik z nevarno snovjo, prekomernim toplotnim in radioaktivnim sevanjem ter tlakom.
- Upoštevajte navodila reševalcev na mestu nesreče in priporočila, ki jih dajejo prek medijev.
- Zaustavite in preprečite vse aktivnosti, ki bi lahko izzvale vžig (ustavitev motorjev z notranjim izgorevanjem, izklop električne energije, ne kadite, ne uporabljajte odprtega ognja, ne uporabljajte iskrečega orodja, ne uporabljajte telefona ...)
- Pokličite Center za obveščanje – telefonska številka 112 in ga obvestite o dogodku.
- Ostanite na tisti strani dogodka, od koder piha veter.
- Zavarujte prometnice, da vozniki in pešci ne bodo prišli na mesto nesreče.
- Če ste v vozilu, izklopite prezračevanje in zaprite okna ter se umaknite iz izpostavljenega območja.
- Kadar veter nese nevarno snov (plini, pare, prah, produkti gorenja, tekočina) **PROTI VAM**, se s kraja nesreče se umaknite bočno – pravokotno – na smer vetra.
- Kadar veter nese nevarno snov (plini, pare, prah, produkti gorenja, tekočina) **STRAN OD VAS**, se s kraja nesreče se umaknite proti vetru.
- Kadar nevarnost predstavlja možnost povišanega toplotnega sevanja (temperatura ob požaru, kemični reakciji brez gorenja), možnost radioaktivnega sevanja in možnost nastanka nadtlaka (možnost eksplozije), se od mesta dogodka umikajte tako, da je med vami in mestom dogodka trden objekt, ki vam nudi zaščito.
- Ne hodite po otroke v šolo in vrtec. Zanje bo poskrbelo osebje šol in vrtcev in vam, kadar bo to potrebno, sporočilo, kam pridite ponje.
- Kadar zaslišite [alarmni znak](#) (sirena javnega alarmiranja) za **OPOZORILO NA NEVARNOST** - enoličen zvok sirene, ki traja dve minuti in ki se uporabi za napoved bližajoče se nevarnosti, spremljajte radijska in televizijska obvestila o nevarnostih ter ukrepajte skladno z njimi!
- Kadar zaslišite [alarmni znak](#) (sirena javnega alarmiranja) za **NEPOSREDNO NEVARNOST** - zavijajoč zvok sirene, ki traja eno minuto in se uporabi ob nastopu nevarnosti, spremljajte radijska in televizijska navodila o zaščitnih ukrepih ter ravnajte skladno z njimi!

- Nekatere parametre kakovosti zraka se stalno spremljajo in jih je mogoče spremljati na naslednjih spletnih mestih:
 - <https://m.energetika.si/airquality?SID=bnlnts7htdb8vgpc3900n3aprr>
 - <https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/varstvo-okolja/stanje-okolja/kakovost-zraka/>
 - <https://www.arso.gov.si/zrak/kakovost%20zraka/podatki/>

Zaščita pri nevarnosti eksplozije, toplotnega in drugega sevanja

- Za zaščito pred nadtlakom, toplotnim in drugim sevanjem se v stavbi odmaknite od oken in poiščite zaklon za trdno, masivno, nosilno steno; če ste na prostem, poiščite zaščito za trdnim objektom oziroma se oddaljajte od mesta nesreče tako, da ste ves čas v zavetju za stavbami.

Zaščita pred snovmi, ki so prisotne v plinu, parah, dimu in prahu

- Za zaščito pred snovmi, ki so prisotne v plinu, parah, dimu (saje in druge imisije) in prahu, ki nastane ob izpustu in požaru nevarnih snovi ter po eksploziji:
 - o Vedno se izogibajte vdihovanju plina, par in dima ter prahu in preprečite njihovo prodiranje v notranje prostore:
 - Ne izpostavljajte se dimu – zadržujte se v zaprtih prostorih.
 - Zaprite okna in vrata.
 - Izključite prezračevalne naprave, ki vpihujejo zunanji zrak.
 - Če ste bili izpostavljeni dimu in imate zdravstvene težave, se posvetujte s svojim zdravnikom.
 - Vedno preprečite zaužitje imisij, produktov gorenja, prahu ter par oziroma kapljic in njihov vnos v bivalne prostore:
 - Pred prvimi nastopom padavin preusmerite vodo z lovilnih površin stran od hranilnika za vodo, da s tem preprečite onesnaženje vode.
 - Ne uporabljajte zelenjave in drugih vrtnin, ki so bile izpostavljene dimu in drugim imisijam (prah, pare, kapljice ipd.), dokler pristojni organi Ministrstva za okolje in Ministrstva za zdravje ne ugotovijo in objavijo, da je uporaba varna.
 - Ne hodite na morebitno onesnaženo območje.
 - Če ste šli po območju, ki bi morebiti lahko bilo onesnaženo, očistite obutev, očistite tačke domačim živalim po sprehodu ter oblačila in izpostavljene dele kože temeljito operite z milom in veliko količino vode.
 - Površine, ki jih je dosegel dim, prah, pare ipd. očistite s primernim čistilom in sperite z večjo količino vode.
 - Če imate zdravstvene težave, se posvetujte s svojim zdravnikom.
 - Kadar je to brez nevarnosti za zdravje mogoče, je priporočljivo tudi:
 - pobrati perilo, ki se suši zunaj,
 - prekriti zunanje enote izključenih prezračevalnih, klimatskih in drugih naprav,
 - prekriti zelenjavo, teraso idr.

Evakuacija - umik s prizadetega in/ali ogroženega območja

V primeru, da je odrejena evakuacija ali da se evakuirate samoiniciativno, glede na razmere, uporabite svoje prevozno sredstvo ali se umaknite peš.

S seboj vzemite osebna zdravila, primerna oblačila, dokumente in nekaj denarja oziroma bančne kartice ter hišnim ljubljjenčkom pustite dovolj vode in hrane za en dan ali jih vzemite s seboj.

Če je odrejena evakuacija, pa se ne morete evakuirati sami s svojim vozilom ali s pomočjo sosedov za pomoč zaprosite prek Centra za obveščanje – telefonska številka 112.

Konec nevarnosti

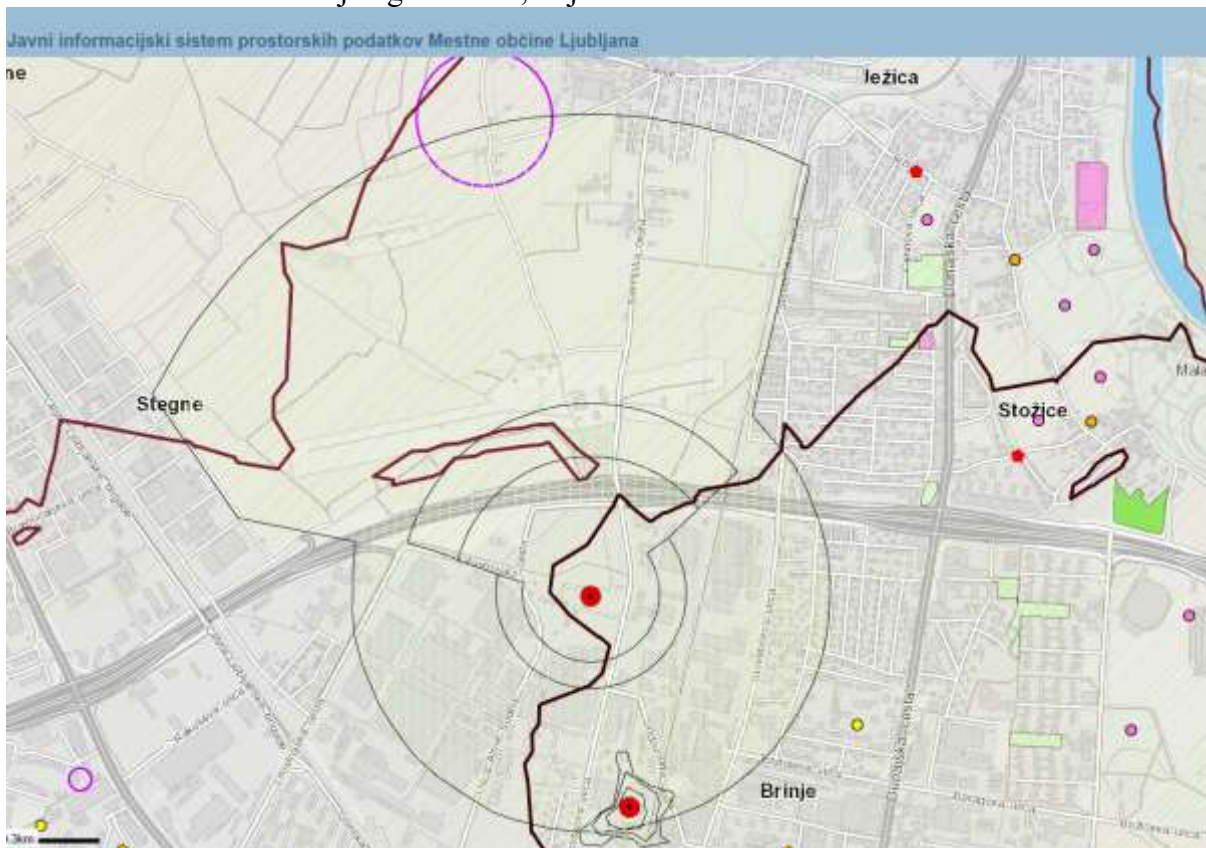
Spremljajte navodila reševalcev na mestu nesreče in priporočila, ki jih dajejo prek medijev, da boste izvedeli, kdaj je konec nevarnosti.

Kadar zaslišite [alarmni znak](#) (sirena javnega alarmiranja) za NEPOSREDNO - enoličen zvok sirene, ki traja 30 sekund, se obvezno uporabi po prenehanju nevarnosti, zaradi katere je bil dan znak za neposredno nevarnost, spremljajte radijska in televizijska obvestila, da boste izvedeli, kdaj je nevarnosti konec.

Napotki in ukrepi za preprečitev in blažitev posledic izpusta na ljudi v neposredni okolici podjetja Butan Plin, Verovškova ulica 59

Glede na razmere in predhodna navodila ter navodila reševalcev na mestu nesreče in prek medijev smiselno upoštevajte:

- Prekinite proizvodnjo/ delo.
- Izklopite električno napajanje (glavno stikalo).
- Pokrijte talne odprtine.
- Ne vstopajte v nevarno območje.
- Ne približujte se oblaku plina.
- Pokrijte odkrite dele telesa.
- Ne uporabljajte odprtega ognja.
- Ne uporabljajte virov vžiga, ki lahko povzročijo eksplozijo.
- Ne vžigajte avtomobila ali drugih motorjev z notranjim izgorevanjem.
- Umaknite se iz nevarnega območja in se pri tem premikajte tako, da ste v zavetju trdnih stavb.
- Odmaknite se od kanalizacijskih pokrovov/odprtih.
- Odmaknite se od oken in lahkih konstrukcij.
- Poiščite zaklon za trdno steno.
- Umikajte se od lokacije Butan Plina tako, da je med vami in Butan Plinom čim več trdnih stavb.
- Umaknite se izven območja ogroženosti, ki je razviden s slike:

Napotki za preprečitev in blažitev posledic izpusta na ljudi in imovino v širši okolici podjetja Butan Plin, Verovškova ulica 59

- Ne hodite v bližino mesta intervencije.
- Odprite okna in se takoj odmaknite stran od njih.
- Poiščite zaklon za trdno steno.
- Izogibajte se lahkim konstrukcijam in bližini oken.
- Pokrijte odkrite dele telesa.
- Spremljajte obvestila in se ravnajte po navodilih.

(Vir: http://www.butanplin.si/slike/INFORMACIJA_ZA_JAVNOST_O_VARNOSTNIH_UK_REPIH.pdf, dostop 2006; <https://www.butanplin.si/intervencija-in-varnost>, dostop 2021)

Napotki in ukrepi za preprečitev in blažitev posledic izpusta na ljudi v neposredni okolici podjetja Belinka Perkemija, Zasavska cesta 95

Upoštevajte splošne napotke za ravnanje v primeru požara in eksplozije ([Belinka Perkemija](#), dostop 2021).

Napotki in ukrepi za preprečitev in blažitev posledic izpusta na ljudi v neposredni okolici podjetja Petrol - Skladišče naftnih derivatov v Zalogu, Zaloška cesta 259

Upoštevajte splošne napotke za ravnanje v primeru požara ([Petrol](#), dostop 2021).

Napotki in ukrepi za preprečitev in blažitev posledic izpusta na ljudi v neposredni okolici podjetja Energetika Ljubljana, Verovškova ulica 62 in Toplarniška ulica 19

Upoštevajte splošne napotke za ravnanje v primeru požara ([Energetika Ljubljana](#), dostop 2021).

Priporočila za ravnanje v primeru izpusta ali požara zemeljskega plina (metan)

- Če v zaprtem prostoru zaznate vonj po plinu, ne prižigajte in ne ugašajte nobenih električnih naprav, tudi luči, telefona in zvonca ne, ter ne uporabljajte odprtega ognja (cigarete, vžigalice, sveče ipd.).
 - Takoj odprite vsa okna in vrata, da nastane preprih in se prostor dobro prezrači.
 - Zaprite dovod plina na glavni plinski zaporni pipi; če je nujno, zaprite tudi dovod plina na zaporni pipi pred plinomerom.
 - Če prihaja vonj po plinu izza zaklenjenih vrat, ne uporabljajte zvonca! Trkajte na vrata! Umaknite se in takoj pokličite gasilce na telefonsko številko 112.
 - Opozorite druge stanovalce in sodelavce in zapustite zgradbo.
 - Ko ste se umaknili iz stavbe, uporabite mobilni telefon in o vonju po plinu nemudoma obvestite gasilce na telefonsko številko 112 in dežurno službo Energetike (24 ur/dan): 01/ 588 94 46 (Intervencija plina) oz. 080 2882 (izberi 3, nato izberi 1).
 - Tudi ob rahlem vonju po plinu v zgradbi ali na cesti takoj obvestite dežurno službo Energetike (24 ur/dan): 01/ 588 94 46 (Intervencija plina) oz. 080 2882 (izberi 3, nato izberi 1).
 - Vse dokler zaznate vonj po plinu, morajo biti plinske pipe, vključno z glavno plinsko zaporno pipo, zaprte. Pred ponovnim zagonom je treba odpraviti pomanjkljivosti in s preizkusi dokazati, da je plinovodna napeljava varna za obratovanje, za kar morajo biti izdana tudi ustrezna spričevala.
-
- V primeru požara na plinovodni instalaciji ali napravah zaprite plinsko zaporno pipo (pipa pred trošili, pipa pred plinomerom, pipa na dvižnem vodu, glavna plinska zaporna pipa ...), opozorite ostale prebivalce oziroma sodelavce, se umaknite in obvestite gasilce na telefonsko številko 112 in dežurno službo Energetike (24 ur/dan): 01/ 588 94 46 (Intervencija plina) oz. 080 2882 (izberi 3, nato izberi 1).
-
- Če vas operater distribucijskega sistema obvesti, da je zaradi višje sile ali drugih razlogov začasno zmanjšan tlak plina v plinovodnem omrežju, morate prenehati uporabljati plin in zapreti plinske pipe pred trošili. V tem času s plinskimi napravami in trošili ravnajte, kot da so pod delovnim tlakom.

(Vir: [Energetika](#), dostop 2021; [Petrol](#), dostop 2021)

Priporočila za ravnanje v primeru izpusta ali požara utekočinjenega naftnega plina (propan-butan, gospodinjske jeklenke)

- Kjer zaznate vonj po plinu, ne prižigajte in ne ugašajte nobenih električnih naprav, tudi luči, mobilnega telefona in hišnega zvonca ne, ter ne uporabljajte odprtega ognja (cigarete, vžigalice, sveče ipd.).
- Takoj odprite vsa okna in vrata, da nastane prepih in se prostor dobro prezrači.
- Ugasnite plamen štedilnika ali drugega porabnika.
- Zaprite plinsko požarno pipo oziroma jeklenko (zapira se z vrtenjem v desno stran).
- Odnesite morebitno puščajočo jeklenko na prosto oz. prezračevano mesto, evakuirajte objekt in zagotovite razdaljo od ljudi in morebitnih virov vžiga (evakuacija ljudi in živali v bližnji okolici cca. 30m).
- Pokličite intervencijsko službo dobavitelja (npr. Butan Plin (01) 588 9838).

- Če prihaja vonj po plinu izza zaklenjenih vrat, ne uporabljajte zvonca! Trkajte na vrata! Umaknite se in takoj pokličite gasilce na telefonsko številko 112.

- Če gre za neobvladljivo puščanje in/ali ne moremo zagotoviti ustreznih varnostnih razdalj, takoj pokličemo gasilce (112) in obvestimo vse prebivalce, da zapustijo – evakuirajo – objekt. (Vir: [Butan Plin](#), dostop 2021)

- V primeru požara na plinovodni instalaciji ali napravah poskusite zapreti plinsko požarno pipo oziroma jeklenko (zapira se z vrtenjem v desno stran);
- Opozorite ostale prebivalce oziroma sodelavce in jih pozovite, da se umaknejo iz objekta.
- Umaknite se in obvestite gasilce na telefonsko številko 112 in intervencijsko službo dobavitelja.

Priporočila za ravnanje ob sumu na prisotnost ogljikovega monoksida

Uporaba naprav, ki ob izgorevanju goriva porabljajo zrak iz prostora oziroma lahko sproščajo ogljikov monoksid:

- namestite javljalnik ogljikovega monoksida,
- ob sprožitvi alarma prezračite prostor.

Če sami občutite znake zastrupitve z ogljikovim monoksidom:

- odprite okna in vrata, zapustite prostor, pokličite gasilce in nujno medicinsko pomoč (112).

Če posumite, da je pri drugih osebah prišlo do zastrupitve z ogljikovim monoksidom (peč v sobi, uporaba motorjev z notranjim izgorevanjem v zaprtem prostoru, delo v vodnjaku, greznici ipd., klet v zidanici ob vretju mošta itn.):

- takoj se umaknite iz prostora in pokličite gasilce in nujno medicinsko pomoč (112).

Če ste udeleženi ali naletite na prometno nesrečo, v kateri so prisotne tudi nevarne snovi ali nastane požar, smiselno upoštevajte tudi splošna navodila Policije za ravnanje v prometnih nesrečah:

- svoje vozilo ustavite;
- čimprej v skladu z možnostmi omogočite normalno prevoznost ceste;
- kraj prometne nesreče glede na okoliščine prometne nesreče ustrezno zavarujete in označite z varnostnim trikotnikom, v nočnem času uporabite ob varnostnem trikotniku tudi rumeno utripajočo luč, baklo ali drug primeren način osvetlitve;
- ob vsaki zaustavitvi na vozišču ali ob njem (ko lahko predstavljate nevarnost drugim udeležencem v prometu) prižgite varnostne utripalke ter vozilo nato ustrezno označite in zavarujete;
- ob zavarovanju kraja prometne nesreče ali vozila v okvari je treba upoštevati predvsem specifičnost kraja, kjer se je prometna nesreča zgodila oz. kjer je vozilo obstalo zaradi okvare. Na avtocestah in hitrih cestah, kjer ob desnem robu vozišča poteka odstavni pas, vozilo odstranite na odstavni pas in ga označite na primerni razdalji z varnostnim trikotnikom in prižganimi varnostnimi utripalkami, odvisno od poteka ceste. V vsakem primeru vam svetujemo, da vozilo odstranite na primerno mesto (na primer na počivališče) in tam počakate na pomoč (obvestite vlečno službo, mehanično delavnico ipd.);
- če ste udeleženi v prometni nesreči na avtocesti, iz vozila ne izstopajte brezglavo, prepričajte se najprej, v kakšnem položaju je vozilo, kje se nahajate, kakšna je frekvenca prometa in predvsem, ali je varno izstopiti iz vozila. Ob izstopu ne hodite po nepotrebnem okoli vozila in ne ocenjujte nastale škode, temveč poskrbite predvsem za lastno varnost, varnost ostalih udeležencev v prometni nesreči in opozarjajte prihajajoče voznike na nastalo situacijo. Kraj prometne nesreče nato ustrezno zavarujte na primerni razdalji, nekdo od udeležencev naj prihajajoča vozila opozarja na nevarnost in čimprej obvesti policijsko postajo, ki bo poskrbela za ustrezno zavarovanje. V primeru, da v prometni nesreči hujših posledic ni bilo (telesne poškodbe), vozilo čimprej odstranite z vozišča na odstavni pas oziroma k desnemu robu vozišča. Če se je vozilo ustavilo na viaduktu, se pred naštetim tudi prepričajte, kam boste iz vozila izstopili (ne preskakujte varovalnih ograj ipd.);
- ob prometni nesreči v predoru vozilo zapustite v smeri najbližjega izhoda in medtem ostale udeležence opozarjajte na nastalo nevarnost. Na vozilu ne ugašajte luči, če delujejo. Kraj prometne nesreče v takšnih primerih označite pred predorom, na dobro vidnem mestu in o prometni nesreči čimprej obvestite policijsko enoto;
- ob okvarah vozil na različnih vrstah cest ravnajte enako kot pri prometnih nesrečah, predvsem z vidika lastne varnosti, varnosti potnikov in varnosti ostalih udeležencev v cestnem prometu. Vozilo poskušajte čimprej odstraniti z vozišča, kraj zaustavitve vozila primerno označite s potrebno opremo (varnostni trikotnik - pred ovinkom mora biti razdalja do ustavljenega vozila daljša, s prižganimi smernimi kazalci ipd.), na kraj pokličite ustrezno pomoč (avtomoto društvo, asistenčni center, če imate sklenjeno zavarovanje avtomobilske asistence);
- na kraju prometne nesreče nudite osnovno prvo pomoč poškodovanim, če ste za to ustrezno usposobljeni;
- o prometni nesreči obvestite najbližjega policista ali policijsko postajo ali koga drugega, ki lahko obvesti policijsko postajo;

- če je nastala manjša materialna škoda, prisotnost policije ni potrebna, vsekakor pa si s soudeleženi v prometni nesreči ali oškodovanimi izmenjajte potrebne podatke za uveljavljanje povračila škode na zavarovalnici, izpolnite evropsko poročilo, pridobite kopijo zelene karte o zavarovanju vozila, če je povzročitelj prometne nesreče voznik vozila, registriranega v tujini in ima zeleno karto s sabo;
- če ni nujno, ne zapuščajte kraja prometne nesreče, razen v primeru nudenja pomoči poškodovanim - prevoz v bolnišnico, obveščanja policijske postaje ipd. Če ste kraj prometne nesreče zapustili zaradi naštetih razlogov, se čimprej vrnite na kraj prometne nesreče;
- če ste očividec prometne nesreče, počakajte na kraju prometne nesreče ter policistom in udeležencem nudite potrebne informacije;
- kraja prometne nesreče praviloma ne spreminjajte, razen v primerih, ko je to potrebno zaradi reševanja udeležencev v prometni nesreči ali preprečitve ogrožanja ostalih udeležencev v prometu;
- če vam je škodo povzročilo nezavarovano vozilo, se oglasite pri svoji zavarovalnici, da bo opravila ogled škode in vam svetovala o nadaljnjem postopku uveljavljanja povračila škode pri Slovenskem zavarovalnem združenju;
- če ste utrpeli telesne poškodbe v nesreči z neznanim vozilom, se boste obrnili na policijo, glede uveljavljanja morebitne odškodnine pa na Slovensko zavarovalno združenje, Železna cesta 14, 1000 Ljubljana;
- do konca ogleda udeleženci v prometni nesreči ne smete uživati alkoholnih pijač, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo sposobnost za udeležbo v prometu. (Vir: [Policija](#), dostop 2021).

10. Razlaga pojmov in okrajšav

Pojmi

[Seznam pojmov in njihova razlaga](#)

Kratice, skrajšana imena in organizacije

[Seznam kratic, skrajšanih imen in organizacij s povezavami na njihove domače strani](#)

Okrajšave in simboli

[Seznam okrajšav in simbolov](#)

11 Dodatki in priloge

11.1 Dodatki

[Seznam dodatkov in povezave do njih](#)

11.2 Priloga: Zbirke podatkov, potrebnih za izvajanje Načrta MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi in druge priloge načrta

11.2.1 Seznam zbirk podatkov in drugih prilog ter povezave do njih:

[Seznam zbirk podatkov in drugih prilog ter povezave do njih](#)

11.2.2 Seznam drugih načrtov, ki se uporabljajo v povezavi z Načrtom MOL za ZR ob nesrečah z nevarnimi snovmi:

[Seznam in povezave do drugih načrtov MOL za ZR](#)